

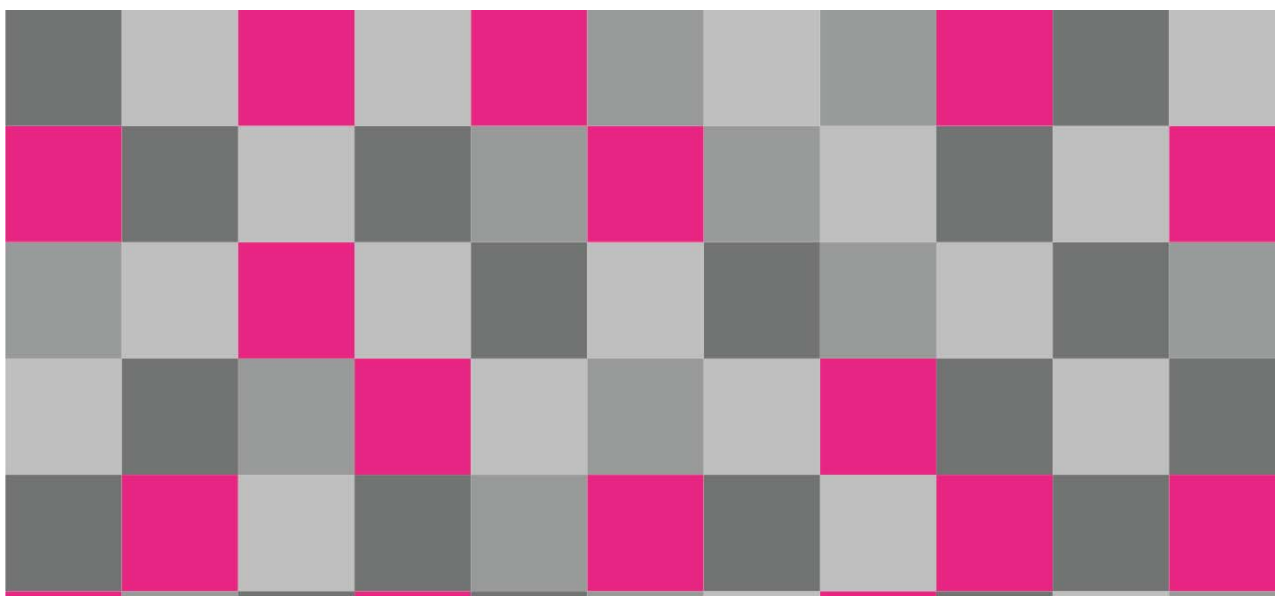
SLEZSKÉ
GYMNÁZIUM,
Opava,
příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

(zpracován dle RVP G)

„V čase a prostoru se neztratíme“

OBSAH

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika školy	5
Velikost školy	6
Vybavení školy	6
Charakteristika pedagogického sboru	6
Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	6
Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	6
3. Charakteristika ŠVP	8
Profil absolventa	9
Organizace přijímacího řízení	9
Organizace maturitní zkoušky	9
Výchovné a vzdělávací strategie	9
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	10
Zabezpečení vzdělávání žáků pocházejících ze sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného prostředí	11
Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných	11
Začlenění průřezových témat	11
4. Učební plán	14
Tabulace učebního plánu	15
Projekt KRAJINA A ČLOVĚK	18
Adaptační kurz	23
5. Učební osnovy povinných předmětů	25
Český jazyk a literatura	26
Cizí jazyk – Anglický jazyk	36
Další cizí jazyk	45
Francouzský jazyk	47
Ruský jazyk	52
Španělský jazyk	57
Německý jazyk	65
Matematika	73
Fyzika	78
Chemie	89
Biologie	95
Zeměpis	103
Základy společenských věd	109
Dějepis	126
Hudební výchova	132
Výtvarná výchova	139
Tělesná výchova	145
Informační a komunikační technologie	151
6. Hodnocení žáků a autoevaluace školy	158
7. Přílohy	165
Hodnocení výsledků vzdělávání	166
Individuální vzdělávací plány (dále IVP)	173
Maturitní zkouška	174
Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	176

1.

Identifikační údaje

Název ŠVP: „V čase a prostoru se neztratíme“
Vzdělávací program: čtyřletý vzdělávací program
Forma vzdělávání: denní forma vzdělávání

Předkladatel

Název školy: Slezské gymnázium, Opava, příspěvková organizace

Adresa školy: Zámecký okruh 29, 746 01 Opava
IČO: 47813075
RED – IZO: 600017265
IZO: 108035743

Ředitelka školy: Ing. Milada Pazderníková
e-mail: reditelka@slezygymopava.cz

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Zita Dočekalová
e-mail: docekalova@slezygymopava.cz

Kontakty: tel/fax: +420 553 710 542
e-mail: slezygym@slezygymopava.cz
www: <http://www.slezygymopava.cz>

Zřizovatel

Název: Moravskoslezský kraj
Adresa: ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Kontakty: tel/fax: +420 595 622 342
e-mail: podatelna@kr-moravskoslezsky.cz
www: <http://www.kr-moravskoslezsky.cz/>

Platnost dokumentu od 1. 9. 2019

razítko školy

podpis ředitelky školy

2.

Charakteristika školy

Velikost školy

Slezské gymnázium, Opava, p. o. je všeobecně vzdělávací škola, která poskytuje úplné střední vzdělání ve čtyřletém cyklu ukončené maturitní zkouškou. Hlavním cílem je připravit absolventa ke studiu na vysokých školách všech zaměření. Kapacita školy je 510 žáků, průměrná naplněnost tříd je 30 žáků. Škola se nachází na křižovatce ulic Těšínská, Komenského a Zámecký okruh ve vzdálenosti deset minut chůze od centra města, vlakového a autobusového nádraží.

Vybavení školy

Prostorové podmínky Slezského gymnázia Opava jsou optimální. V rekonstruovaných prostorách, do nichž se škola v roce 2007 přestěhovala, proběhly rozsáhlé stavební úpravy. Škola je vybavena elektronickým zabezpečovacím a docházkovým systémem. Postupným přechodem z kmenových učeben na odborné škola lépe vyhovuje současným trendům a požadavkům moderní výuky ve specializovaných odborných učebnách a laboratořích. Ty jsou postupně vybavovány novým nastavitelným nábytkem, klimatizačními jednotkami, stále se zdokonaluje celkové vybavení školy na bázi informačních technologií a moderních výukových pomůcek (interaktivní tabule apod.). Na pokrytí potřeb výuky tělesné výchovy žáků Slezského gymnázia je využívána tělocvična v budově školy a od roku 2016 i nově vybudovaná sportovní hala. Stravování žáků i zaměstnanců zajišťuje školní jídelna - výdejna přímo v budově školy.

Charakteristika pedagogického sboru

Ve Slezském gymnáziu působí průměrně (vzhledem ke kapacitě a naplněnosti školy) 35 pedagogických pracovníků, všichni mají odpovídající pedagogické vzdělání a splňují požadavky na odbornou a pedagogickou způsobilost. Poměr počtu mužů a žen je mezi členy pedagogického sboru dlouhodobě vyrovnaný, průměrný věk je 46 let. Všichni se dále aktivně vzdělávají v rámci nabízených akreditovaných akcí DVPP a zapojují se do projektů školy. V gymnáziu má své významné místo výchovný poradce, školní metodička prevence, kordinátorka environmentální výchovy, vzdělání a osvěty a koordinátor ICT.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Slezské gymnázium je soustavně zapojeno do řady projektů financovaných především z ESF, z nichž některé jsou založeny na mezinárodní spolupráci škol. Významným mimorozpočtovým zdrojem sloužícím ke krytí nadstandardních aktivit školy jsou granty poskytované českými organizacemi a nadacemi. Mezi nejdůležitější patří spolupráce s dalšími gymnázii Moravskoslezského kraje, jejímž vyvrcholením je vytvoření „Místního centra celoživotního vzdělávání“. Ve spolupráci s Ostravskou univerzitou má své významné místo projekt „ICT a výzkumné kompetence žáků“. Projekt HELP P3 se zabývá problematikou poruch příjmu potravy a slouží svými osvětovými přednáškami mládeži škol opavského regionu. Velký respekt a uznání získal projekt EMISE, který pod záštitou MŽP ČR inspiroval zákonodárce ke změně legislativy v oblasti ochrany životního prostředí.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Pro chod školy je významná spolupráce nejen s Magistrátem města Opavy, ale především s organizacemi a podnikatelskými subjekty, v nichž působí rodiče našich žáků. V roce 2004 byla uzavřena se Slezskou univerzitou v Opavě dohoda o spolupráci, která ovlivňuje úroveň vzdělávání a umožňuje naší škole užívat v názvu „univerzitní gymnázium“. Od roku 2017 jsme rovněž Fakultní školou Právnické fakulty UP Olomouc. Nezanedbatelná je aktivní spolupráce s Maticí slezskou, s níž byla sepsána dohoda o spolupráci v r. 2004. Prezenci školy na veřejnosti pomáhá sdružení rodičů studentů gymnázia, školská rada, studentský parlament, ale především samotní pedagogové a žáci školy, a to zejména díky spolupráci s jinými organizacemi (školskými poradenskými zařízeními,

ostatními školami od základních až po vysoké, místními a regionálními vzdělávacími institucemi, sociálními partnery aj.). Veškeré novinky z oblasti vzdělávání, včetně všech dalších akcí pořádaných nejen pro žáky, ale také pro širokou veřejnost, jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách. Škola soustavně spolupracuje s médii, především regionálním tiskem, rozhlasem a televizí. Každý rok se mohou zájemci seznámit s prostředím školy během dnů otevřených dveří.

Úroveň poskytovaných vzdělávacích služeb na Slezském gymnáziu je od roku 2007 ohodnocena nadnárodní organizací International Education Society v Londýně ratingem s certifikačním stupněm BB - „Kvalitní instituce na velmi dobré profesionální úrovni“.

3.

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Slezské gymnázium poskytuje úplné všeobecné středoškolské vzdělání. Seznam vyučovaných předmětů a jejich hodinové dotace v jednotlivých ročnících jsou specifikovány v učebním plánu.

Profil absolventa

U absolventa Slezského gymnázia se předpokládá kromě kvalitního všeobecného vzdělání také adekvátní míra dovedností nezbytných pro plnohodnotné fungování v moderní společnosti, zejména ovládnutí cizích jazyků a moderních informačních a komunikačních technologií. Žáci Slezského gymnázia jsou soustavně a systematicky vedeni k osvojování všech klíčových kompetencí v takové míře, aby byli schopni a připraveni zodpovědně rozhodovat o svém dalším akademickém i profesním směřování, našli dobré uplatnění v praxi a úspěšně se začlenili do běžného života.

Organizace přijímacího řízení: obsah a forma, kritéria přijetí žáka

Přijímací řízení probíhá dle dikce školského zákona a příslušných prováděcích předpisů. Kritéria pro přijetí uchazečů jsou úspěšné absolvování testů z matematiky a českého jazyka a prospěch v průběhu předchozího vzdělávání. Uchazeči se speciálními poruchami učení musejí tuto skutečnost písemně doložit potvrzením akreditovaného pracoviště s udáním doporučení, která je v této souvislosti ve výuce nutno aplikovat.

Organizace maturitní zkoušky

Způsoby a podmínky ukončení vzdělávání na gymnáziu stanovuje školský zákon a vyhláška MŠMT o maturitní zkoušce. Maturitní zkouška má dvě části, společnou a profilovou. Aby žák vykonal společnou část, musí úspěšně složit tři povinné zkoušky. Profilová část obsahuje dvě zkoušky, které žák musí úspěšně absolvovat, aby profilovou část vykonal. Kromě těchto povinných zkoušek si žák může zvolit až 2 zkoušky nepovinné.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel...

...motivuje žáky k samostatnému a efektivnímu využívání různých strategií učení (vytvoření nových studijních skupin v rámci ročníku /napříč ročníky; laboratorní cvičení).

...vede žáky k získávání a třídění nových poznatků a informací (samostatná práce s prameny informací – slovníky, encyklopedie, internet; exkurze; kulturní akce).

...vyžaduje, aby žáci k získaným informacím přistupovali kriticky, zpracovávali je tvůrčím způsobem a využívali je při dalším studiu (seminární/ ročníková práce; motivační aktivity).

...umožňuje žákům veřejně prezentovat jimi zpracované výsledky (prezentace na školních webových stránkách; prezentace v PowerPoint; referáty; prezentace jazykových znalostí v terénu – průvodcovská činnost).

...motivuje žáky k získání zpětné vazby o efektivitě jejich učení nebo činnosti (srovnávací písemná práce ve vybraných předmětech; testy Scio aj.).

Kompetence k řešení problémů

Učitel...

...vyžaduje, aby žáci vlastními slovy vysvětlili, jak daný problém/ zadaný úkol pochopili (problémová výuka; laboratorní cvičení).

...motivuje žáky k vytváření různých postupů a metod řešení problému (soutěže; předmětové olympiády; prezentace na školních webových stránkách).

...vede žáky k argumentaci při prosazování zvolených postupů a metod (projekt; tvorba programu; výstup z kurzu).

Kompetence komunikativní

Učitel...

...vede žáky k vhodnému využití prostředků komunikace s ohledem na situaci (adaptační kurz; beseda; obhajoba seminární/ ročníkové práce; zahraniční vzdělávací exkurze).

...vyžaduje, aby žáci využili optimální verbální/ neverbální prostředky a terminologii (seminární/ ročníková práce; umělecká prezentace).

...pomáhá žákům pochopit, využívat i vytvářet zápisy, tabulky, grafy, statistické přehledy (laboratorní cvičení).

...podněcuje žáky ke smysluplnému využití moderních informačních technologií (prezentace na školních webových stránkách; prezentace v PowerPoint).

...vede žáky k sebevědomému, osobitému a kultivovanému projevu (obhajoba seminární/ ročníkové práce; projekt; soutěže; umělecká prezentace).

...vede žáky k pochopení sdělení jiného mluvčího v různých situacích, k interpretaci těchto sdělení a k věcné argumentaci (besedy; zahraniční vzdělávací exkurze; projekt).

Kompetence sociální a personální

Učitel...

...se zaměřuje se na budování pozitivních vztahů mezi žáky samotnými, mezi žáky a učiteli (adaptační kurz; letní i zimní ozdravný pobyt v přírodě; třídní vzdělávací exkurze).

...vede žáky k toleranci, samostatnosti, zodpovědnosti, respektování individuality (charitativní aktivity; široké spektrum mimoškolních aktivit).

...motivuje žáky k tvorbě osobního portfolia v závislosti na schopnostech, zájmech a podmínkách (spolupráce třídního učitele, výchovného poradce, vedoucích mimoškolních aktivit).

...vytváří podmínky pro práci ve skupině (projekt; soutěže; laboratorní cvičení).

...vyhledává talentované žáky a podporuje jejich další rozvoj (soutěže; předmětové olympiády; tvorba školního časopisu; dramatický soubor; mimoškolní sportovní činnost).

...motivuje žáky k zodpovědnosti za zdraví své i druhých lidí (letní a zimní ozdravný pobyt v přírodě).

...vede žáky ke schopnosti společně tvořit a vyhodnocovat dosažené výsledky (projekt; výstupy z kurzu).

Kompetence občanské

Učitel...

...umožňuje žákům spolurozhodovat o chodu školy (činnost studentského parlamentu; tvorba skladby volitelných předmětů).

...vede žáky k vědomé a účinné pomoci druhým, k respektování a naplňování práv nejen vlastních (charitativní a humanitární aktivity; začleňování žáků z jiných zemí a kultur).

...podněcuje žáky k respektování ekologických souvislostí (projekt).

...podporuje žáky v jejich zájmu o aktuální společenské a kulturní dění (beseda; vzdělávací exkurze).

Kompetence k podnikavosti

Učitel...

...podporuje žáky v budování osobního i odborného potenciálu (vytvoření studentova portfolia).

...vede žáky k účelnému a vědomému využití všech dostupných informací vedoucích k dosažení cíle (spektrum volitelných předmětů).

...učí žáky plánovat a definovat priority, rozlišit problémy, zvolit správný postup a vyhodnotit výsledky (soutěže; projekt; laboratorní cvičení).

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků s vývojovými poruchami učení (dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie ...) je realizováno v souladu s příslušnými ustanoveními školského zákona a s ním spojenými prováděcími předpisy. Žáci jsou se souhlasem zákonného zástupce diagnostikováni ve spolupráci s Pedagogicko-psychologickou poradnou Opava. Hodnocení studia a dosahování studijních výsledků jsou průběžně

aktualizována. Žákům, kterým jejich zdravotní stav neumožňuje studovat běžným způsobem, je umožněno studovat podle individuálního vzdělávacího plánu, který respektuje odborné zprávy PPP, resp. Speciálního pedagogického centra Opava. Individuální vzdělávací plán je vždy projednán se zákonným zástupcem žáka.

Rodiče nebo zákonní zástupci žáků se studijními problémy jsou včas informováni a ve vzájemné spolupráci je hledáno následné řešení. Škola spolupracuje s pedagogicko – psychologickou poradnou a speciálním pedagogickým centrem.

Zabezpečení vzdělávání žáků pocházejících ze sociálně nebo kulturně a jazykově odlišného prostředí

V rámci vzdělávání se vychází ze specifických potřeb žáků při maximální možné míře zachování společné výuky (integrace) všech žáků. Uplatňují se principy a zásady individuálního přístupu, komunikace třídního učitele s ostatními členy pedagogického sboru v rámci zohlednění potřeb a specifických nároků při studiu žáka, spolupráce se zákonným zástupcem žáka. Ze strany pedagogů je realizován citlivý a taktický přístup. Také rodiče těchto žáků mají možnost využívat individuálních konzultací a poradenství.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Přístup k talentovaným a mimořádně nadaným žákům se uskutečňuje v souladu s ustanoveními školského zákona a s ním spojených prováděcích předpisů.

Žáci, kteří dosahují výborných výsledků ve sportu, hře na hudební nástroj apod., mohou studovat podle individuálního vzdělávacího plánu.

Žáci, kteří dosahují výborných výsledků v některých předmětech, mohou svůj studijní zájem rozvíjet formou zapojením se do samostatných a rozsáhlejších prací, projektů a středoškolské odborné činnosti. Jsou jim zadávány speciální úkoly, využívány metody výuky s preferencí individuálního přístupu a uplatňuje se vnitřní diferenciací žáků ve skupině v některých předmětech. Je umožněno využívat individuálních konzultací s vyučujícími jednotlivých předmětů.

Začlenění průřezových témat

PT 1

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	AJ, DCJ, ZSV, TV, ICT	ČJ, AJ, DCJ, TV, ICT, ZSV	AJ, DCJ, TV, ZSV	AJ, NJ, RJ, ŠJ, TV
PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů	AJ, NJ, ŠJ, ZSV, ICT, Z, TV	AJ, NJ, FJ, ŠJ, CH, ICT, TV	AJ, NJ, FJ, ŠJ, ZSV, TV	ČJ, AJ, NJ, ŠJ, M, TV
PT 1.3 Sociální komunikace	ČJ, AJ, DCJ, HV, VV, TV, ZSV	AJ, DCJ, HV, VV, TV, ZSV	AJ, DCJ, Z, TV	ČJ, AJ, NJ, RJ, ŠJ, TV
PT 1.4 Morálka všedního dne	AJ, NJ, ŠJ, TV, ZSV	ČJ, AJ, NJ, ŠJ, ZSV, TV	AJ, NJ, ŠJ, FJ, Z, TV, ZSV	AJ, NJ, ŠJ, ZSV, TV

PT 1.5 Spolupráce a soutěž	RJ, ŠJ, HV, VV, ICT, TV, ZSV	AJ, FJ, RJ, ŠJ, HV, VV ICT, CH, TV	AJ, DCJ, Z, TV	ČJ, AJ, DCJ, TV

PT 2 VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

TEMATICKÝ OKRUH	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
PT 2.1 Globalizační a rozvojové procesy		ZSV, M, Z		FJ, D
PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky	Bi, Z	ZSV, Bi, Z	ŠJ, Bi, Z	ČJ, AJ, RJ, ŠJ, D, M
PT 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce		ZSV, Z	ZSV, Z	FJ, D
PT 2.4 Žijeme v Evropě	ČJ, AJ, DCJ, D, F, CH, Bi, HV, VV	ČJ, DCJ, ZSV, D, Bi, HV, VV	NJ, RJ, ŠJ, ZSV, D, Bi, Z	ČJ, AJ, DCJ, Z, ZSV
PT 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě	RJ	RJ, ZSV	NJ, FJ	FJ, ŠJ

PT 3 MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
PT 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů		RJ, ZSV, Z	RJ, ŠJ, D	
PT 3.2 Psychosociální aspekty interkulturality		FJ, ZSV	FJ	FJ
PT 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí	RJ, M	ČJ, RJ, FJ, M	RJ, FJ	RJ, FJ

PT 4 ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
PT 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí	Bi, Z	F, Bi,	Z	
PT 4.2 Člověk a životní prostředí	CH, Bi, Z	AJ, ZSV, F, CH, Bi, Z	DCJ, F, CH, Bi, Z	AJ, FJ, ŠJ

PT 4.3 Životní prostředí regionu a ČR	Bi	AJ, Bi	NJ, Z	AJ, Z

PT 5 MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

TEMATICKÝ OKRUH	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
PT 5.1 Média a mediální produkce	D, VV, ICT	ČJ, FJ, D, ICT	ČJ, ŠJ	
PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy	AJ, HV, VV	AJ, HV, VV	ČJ, AJ, NJ, ZSV	AJ, NJ, ŠJ
PT 5.3 Uživatelé	ČJ	ČJ, ZSV	ČJ	NJ
PT 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií		ZSV	ČJ	AJ, ŠJ
PT 5.5 Role médií v moderních dějinách			ČJ, D, ZSV	

Průřezová témata jsou v jednotlivých vyučovacích předmětech realizována následujícími formami: skupinová práce, týmová spolupráce, výzkum, interview, anketa, debata, soutěž, prezentace, projekt, práce s informacemi apod. Realizace uvedených forem závisí vždy na konkrétní situaci ve třídě (skupině).

4.

Učební plán

Tabulace učebního plánu s platností od školního roku 2019/2020 počínaje 1. ročníkem

Vyučovací předmět	Ročník								Celkem
	1.	Z toho dělené	2.	Z toho dělené	3.	Z toho dělené	4.	Z toho dělené	
Český jazyk a literatura	3	1*	4		4		4		15
Anglický jazyk	4	4	3	3	4	4	4	4	15
Další cizí jazyk	4	4	3	3	3	3	3	3	13
Matematika	4	1*	4		3		3		14
Fyzika	2,5	0,5	2,5	0,5	2,5	0,5	1		8,5
Chemie	3	1	2,5	0,5	2,5	0,5			8
Biologie	2,5	0,5	2		2		2		8,5
Zeměpis	1		2		2		1		6
ZSV	2		2		2		2		8
Dějepis	2		2		2		1		7
VV/HV	2	2	2	2					4
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	8
IKT	2	2	2	2	1	1			5
Volitelné semináře (2 + 2)					4	4	8	8	12
Celkem	34	18	33	14	34	15	31	16	132

* Pokud to dovolí ekonomická situace školy, je jedna hodina týdně vyučována v půlených skupinách.

Poznámky

Český jazyk a literatura

V prvním ročníku je 1 vyučovací hodina týdně vyučována v půlených skupinách.

Cizí jazyk

Výuka je realizována ve třídách dělených na skupiny dle pokročilosti v závislosti na výsledku dosaženém při rozřazovacím testu po přijetí ke studiu. Angličtina, kterou povinně studují všichni žáci, se také pro většinu považuje za cizí jazyk. *Je-li však mezi uchazeči dostatek zájemců, kteří mají díky pokročilosti a znalostem z předchozího studia předpoklady završit gymnaziální studium na úrovni B2,*

může pro ně být cizím jazykem i jiný jazyk (např. němčina), který v důsledku toho studují již od prvního ročníku na vyšší úrovni.

Další cizí jazyk si žáci na začátku studia volí z nabídky: němčina, francouzština, španělština, ruština a angličtina (*nepovažuje-li se za cizí jazyk – viz výše*). Výuka je realizována ve skupinách. Žáci si volí z nabídky dalších čtyř cizích jazyků (francouzský, německý, ruský, španělský).

Matematika

V prvním ročníku je 1 hodina týdně vyučována v půlených skupinách.

Fyzika

V prvním, druhém a třetím ročníku probíhá výuka laboratorních cvičení (v plánu uvedeno 0,5 h) v půlených skupinách. Každý žák má 1x za 14 dní laboratorní cvičení.

Chemie

V prvním ročníku jsou v rámci tříhodinové dotace pro celou třídu součástí výuky i laboratorní cvičení s 1 hodinou týdně v půlených skupinách.

Ve druhém a třetím ročníku probíhá výuka laboratorních cvičení (v plánu uvedeno 0,5 h) v půlených skupinách. Každý žák má 1x za 14 dní laboratorní cvičení.

Předmět integruje část vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (vzdělávací obor Výchova ke zdraví).

Biologie

V prvním ročníku probíhá výuka laboratorních cvičení (v plánu uvedeno 0,5 h) v půlených skupinách. Každý žák má 1x za 14 dní laboratorní cvičení.

Předmět integruje části vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (vzdělávací obor Výchova ke zdraví).

Zeměpis

Předmět integruje vzdělávací obor Geologie vzdělávací oblasti Člověk a příroda, vzdělávací obor Geografie vzdělávacích oblastí Člověk a příroda a Člověk a společnost a dále také integruje části vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Základy společenských věd

Předmět integruje vzdělávací oblast Člověk a svět práce a části vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (vzdělávací obor Výchova ke zdraví).

Estetická výchova (hudební výchova, výtvarná výchova)

Žáci si volí na začátku studia jeden z těchto dvou oborů a studují jej potom v prvním a druhém ročníku. Výuka probíhá v dělených skupinách.

Tělesná výchova

Výuka je realizována ve skupinách. Předmět integruje části vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (vzdělávací obor Výchova ke zdraví).

Informační a komunikační technologie

Výuka je realizována v dělených skupinách.

Volitelné předměty

Jsou realizovány ve 3. a 4. ročníku formou povinně volitelných předmětů, které rozšiřují a prohlubují vzdělávací obsah vzdělávacích oborů RVP G. Žáci druhého ročníku si volí dva dvouleté předměty, oba následně studují ve třetím a čtvrtém ročníku. Ve třetím ročníku si k těmto dvěma již navštěvovaným předmětům žáci vybírají další dva jednoleté volitelné předměty, které studují ve čtvrtém ročníku. Ve třetím ročníku tak každý žák navštěvuje dva volitelné předměty, ve čtvrtém ročníku čtyři. Nabídka těchto volitelných předmětů je variabilní a je uvedena v příloze ŠVP. Výuka je realizována ve skupinách.

SEZNAM VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ Volitelné předměty 1, 2 - dvouleté (3. a 4. ročník)

Č.	Humanitně zaměřené	Č.	Přírodovědně zaměřené
1.	Jazykový a literární seminář	1.	Seminář z matematiky
2.	Seminář k certifikátu FCE/CAE	2.	Matematické aplikace v životě
3.	Seminář z dějepisu v angličtině	3.	Seminář a praktika z fyziky
4.	Konverzace v anglickém jazyce	4.	Seminář a cvičení z chemie
5.	Konverzace ve francouzském jazyce	5.	Seminář a cvičení z biologie
6.	Konverzace v ruském jazyce	6.	Seminář z informačních technologií
7.	Konverzace ve španělském jazyce	7.	Seminář ze zeměpisu
8.	Konverzace v německém jazyce		
9.	Seminář z dějepisu		
10.	Společenskovední seminář		
11.	Seminář z estetické výchovy		
12.	Německý jazyk jako třetí cizí jazyk		

Volitelné předměty 3, 4 - jednoleté (4. ročník)

Č.	Humanitně zaměřené	Č.	Přírodovědně zaměřené + ostatní
1.	Jazykový a literární seminář	1.	Seminář z matematiky
2.	Konverzace v anglickém jazyce	2.	Úvod do vysokoškolské matematiky
3.	Anglická translologie	3.	Seminář z fyziky
4.	Seminář z dějepisu v angličtině	4.	Deskriptivní geometrie
5.	Konverzace ve francouzském jazyce	5.	Seminář a cvičení z chemie
6.	Konverzace v ruském jazyce	6.	Seminář a cvičení z biologie
7.	Konverzace ve španělském jazyce	7.	Seminář soft skills
8.	Konverzace v německém jazyce	8.	Seminář ze zeměpisu
9.	Seminář z dějepisu	9.	Neformální logika
10.	Společenskovední seminář	10.	Základy administrativy
11.	Psychologie	11.	Seminář z genetiky a obecné biologie
12.	Člověk a společnost	12.	Seminář z informačních technologií
13.	Seminář z estetické výchovy		
14.	Latina		
15.	Seminář Business English		

Kurzy

Součástí výuky podle ŠVP jsou také kurzy: Adaptační kurz (1.r.), Krajina a člověk (3.r.) .

Každý kurz má jednoznačný výstup. Pro jeho stanovení jsou užívány následující formy nebo jejich kombinace: zpracovaný projekt, zpráva žáka, výrobek, dílo, literární zpracování, protokol, závěrečný seminář s testováním.

Každý kurz má jasně formulované požadavky na náhradní výstupy pro žáky, kteří se kurzu nezúčastní. Je zájmem školy, aby se kurzů účastnily co nejlépejší třídní či ročníkové kolektivy.

PROJEKT KRAJINA A ČLOVĚK

Charakteristika projektu:

Obsahové vymezení

Projekt Krajina a člověk zahrnuje realizaci průřezových témat Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Osobnostní a sociální výchova. Kromě realizace uvedených průřezových témat realizuje také části vzdělávacího obsahu oborů: biologie, geografie, geologie, dějepis, tělesná výchova a výchova ke zdraví.

Časové a organizační vymezení

Projekt Krajina a člověk je zařazen do třetího ročníku (květen, červen), kdy se uzavírá vzdělávací obsah naukových předmětů přírodovědných, ale i společenských. Jedná se o obsah, který je závazný pro všechny žáky, projekt Krajina a člověk tak přispěje k celistvému porozumění a vnímání světa okolo nás.

Projekt je realizován jako pětidenní, přičemž pátý den žáci vypracovávají zadané práce vyplývající z jednotlivých aktivit. Tuto práci žáci vypracovávají samostatně ve škole či doma. První čtyři dny jsou pobytové, místem pobytu je Mikulov na Moravě a jeho okolí.

Při projektu jsou využívány následující formy výuky: samostatná a skupinová práce žáků, terénní exkurze, simulační hry, ekohry, pracovní listy, výklad, soutěž.

V případě neúčasti žáka na tomto pobytovém projektu žák zpracuje zadání nahrazující činnosti a výstupy vyplývající z projektu Krajina a člověk.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- zadává žákům projektovou úlohu, která je jedním z výstupů projektu, doporučuje informační zdroje (odbornou a populárně naučnou literaturu, časopisy, internet atd.), tímto vede žáky k samostatnosti a aktivitě při procesu učení - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti,
- zadává žákům skupinovou práci, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy - kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,
- vyžaduje, aby žák získané informace prezentoval a zlepšoval tak své vyjadřovací a komunikační schopnosti - kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti,
- vytváří s žáky na základě biologických a dějepisných pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí hypotézu, žáci ji ověří praktickou činností a vyhodnotí její správnost - kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,
- dbá na bezpečnost žáků v průběhu terénních exkurzí, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních - kompetence občanská
- je svým vztahem k životnímu prostředí pro žáky příkladem - kompetence občanská
- není lhostejný k projevům neúcty, nadřazenosti jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy - kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská
- motivuje žáky k tomu, aby poznávali a chápali kulturní a duchovní hodnoty - kompetence občanská

Aktivita	Obsahová náplň	Výstupy - žák
Rozkvetlou Pálavou a vyprahlou stepí	▪ Terénní exkurze s poznáváním stepní flóry a fauny, pálavského biotopu ▪ Simulační hry, ekohry ▪ Pracovní listy ▪ Pěší turistika	▪ získává praktické dovednosti při pobytu v přírodě ▪ vyjmenuje a pozná hlavní zástupce stepní květeny ▪ vysvětlí, jak vznikla step ▪ popíše, jak člověk ovlivňuje životní prostředí od počátku své existence po současnost ▪ poznává složitou propojenost přírodních systémů a chápe, že narušení jedné složky může vést ke zhroucení systému (Nové Mlýny) ▪ propojuje poznatky a dovednosti ze vzdělávacích oborů biologie, geografie, geologie, dějepisu ▪ využívá dosavadních znalostí a dovedností ▪ srovnává své znalosti a schopnosti s ostatními ▪ obhájí svůj názor ▪ jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky
Ochrana přírody a zákon	▪ Co je to Natura 2000 a biosférická rezervace? ▪ Kategorie chráněných území v ČR, legislativa ▪ Simulační hry	▪ charakterizuje biosférickou rezervaci a Natura 2000 ▪ vyjmenuje kategorie chráněných území, ke každé kategorii uvede příklad ▪ využívá dosavadních znalostí a dovedností ▪ srovnává své znalosti a schopnosti s ostatními ▪ obhájí svůj názor ▪ jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky ▪ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií ▪ využívá informační služby v souladu s etickými a legislativními požadavky ▪ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím multimediálních technologií a internetu

Lednicko-valtický areál	▪ Ornitologická vycházka do lednického parku, praktické pozorování vodních ptáků ▪ Pracovní listy, kvíz ▪ Cykloturistika a pěší turistika ▪ Prohlídka zámků a přílehlých objektů, přehled historizujících stylů	▪ pozná a pojmenuje běžné druhy vodních ptáků a uvede jejich ekologické nároky ▪ získává praktické dovednosti při pobytu v přírodě ▪ propojuje poznatky a dovednosti ze vzdělávacích oborů biologie, geografie, geologie, dějepisu ▪ charakterizuje a pojmenuje zastoupené historizující styly ▪ získává znalosti z regionální historie ▪ využívá dosavadních znalostí a dovedností ▪ srovnává své znalosti a schopnosti s ostatními ▪ obhájí svůj názor ▪ jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky
Dolní Věstonice – pravěk v praxi	▪ Prohlídka muzea a vykopávek ▪ Praktická činnost ▪ Pracovní listy, kvíz	▪ prohlubuje znalosti z antropologie a pravěku ▪ získává praktické dovednosti při vykopávkách ▪ propojuje poznatky a dovednosti ze vzdělávacích oborů biologie, geografie, geologie, dějepisu ▪ využívá dosavadních znalostí a dovedností ▪ srovnává své znalosti a schopnosti s ostatními ▪ obhájí svůj názor ▪ jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky
Mikulov – Židovství v Mikulově	▪ Prohlídka města, hřbitova ▪ Pracovní listy ▪ Městská rallye	▪ získává znalosti z regionální historie ▪ pochopí specifika židovské komunity ▪ popíše základy židovské víry ▪ využívá dosavadních znalostí a dovedností ▪ srovnává své znalosti a schopnosti s ostatními ▪ obhájí svůj názor ▪ jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky
Geografická a geologická exkurze – Pavlovské vrchy	▪ Prohlídka jeskyně Na Turoldu ▪ Návštěva geoparku ▪ Praktická geografická kartografie a topografie, orientace v terénu ▪ Zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce	▪ vytváří grafy, profily a náčrty, tematické mapy ▪ používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů ▪ orientuje se s pomocí map v krajině ▪ používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii

		▪ vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území ▪ čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje ▪ propojuje poznatky a dovednosti ze vzdělávacích oborů biologie, geografie, geologie ▪ využívá dosavadních znalostí a dovedností ▪ srovnává své znalosti a schopnosti s ostatními ▪ obhájí svůj názor ▪ jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky

Náhradní zadání pro žáky, kteří se nezúčastní pobytového projektu Člověk a krajina. Důvodem neúčasti jsou zdravotní omezení a problémy žáka, popřípadě jiná závažná omezení.

Aktivita	Obsahová náplň	Výstupy - žák
Chráněné lokality opavského regionu	▪ geografická a geologická charakteristika zadané lokality ▪ elektronický herbář dřevin a bylin typických pro danou lokalitu ▪ tvorba pracovních listů ▪ prezentace dané lokality v elektronické podobě	▪ vyjmenuje a pozná hlavní zástupce flóry a fauny ▪ popíše, jak člověk ovlivňuje životní prostředí od počátku své existence po současnost ▪ poznává složitou propojenost přírodních systémů a chápe, že narušení jedné složky může vést ke zhroucení systému ▪ propojuje poznatky a dovednosti ze vzdělávacích oborů biologie, geografie, geologie, dějepisu ▪ využívá dosavadních znalostí a dovedností ▪ obhájí svůj názor ▪ jasně a srozumitelně formuluje své myšlenky ▪ uvede příklady regionálních institucí, na něž se obrátil při shromažďování dat ▪ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií ▪ využívá informační služby v souladu s etickými a legislativními požadavky

Ochrana přírody a zákon	▪ Co je to Natura 2000 a biosférická rezervace?▪ Kategorie chráněných území v ČR, legislativa	▪ charakterizuje biosférickou rezervaci a Natura 2000▪ vyjmenuje kategorie chráněných území, ke každé kategorii uvede příklad▪ využívá nabídku informačních a vzdělávacích portálů, encyklopedií▪ využívá informační služby v souladu s etickými a legislativními požadavky▪ zpracovává a prezentuje výsledky své práce s využitím multimediálních technologií a internetu

ADAPTAČNÍ KURZ

Charakteristika projektu:

Obsahové vymezení

Obsah „Projektů Adaptační kurz“ vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví., vycházejícího z RVP GV. Projekt zahrnuje realizaci průřezových témat Osobnostní a sociální výchova.

Cílem projektu je umožnit žákům vzájemné seznámení, vést je ke spolupráci a pocitu odpovědnosti, sociální komunikaci, učit je spolupracovat, rozvíjet jejich kreativitu a empatii, posílit jejich sebevědomí. Hlavním úkolem je vytvoření dobrého klimatu ve třídě a nastolení prostředí, v němž se bude žákům dobře pracovat.

Časové a organizační vymezení

Projekt Adaptační kurz je zařazen do 1. ročníku (září), v rozsahu prvních tří dnů na začátku nového školního roku. Místo pobytu je vybíráno podle ubytovacích podmínek a prostředí, které by splňovalo podmínky pro realizaci cílů stanovených projektem.

Projekt je realizován jako celoročníkový a je pro všechny žáky povinný.

Při projektu jsou využívány následující formy výuky: samostatná a skupinová práce žáků, simulační hry, pracovní listy, výklad, soutěž.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení - základní strategií a postupem adaptačního kurzu je tvořivé zpracování informací, které využije v dalším studiu i praxi. Učitel vhodnými příklady vede žáky k formulování vlastního názoru a ke schopnosti posoudit názor jiný.

Kompetence k řešení problémů - učitelé vedou žáky k řešení problémů v mezilidských vztazích. Umožňují žákům navrhnout řešení v oblasti organizace času, při samostatné práci a v zátěžových situacích. Hledají spolu s žáky podstatu problému.

Kompetence komunikativní - žáci jsou vedeni k jasnému, srozumitelnému vyjádření svého názoru. Učitelé kultivují žákův projev zejména ve vztahu k ostatním lidem.

Kompetence sociální a personální - učitelé vedou žáky k osvojování sociálních dovedností.

Kompetence občanské - žáci jsou vedeni k zájmu o své okolí a problémy jiných lidí. Učitel vede žáky k zodpovědnému chování a účinné pomoci v krizových situacích.

Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti	▪ Silné a slabé stránky vlastní osobnosti, kompenzace slabých stránek ▪ Růst osobnosti - cesta k lepšímu porozumění sobě samému i druhým lidem. ▪ Vnitřní diferenciaci tříd a sebepoznání ▪ Zásady etického chování ▪ Principy dobrého soužití mezi lidmi (empatie, naslouchání...) ▪ Zátěžové situace, stres a jeho zvládnání	▪ Usiluje o pozitivní změny ve svém životě, v prostředí rodiny, školy ▪ Orientuje se ve své osobnosti, emocích a potřebách ▪ Zařazuje do svého chování v oblasti řešení problémů mezilidských vztahů prvky tolerance a porozumění ▪ V zátěžových situacích uplatňuje naučené způsoby relaxace ▪ Získává praktické dovednosti, které využívá k přípravě do školy	PT Osobnostní a sociální výchova (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti; Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů; Morálka všedního dne).
Rozvoj sociálních dovedností	▪ Partnerství, mezilidská komunikace, problémy v mezilidských vztazích, pravidla soužití ▪ Budování a stmelování pracovního týmu, školní třídy – rozvoj tvůrčího potenciálu žáků	▪ Využívá osvojené sociální dovednosti ▪ Chová se asertivně, otevřeně komunikuje ▪ Předchází konfliktům, případné konflikty řeší ▪ Pomáhá řešit problémy druhým ▪ Získává pocity sounáležitosti a citového poznání	PT Osobnostní a sociální výchova (sociální komunikace, spolupráce a soutěž). Výchova ke zdraví (Vztahy mezi lidmi a formy soužití)

5.

Učební osnovy povinných předmětů

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	3	4	4	4

Výuka zahrnuje hodiny jazyka a jazykové komunikace a hodiny komunikace literární.
Pro doplnění výuky je možné využít odborné učebny vybavené ICT, popř. učebny s audiovizuální technikou.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP G.

Český jazyk a literatura integruje vybrané okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova a Mediální výchova.

V jazyce a jazykové komunikaci je žák veden k porozumění různým typům projevu (mluvené i psané, veřejné i soukromé), k pochopení podstaty sdělení. Žák přiměřeně svému věku rozvíjí schopnost vyjadřovat se výstižně, spisovně, adekvátně situaci a danému tématu. V literární komunikaci je pozornost zaměřena na vybudování pozitivního postoje k literatuře a rovněž na výchovu ke čtenářství. Žák získá ucelený přehled o vývoji české i světové literatury, je veden k samostatné interpretaci vybraných literárních děl a textů a také k utváření vlastních postojů k otázkám hodnoty uměleckého díla. Obsah předmětu plní funkci estetickou, přispívá k utváření vlastních názorů žáka, kultivuje jeho vnitřní svět.

V obou složkách předmětu se žák učí využít znalostí a poznatků k práci s uměleckými i neuměleckými texty. Uvědomuje si možnosti utvářet vlastní soudy, prezentovat vhodně svůj názor, argumentovat, přesvědčovat. Rovněž vnímá klady i zápory světa médií, při získávání informací, jejich zpracování i prezentaci využívá nejnovějších zdrojů a technologií.

Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáka, aby se při mluveném projevu vyjadřoval gramaticky a stylisticky správně, srozumitelně a přiměřeně obsahu a situaci. Žák efektivně využívá dostupné prostředky komunikace (verbální i neverbální), prezentuje svůj názor, věcně argumentuje. Rozpozná problém, objasní jeho podstatu; uplatňuje vhodné metody, vědomosti a dovednosti; formuluje a obhajuje své závěry. Učitel připravuje žáka na zvládnutí komunikace v běžných situacích a při úředním styku. – **kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská**

Učitel vede žáka, aby se při psaném projevu vyjadřoval gramaticky a stylisticky správně, srozumitelně a přiměřeně obsahu a situaci. Žák efektivně využívá dostupné prostředky komunikace, prezentuje a obhájí svůj názor; vyjadřuje se gramaticky a stylisticky správně, srozumitelně a věcně, vhodně využívá lexikální zásoby. Učitel připravuje žáka na zvládnutí komunikace v běžných situacích a při úředním styku, zdůrazní nutnost formální úpravy při písemné komunikaci. – **kompetence komunikativní, kompetence občanská**

Učitel vybízí žáka, aby identifikoval různé texty, porozuměl jejich sdělení, správně je interpretoval. Při interpretaci textu žák věcně diskutuje, interpretuje získané poznatky a jistění, nachází argumenty, formuluje je, uplatňuje získané vědomosti, vytváří hypotézy. Učitel koordinuje diskuse, při nichž žák prezentuje svůj postoj, přesvědčuje, rozpozná manipulativní chování. Ve svém projevu žák respektuje

různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí; hájí svá práva i práva jiných; posuzuje události a vývoj veřejného života. – **kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence občanská**

Učitel při výkladu, formulaci problémů a otázek, zadávání domácích prací, referátů a seminárních prací vede žáka k samostatné práci, vybízí jej k získávání a třídění informací. Žák si svou činnost samostatně organizuje a plánuje. Učitel vhodně motivuje žáka k samostudiu vybraných témat a kapitol, k vytvoření čtenářského portfolia, podporuje jeho tvořivost, přiměřeně ocení žákovu práci. Žák při zpracování zadaných úkolů vhodně využívá verbální, symbolická a grafická vyjádření informací, efektivně využívá moderních technologií, systematicky informace třídí a zpracovává. – **kompetence k učení, kompetence komunikativní**

Učitel nabízí alternativní a doplňující metody a náplně výuky. Organizuje pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, zajišťuje případné exkurze, DVD a videoprojekce, návštěvy kulturních institucí apod. Rozvíjí žákovo estetické cítění, vytváří prostor pro diskusi, analýzu. Žák má možnost účastnit se soutěží a olympiád, při nichž rozvíjí svůj potenciál, spolupracuje, uplatňuje aktivní přístup, iniciativu, tvořivost. – **kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská**

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1.	1.1 Úvod do studia jazyka a slohu	▪ Jazyk a řeč, jazyková komunikace, myšlení a jazyk, základní pojmy jazykovědy ▪ Indoevropské jazyky; slovanské jazyky, čeština ▪ Národní jazyk a jeho útvary ▪ Informace – jejich získávání a zpracování	▪ Objasní základní pojmy (řeč, jazyk, myšlení); charakterizuje vývojové tendence českého jazyka, vztah češtiny a ostatních jazyků ▪ Rozezná jednotlivé útvary jazyka ▪ Porovnává, třídí a zpracovává informace vhodným způsobem	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: CJ, IVT
	1.2 Nauka o zvukové stránce jazyka (hláskosloví)	▪ Systém českých hlásek ▪ Základní pravidla spisovné výslovnosti ▪ Komunikační prostředky, souvislá řeč	▪ Popíše základní pojmy fonetiky, fonologie ▪ Ovládá zásady spisovné výslovnosti ▪ Vhodně využívá zvukových i nonverbálních prostředků řeči	PT 1.3 Sociální komunikace
	1.3 Nauka o písemné stránce jazyka (grafémika)	▪ Vznik a vývoj písma, jeho druhy ▪ Zásady českého pravopisu – vyjmenovaná slova, psaní velkých písmen, zkratk a značek, shoda podmětu s přísudkem, objasnění problémových jevů dle individuální potřeby žáků	▪ V samostatném písemném projevu dodržuje zásady českého pravopisu	
	1.4 Stylistika – funkční styly; styl prostěsdělovací, umělecký styl	▪ Styl - individuální, nauka o slohu (stylistika); subjektivní a objektivní slohotvorní činitelé; slohová charakteristika výrazových prostředků ▪ Prostěsdělovací styl – komunikace, její účastníci, prostředí, komunikační strategie ▪ Útvary prostěsdělovacího stylu – konverzace, dopis, telefonický hovor, moderní komunikační technologie (SMS, e-mail) ▪ Slohový útvar vypravování	▪ Uvede základní stylistické pojmy; posoudí a interpretuje komunikační účinky různých textů jednotlivých funkčních stylů ▪ Vhodně volí jazykové prostředky pro jednotlivé typy sdělení (připravené, nepřipravené, mluvené, psané); používá různé prostředky textového navazování za účelem srozumitelnosti, přehlednosti a logické souvislosti sdělení ▪ V samostatném písemném projevu dodržuje princip výstavby daného stylistického útvaru (postup vyprávěcí), dbá na koherenci textu, jeho členění, na volbu jazykových prostředků	PT 5.3 Uživatelé MPV: IVT

2.	2.1 Nauka o slovní zásobě (lexikologie)	▪ Slovní zásoba a její rozložení; jednotky slovní zásoby, frazeologismy ▪ Významové vztahy mezi slovy; obohacování slovní zásoby ▪ Slovníky, jejich typologie	▪ Ve svém projevu vhodně užívá lexikální jednotek, nachází vztahy mezi nimi, složitější případy řeší s oporou příruček	PT 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT 5.1 Média a mediální produkce MPV: CJ
	2.2 Nauka o tvoření slov (derivologie)	▪ Způsoby tvoření slov; slovotvorný základ, kmen, kořen; slovotvorný a morfemický rozbor slova	▪ Objasní základní způsoby slovotvorby	
	2.3 Pravopis (ortografie)	▪ Zásady českého pravopisu – psaní velkých písmen, interpunkce, hranice slov v písmu, objasnění problémových jevů podle individuální potřeby žáků	▪ V samostatném písemném projevu předvede znalost zásad českého pravopisu	
	2.4 Tvarosloví (morfologie)	▪ Slovní druhy, jejich kategorie	▪ Ovládá třídění slov na slovní druhy, určí mluvnické kategorie, užívá správných tvarů slov, obtížné jevy řeší s oporou příruček	
	2.5 Stylistika – administrativní styl, styl umělecký	▪ Základní útvary administrativního stylu – úřední písemnosti (jednání s institucemi), formuláře, žádost, objednávka, životopis ▪ Slohový útvar charakteristika, popis (popis pracovního postupu, popis statický, umělecký popis)	▪ V písemném i mluveném projevu volí vhodné výrazové prostředky podle jejich funkce a ve vztahu k sdělovacímu záměru, k dané situaci, kontextu a k adresátovi ▪ V samostatném písemném projevu dodržuje princip výstavby daného stylistického útvaru, dbá na koherenci textu, jeho členění, na volbu jazykových prostředků	PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT 1.4 Morálka všedního dne PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 5.3 Uživatelé
3.	3.1 Nauka o větě a souvětí – skladba (syntax)	▪ Základní principy větné stavby, větné členy, vztahy mezi nimi ▪ Výpověď jako jednotka komunikace (druhy výpovědí podle postoje mluvčího, aktuální členění větné výpovědi) ▪ Věta jednoduchá; věta jednočlenná, dvojčlenná	▪ Ve svém projevu aplikuje znalosti principů větné výstavby, rozlišuje větné členy, druhy vět, vztahy mezi nimi, předvede pochopení aktuálního členění výpovědi, dodržuje logickou strukturu výpovědi, využívá svých znalostí k vhodnému strukturování textu a k vyjádření myšlenky	MPV:CJ

		▪ Souvětí, jeho druhy, vztahy mezi větami, druhy vět vedlejších ▪ Nepravidelnosti větné stavby ▪ Řeč přímá, nepřímá, polopřímá, nevlastní přímá; výstavba monologu, dialogu		
	3.2 Pravopis (ortografie)	▪ Zásady českého pravopisu – interpunkce v celém rozsahu, včetně výjimek a obtížných případů; pravopis přímé řeči, problémové jevy podle individuální potřeby žáků	▪ V samostatném písemném projevu předvede znalost zásad českého pravopisu (principů syntaxe v češtině)	
	3.3 Stylistika – publicistický styl, styl odborný	▪ Publicistika mluvená i psaná ▪ Základní funkce publicistiky, vliv médií, komunikační strategie ▪ Reklama a její prostředky působení na adresáta ▪ Slohový útvar novinová zpráva, článek, reportáž, fejeton, interview, kritika, recenze aj. ▪ Úvod do odborného stylu – slohový útvar úvaha	▪ Charakterizuje základní útvary psané i mluvené publicistiky, uvědomuje si vliv médií, rozpozná manipulativní techniky mediálních projevů ▪ Efektivně a samostatně pracuje s informačními zdroji ▪ Na základě práce s texty vytvoří samostatně některý z publicistických útvarů ▪ V samostatném písemném projevu dodržuje princip výstavby daného stylistického útvaru (postup úvahový), dbá na koherenci textu, jeho členění, na volbu jazykových prostředků	PT 5.1 Média a mediální produkce PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy PT 5.3 Uživatelé PT 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií PT 5.5 Role médií v moderních dějinách
	3.4 Základy rétoriky	▪ Komunikační strategie, prostředí a účastníci komunikace ▪ Druhy řečnických projevů - projev soukromý a veřejný (oficiální), projev připravený a nepřipravený ▪ Prostředky verbální a neverbální, vyjadřování přímé a nepřímé, jazyková etiketa	▪ Rozlišuje jednotlivé útvary rétoriky, charakterizuje jejich typické principy, dokáže rozpoznat vhodné a nevhodné prostředky projevu ▪ Ve svém projevu vhodně využívá znalostí komunikační strategie, volí vhodné jazykové i nonverbální prostředky, rozpozná manipulativní jednání, respektuje názor účastníka komunikace, argumentuje, přesvědčuje	
4.	4.1 Historický vývoj češtiny	▪ Základní vývojové tendence českého jazyka, jazyková kultura	▪ Identifikuje základní vývojové tendence češtiny, na vybraných citacích rozezná jejich výrazné rysy	MPV: D

4.2 Z historie české jazykovědy	Významné osobnosti české jazykovědy od středověku po současnost	Seznámí se s výraznými postavami české jazykovědy	
4.3 Stylistika – umělecký styl	Styl umělecké literatury, jazykové, kompoziční a tematické prostředky literárního díla	Rozliší charakteristické prvky umělecké literatury, ve svém projevu dbá na koherenci textu, členění textu, využívá narativní postupy	
4.4 Stylistika – odborný styl, styl esejistický	Základní rysy odborného stylu, práce s odborným textem Vlastnosti odborného textu, princip výstavby Slohový útvar výklad	Rozezná typické rysy odborného textu (koherence - navazování, odkazování, tematická posloupnost), vzájemné vztahy textů (intertextovost), členění (odstavec a další jednotky) Samostatně a efektivně využívá různé informační zdroje, nalezené informace třídí, zpracovává, analyzuje V samostatném písemném projevu dodržuje princip výstavby daného stylistického útvaru, dbá na koherenci textu, jeho členění, na volbu jazykových prostředků	
4.5 Stylistika – řečnický styl	Využití základních znalostí rétoriky; samostatná řečnická vystoupení	Ve svém projevu vhodně využívá znalostí komunikační strategie, volí vhodné jazykové i nonverbální prostředky, rozpozná manipulativní jednání, respektuje názor účastníka komunikace, argumentuje, přesvědčuje	
4.6 Komunikace, asertivita	Asertivní jednání, jeho prostředky, techniky; individualita a zdravé sebevědomí; praktické využití asertivní komunikace	S využitím základních asertivních znalostí a dovedností prezentuje svůj názor, obhájí jej, rozezná manipulativní komunikaci, respektuje postoj partnera, zároveň vhodně prosazuje vlastní individualitu	PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.5 Spolupráce a soutěž
4.7 Souhrnné opakování	Opakování a procvičování vybraných jevů a kapitol (podle individuální potřeby žáků)	Rozpozná případné vlastní nedostatky v oblasti jazyka a jazykové komunikace, formuluje je, cíleně se zaměří na jejich nápravu	

LITERATURA

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1.	1.1 Literární věda	Literatura a její funkce; základy literární vědy – literární teorie, historie a kritika Literární druhy a žánry Struktura literárního díla – prostředky jazykové, tematické, kompoziční Osobní zážitky z literárních děl – způsoby vyjadřování zážitků, osobní záznamy, recenze a polemiky Text a intertextovost – mezitextová návaznost (motto, citát, aluze, parodie, plagiát aj.), hraniční rysy textu (předmluva, doslov, autorský komentář, recenze, ilustrace, obálka atd.)	Rozliší umělecký text od neuměleckého, objasní rozdíly mezi fikčním a reálným světem, popíše, jakým způsobem se reálný svět promítá do literárního textu Na konkrétních příkladech rozpozná a popíše specifického prostředky básnického jazyka, rozliší jednotky vyprávění (časoprostor, vypravěč, postavy), zhodnotí jejich funkci a účinek na čtenáře, rozezná typy promluv a vyprávěcí způsoby (praktické využití prolíná všemi ročníky) Své literárněvědné znalosti uplatňuje při interpretaci textu (týká se interpretace textů ve všech ročnících) Interpretuje osobní prožitek z literárního díla, uvede záměr autora, objasní vlastní postoj k dílu Identifikuje využití jednoho textu v jiném, objasní jeho funkci a autorův záměr, účinek intertextovosti na čtenáře	
	1.2 Starověká literatura	Základní charakteristika orientální literatury, její doklady Antická kultura jako základ kultury evropské Literatura náboženská (bible)	Uvede základní rysy umělecké epochy, charakterizuje stěžejní představitele a památky, rozliší jednotlivé literární žánry, vysvětlí spojitost historické epochy se současností	MPV: D, HV, VV
	1.3 Středověká literatura	Hrdinské národní (rytířské) eposy, dvorská lyrika Počátky písemnictví v českých zemích; staroslověnština, období latiny, rozvoj česky psané literatury, doba Karla IV., satiry, kronikářství, vznik českého dramatu Literatura předhusitská a husitská, doba dozrívání husitství	Uvede typické rysy jednotlivých epoch středověku, vyjmenuje užívané literární žánry, na základě vlastní četby charakterizuje stěžejní literární památky období, vysvětlí vývoj literatury v souvislosti s historickým vývojem	MPV: D, HV, VV

	1.4 Renaissance a humanismus	Evropská renesance a její představitelé Období humanismu v Čechách	Charakterizuje uměleckou epochu, její představitele, památky a literární žánry, interpretuje znalosti získané na základě vlastní četby, uvede motivy dobové literatury využívané současnou kulturou	MPV: D, HV, VV
	1.5 Baroko	Baroko v Evropě Česká pobělohorská literatura – proud exulantský, oficiální, lidový a pololidový	Charakterizuje uměleckou epochu, její představitele, památky a literární žánry, objasní vztah literatury k dobové historické situaci, připomene spojitost památek minulosti k literatuře současné	MPV: D, HV, VV
	1.6 Klasicismus a osvícenství, preromantismus	Evropský klasicismus a osvícenství – encyklopedisté, klasicistní drama, anglická osvícenská literatura Preromantismus a jeho představitelé	Uvede základní rysy umělecké epochy, které doplní poznatky z vlastní četby, charakterizuje stěžejní představitele a památky, rozliší jednotlivé literární žánry, vysvětlí spojitost historické epochy se současností	MPV: D, HV, VV
	1.7 České národní obrození	Charakteristika, myšlenky; fáze defenzivní a fenzivní; jazykověda, historie, novinářství, vývoj českého divadla, rukopisy	Vystihne podstatné rysy periody vývoje české kultury, uvede její představitele, zhodnotí přínos období pro českou národní identitu	MPV: D, HV, VV
2.	2.1 Romantismus	Romantismus ve světové literatuře Autoři českého romantismu	Charakterizuje uměleckou epochu, její představitele, památky a literární žánry, uvede motivy dobové literatury využívané současnou kulturou, vhodně zapojí znalosti získané vlastní četbou	MPV: D, HV, VV
	2.2 Počátky realismu v české literatuře 30. – 50. let 19. století	Nástup realismu do české literatury	Vysvětlí prolínání dvou směrů, konkrétně je doloží uvedením děl typických autorů období	MPV: D, HV, VV
	2.3 Realismus, naturalismus	Představitelé realismu a naturalismu ve světové literatuře Česká literatura 2. poloviny 19. století – generace májovců, ruchovci a lumírovci, próza historická, venkovská a městská, naturalismus, realistické drama	Vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové i české literatury, představí uměleckou rozmanitost epochy, uvede její představitele a interpretuje (také na základě vlastní četby) jejich přínos pro literární vývoj	MPV: D, HV, VV

	2.4 Literatura přelomu 19. a 20. století	▪ Charakteristika nových uměleckých směrů (symbolismus, dekadence, impresionismus, vitalismus, civilismus) ▪ Představitelé moderní světové literatury přelomu 19. a 20. století (prokletí básníci, anglická dekadence aj.)	▪ Charakterizuje uměleckou epochu, její představitele, památky a literární žánry, objasní vztah literatury k dobové historické situaci, připomene spojitost památek minulosti k literatuře současné, vhodně využije vědomostí získaných vlastní četbou	MPV: D, HV, VV
3.	3.1 Literatura přelomu 19. a 20. století v Čechách	▪ Umělecké směry (symbolismus, dekadence, impresionismus, vitalismus, civilismus, anarchismus, antimilitarismus) ▪ Česká literární moderna, její představitelé; generace buřičů	▪ Uvede základní rysy období, které doplní poznatky z vlastní četby, charakterizuje stěžejní představitele a památky, rozliší jednotlivé literární žánry, vysvětlí spojitost světové literatury s literaturou českou	MPV: D, HV, VV
	3.2 Světová literatura 1. poloviny 20. století	▪ Nové umělecké směry a tendence (expresionismus, kubismus, futurismus, vitalismus, dadaismus, surrealismus, existencialismus, socialistický realismus aj.) ▪ Výrazní představitelé světové literatury daného období (poezie, próza, drama)	▪ Vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, uvede významné umělecké směry, jejich představitele, charakterizuje přínos autorů pro vývoj literatury, interpretuje znalosti získané vlastní četbou	MPV: D, HV, VV
	3.3 Česká literatura 1. poloviny 20. století	▪ Nové umělecké směry a tendence – proletářská poezie, surrealismus, poetismus, katolický proud, psychologická próza, proud demokratický, sociální próza, socialistický realismus, ruralismus, historická literatura, oficiální divadelní scény, divadelní avantgarda aj.) ▪ Významní představitelé české literatury daného období (poezie, próza, drama)	▪ Charakterizuje vývojovou epochu a její umělecké směry, představitele i díla, vlastní četbou doloží tematickou a výrazovou autorskou různorodost, poukáže na souvislost české literatury s vývojem literatury světové	MPV: D, HV, VV
4.	4.1 Světová literatura 2. poloviny 20. století (po současnost)	▪ Základní znaky, směry a tendence světové literatury (reakce na válku, holocaust, existencialismus, neorealismus, rozhněvaní mladí muži, magický realismus, beat generation, postmodernismus, science-fiction, antiutopie, absurdní drama, fantasy literatura, detektivní žánr, písničkáři aj.) ▪ Stěžejní představitelé světové literatury daného období (poezie, próza, drama)	▪ Vystihne podstatné rysy základních period vývoje světové literatury, na základě vlastní četby doloží typické rysy uměleckých směrů a uvede jejich představitele, vystihne žánrovou různorodost období ▪ Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl ▪ Postihne smysl textu, rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku, svůj názor zdůvodní	PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: D, HV, VV, IVT

			▪ Tvořivě a účelně využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, třídí je a vyhodnocuje	
	4.2 Česká kultura 2. poloviny 20. století (po současnost)	▪ Fáze české kultury – poválečná léta, rok 1948, 50. léta a jejich ideologie, období od poloviny 50. let do r. 1968 jako éra uvolnění, 70. a 80. léta – období normalizace (trojkolejnost české literatury – proud oficiální, exil, samizdat), etapa po listopadu 1989, současná literatura a kultura ▪ Literární skupiny a směry ▪ Významní představitelé české literatury daného období (poezie, próza, drama)	▪ Vystihne podstatné rysy základních period vývoje české literatury, objasní její kontext s literaturou světovou, vyloží specifčnost jejího vývoje v souvislosti s historickými událostmi, na základě vlastní četby doloží typické rysy uměleckých směrů a uvede jejich představitele, vystihne tematický a výrazový přínos velkých autorských osobností ▪ Samostatně interpretuje dramatické, filmové a televizní zpracování literárních děl ▪ Postihne smysl textu, rozliší texty spadající do oblasti tzv. literatury vážné, středního proudu a literárního braku, svůj názor zdůvodní ▪ Tvořivě a účelně využívá informací z odborné literatury, internetu, tisku a dalších zdrojů, třídí je a vyhodnocuje ▪ Získané schopnosti a dovednosti tvořivě využívá v produktivních činnostech rozvíjejících jeho individuální styl	PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: D, HV, VV, IVT

CIZÍ JAZYK

ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Vyučovací předmět Anglický jazyk realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace vymezené v RVP G.

Časové a organizační vymezení

Předmět se vyučuje v prvním až čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia dle následujících hodinových dotací:

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	4	4	4	3

Ve všech hodinách anglického jazyka se třídy dělí na skupiny o počtu přibližně 12 – 18 žáků, některé hodiny mohou probíhat v multimediální učebně s využitím ICT.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk realizuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Cizí jazyk, který je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace vymezené v RVP G.

Cílem vzdělávání v anglickém jazyce je dosažení úrovně B2 Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Ve 3. a 4. ročníku je žákům, kteří mají zájem o intenzivnější studium anglického jazyka, nabídnut seminář zaměřený na přípravu k vykonání mezinárodní zkoušky FCE nebo CAE.

Důraz je kladen na komunikativní kompetence žáků, tedy aby byli schopni porozumět se v cizím jazyce v běžných situacích. Žáci získávají také receptivní dovednosti stimulací ke čtení anglických časopisů, které odebírají. Předmět také žáky seznamuje s realitami anglicky mluvících zemí, upevňuje vědomí existence rozdílných kultur a učí žáky chápat a tolerovat kulturní odlišnosti. Cílem je motivovat žáky tak, aby celoživotní učení se cizím jazykům považovali za samozřejmou a nezbytnou součást celoživotního sebevzdělávání.

Výuka je založena na modelu britské angličtiny, ale žáci se v průběhu studia setkávají i s jinými variantami daného jazyka.

Při naplňování vyučovacího obsahu předmětu jsou zároveň realizována následující průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova.

Na podporu cizojazyčných aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací aktivity (např. vzdělávací exkurze do Velké Británie dle nabídky školy a zájmu žáků).

Výchovné a vzdělávací strategie:

Učitel:

- dává žákovi příležitost k samostatnému vybírání a získávání informací a poznatků z různých informačních zdrojů
- vede žáky k diskusi a k samostatnému hledání správné formulace
- při řešení zadaných úkolů nechává žákům prostor pro vlastní postup práce
- vede žáky k tomu, aby spojovali a kombinovali získané vědomosti v anglickém jazyce s poznatky z jiných předmětů
- motivuje žáky tak, aby si uvědomovali důležitost studia cizích jazyků – **kompetence k učení**

Učitel:

- vede žáky k hledání možných řešení situací a problémů a k interpretaci jejich řešení a svého stanoviska s využitím znalosti angličtiny
- diskusí vede žáky k rozpoznání problémů a k navrhování jejich řešení
- navozením neznámé modelové situace vede žáky k využití získaných znalostí a představivosti k jejímu řešení
- zařazuje do výuky takové úkoly, které stimulují žáky k tomu, aby sami odhadovali význam slov, domýšleli smysl textu a odhalovali zákonitosti cizího jazyka – **kompetence k řešení problémů**

Učitel:

- vede žáky, aby se vyjadřovali v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, co, jak a komu chtějí sdělit
- vede žáky k tomu, aby prezentovali svou práci i sami sebe před známým i neznámým publikem
- nácvikem modelových situací vede žáky ke zvládnutí komunikačních situací v praxi
- vede žáky, aby v diskusi dokázali srozumitelně a logicky formulovat svůj názor, obhájit ho, ale aby byli zároveň schopni naslouchat názorům ostatních a reagovat na ně – **kompetence komunikativní**

Učitel:

- zařazováním týmové práce do výuky učí žáky respektovat schopnosti a potřeby ostatních členů skupiny, chápat nutnost efektivní spolupráce pro úspěšný výsledek práce celé skupiny
- vede žáky, aby přispívali k utváření a udržování mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii
- vybízí žáky k vzájemnému hodnocení výsledků své práce a k uvědomění si důležitosti pravidel práce ve skupině - **kompetence sociální a personální**

Učitel:

- vybízí žáky k otevřenosti, k upřímnosti ve vyjádření svých názorů, aby se nebáli zeptat a nestyděli se za své případné jazykové chyby při vyjadřování
- vede žáky k tomu, aby respektovali různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí
- zadává takové úkoly, které stimulují žáky ke sledování dění ve třídě, škole, v místě bydliště i v celé společnosti a k vyjádření jejich postoje k tomuto dění
- diskutuje se žáky o odlišném způsobu života v jiných zemích
- vede žáky tak, aby k plnění svých povinností přistupovali zodpovědně a tvořivě, aby hájili svá práva i práva jiných – **kompetence občanská**

Učitel:

- důsledným hodnocením přípravy a zpracování zadaných úkolů vede žáky k získání návyků systematické a pečlivé práce
- doplňkovými aktivitami (exkurze, besedy, filmy, internet, knihy apod.) ukazuje žákům praktický přínos znalosti anglického jazyka
- na příkladech žákům ukazuje nutnost znalosti anglického jazyka v pracovním uplatnění
- vede žáky k tomu, aby kriticky vyhodnocovali dosažené výsledky a rozvíjeli svůj osobní a odborný potenciál, rozpoznávali a využívali příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě – **kompetence k podnikavosti**

CIZÍ JAZYK

ANGLICKÝ JAZYK

Ročník	Téma	Učivo (jazyk)	Žák - výstup	Poznámka
1. – 4.	Všeobecná témata: Rodina, přátelé, osobní plány, společenské vztahy Koníčky, volný čas, životní styl mladých, světonázor Denní program Svět práce – profese, pracovní pohovor, firmy, pracovní události, nástroje a zařízení Bydlení, život ve městě a na venkově, vybavení domu, okolí, orientace v prostoru Kultura – divadlo, kino, výtvarné a hudební umění, multikulturalismus Nakupování Jídlo, recepty, zdravý životní styl Zdraví, nemoc, úraz Věda a technika, pokrok Příroda a životní prostředí – obecná charakteristika Globální problémy lidstva – obecná charakteristika Média a mediální produkce – televize, rozhlas, internet, tisk (obecná charakteristika)	Fonetika – distinktivní rysy fonémů – fonetická transkripce – zvuková výstavba slova – slovní a větný přízvuk – redukované formy výslovnosti – zvuková stránka věty – členění souvislé řeči – rytmus a intonace – akcenty a dialekty angličtiny Pravopis – konvence používané k prezentaci výslovnosti – pravidla u složitějších slov – pravopisné změny před koncovkami – zákonitosti vyplývající z psané podoby jazyka pro frázování a intonaci Gramatika – slovosled ve větě (oznamovací, negativní, otázková forma – standardní postupy) – tvoření slov – kořen, prefix, sufix, morfém,	Porozumění a poslech Žák: A2 + – rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace jazykového vyučování – rozumí hlavním bodům didakticky upraveného ústního projevu – rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí – postihne hlavní myšlenku, identifikuje názory a stanoviska mluvčích B1 – v jednoduchém a dobře srozumitelném autentickém projevu rozezná i detailnější informace, k jejichž pochopení mu postačí slovní zásoba – postihne nekomplikovanou zápletku a sled událostí ve filmu či hře s jednoduchými dialogy – s určitým úsilím sleduje rozhovor mezi rodilými mluvčími B1+ – v mluveném projevu identifikuje různý styl, citové zbarvení, názory a stanoviska	Průřezová témata a jejich tematické okruhy PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne PT 1.5 Spolupráce a soutěž PT uplatňována průběžně následujícími formami: – role play – rozhovor, diskuze, debata – skupinová práce, soutěž – vlastní projekt – domácí úkol PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT uplatňováno průběžně následujícími formami: – skupinová práce – vlastní projekt – prezentace – debata PT 2.4 Žijeme v Evropě – Realie zemí studovaného jazyka PT uplatňováno průběžně následujícími formami:

14. Literární osobnosti anglicky mluvících zemí – vlastní četba 15. Cestování, dovolená, dokumentace, formy transportu 16. Počasí, roční období 17. Móda a odívání 18. Sporty a hry, aktivní životní styl 19. Školství – moje škola, moje studium Specifická témata: 1. Realie zemí studovaného jazyka: – Spojené království Velké Británie a Severního Irsku – Irsko – USA – Kanada – Austrálie – Nový Zéland • lokace • geografická charakteristika • politické a ekonomické postavení ve světě, vztah k ČR • historie • lidé a společnost • kultura, literatura, sport, věda a technika – osobnosti, díla, úspěchy • tradice, svátky • stravovací návyky	složená slova – podstatná jména – množné číslo, nepravidelné množné číslo, přivlastňovací pád, počitatelnost, členy, kvantifikátory – přídavná jména – negativní prefixy, stupňování – zájmena – ukazovací zájmena, vztažná zájmena, zvrtná zájmena – příslovce – odlišení od přídavných jmen, stupňování, dvojí forma, modifikace, příslovce míry, frekvenční příslovce, příslovce místa, času, způsobu a jejich slovosled – slovesa – pravidelná / nepravidelná, přítomný a minulý infinitiv, gerundiální struktury – slovesné časy – přítomný čas prostý/průběhový – minulý čas prostý/průběhový – předpřítomný čas prostý/průběhový – předminulý čas prostý/průběhový – předbudoucí čas prostý – vyjadřování budoucnosti – will, to be going to, přítomný čas průběhový,	mluvčích – postihne hlavní i doplňující informace autentického ústního projevu středně obtížného obsahu – postihne zápletku a sled událostí ve filmu či hře – porozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se běžných témat B2 – porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma – postihne hlavní i doplňující informace Čtení s porozuměním <u>žák:</u> A2+ – rozumí hlavním bodům a myšlenkám didakticky upraveného textu jednoduššího obsahu na aktuální téma – identifikuje strukturu jednoduššího textu – rozliší hlavní a doplňující informace – používá různé druhy slovníků, informativní literaturu a internet B1 – rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných textech obsahujících často užívanou slovní zásobu	– brainstorming – prezentace – debata – aktivity zaměřené na porovnání systémů, vyhodnocení kladů a záporů PT 4.2 Člověk a životní prostředí PT 4.3 Životní prostředí regionu a České republiky PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy PT uplatňována průběžně následujícími formami: – skupinová práce, soutěž – vlastní projekt – prezentace – simulované interview – debata, konference – tvorba zprávy, článku, reportáže, recenze, zpravodajského souhrnu – tvorba propagačního materiálu PT 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií PT uplatňováno průběžně následujícími formami: – debata, konference Mezipředmětové vztahy: Zeměpis Základy společenských věd Český jazyk a literatura Dějepis

• jazyková specifika • vzdělávání • média 2. Realie České republiky • lokace • geografická charakteristika • politické a ekonomické postavení ve světě • historie • lidé a společnost • kultura, literatura, sport, věda a technika – osobnosti, díla, úspěchy • tradice, svátky • stravovací návyky • vzdělávání • média 3. Praha 4. Londýn 5. Opava • lokace, geografické rysy, správa • historie • instituce • transport • kulturní, sportovní, relaxační možnosti • zajímavá místa 6. Život ve Slezsku – zajímavá místa, specifika regionu, osobnosti, historie, kultura 7. Školství – primární, sekundární a terciární	fráze (to be about to, atd.) – tázací dovětky – vazba used to – modální slovesa – opisné tvary can, may, must, modal perfect, spekulace – rada a doporučení should / ought to, had better – podmiňovací způsob – komplexní souvětí a vedlejší věty: – podmínkové věty (typ 0, 1, 2, 3) – práci věty – časové věty – účelové věty – přípustkové věty – vazba 4. a 1. pádu s infinitivem – jmenné a verbální fráze – trpný rod – nepřímá řeč a souslednost časová nepřímá otázka – vazba to have st. done – předložky – spojky a spojovací výrazy Lexikologie – slovní zásoba související s probíranými tématy – synonyma, antonyma (i méně běžných slov) – opisné vyjádření	– čte s porozuměním adekvátně upravenou literaturu ve studovaném jazyce – vystihne obsah v populárně naučném textu – odvodí význam některých neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu B1+ – identifikuje strukturu středně obtížného textu – rozliší hlavní a doplňující informace – čte s porozuměním mírně upravenou literaturu ve studovaném jazyce – využívá při četbě znalosti slovtvorby a internacionalismů B2 – porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického textu složitějšího obsahu na aktuální téma – identifikuje strukturu textu a je schopen ji využít při řešení problému – vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma – je schopen pracovat se získanými informacemi – čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce Mluvení žák:	

sektor školství v ČR, USA, GB 8. Příroda a životní prostředí – globální oteplování, skleníkový efekt, ozonová díra, kyselý déšť, vymírání druhů, znečištění vod a půdy, problém odpadu, vliv velkých měst na člověka, ochrana životního prostředí 9. Globální problémy lidstva – chudoba, válečné konflikty, přírodní katastrofy, změna klimatu, sociální nerovnost, xenofobie, zločin 10. Literární osobnosti anglicky mluvících zemí – přehled vývoje literatury 11. Média a mediální produkce – televize, rozhlas, internet, tisk – média v národním kontextu	– ustálená spojení a kolokace – idiomy – frázová slovesa – ustálené větné rámce – odborné výrazy – <i>homophones</i> – <i>false friends</i> a lexikální interference <u>Komunikační funkce jazyka a typy textů</u> – rozlišení formálního a neformálního rozhovoru / písemného projevu A: neformální typy: – neformální rozhovor – vypravování – osobní dopis / e-mail – rada a doporučení B: formální typy: – formuláře – adresa, telefonní číslo, e-mailová adresa, hláskování – transakční dopis / e-mail a konverzace – inzerát – oznámení, zákaz, příkaz, nutnost, možnost, nemožnost, potřeba – esej – anotace a výtah – prezentace – úřední dopis – pracovní smlouva – strukturovaný životopis, podrobný životopis	A2+ – dokáže stručně formulovat svůj názor na předem známé téma – reprodukuje volně a srozumitelně přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou odpovídající jeho úrovni – sestaví souvislé kratší sdělení související s probíranými okruhy – adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích – zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji po omezenou dobu B1 – formuluje svůj názor v hlavních bodech srozumitelně a gramaticky správně – komunikuje s jistou dávkou sebedůvěry – reaguje spontánně a poměrně plynule – přednese souvislý komplexní projev na předem známé téma – poměrně podrobně popíše své okolí, zájmy, činnosti – je schopen vést rozhovor s rodilým mluvčím na zadané téma B1+ – používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace s částečnou redukcí toho, co chce sdělit – reaguje spontánně a gramaticky správně i v méně	

	– pracovní pohovor – odborný popis a popis pracovního postupu – zpráva – recenze – sdělení stanoviska, zjišťování názoru, argumentace, přesvědčování C: smíšené typy – pozdrav, představení se, rozloučení – poděkování – blahopřání, omluva, odpuštění – žádost, prosba, odmítnutí – vyjádření libosti a nelibosti – souhlas, nesouhlas – svolení – vzkaz – reprodukce – domluva schůzky – pozvánka – zájem, nezájem – obava, přání – srovnání – vyjádření radosti, zklamání, překvapení, údivu, vděčnosti, sympatie, strachu, lítosti, pokárání – podrobný popis – článek – diskuse – telefonování	– běžných či nečekaných situacích – užívá vhodné frazeologické obraty – komunikuje téměř plynule a foneticky správně – při setkání s rodilými mluvčími zahájí, udržuje i zakončí dialog – zapojí se do živé diskuse na běžná témata B2 – formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně, plynule – srozumitelně reprodukuje autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu – přednese souvislý projev na dané téma – podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti – s porozuměním přijímá a gramaticky správně předává obsahově složitější informace – používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit – obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou ústní formou – adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických a	

			imaginativních textů – komunikuje spontánně a gramaticky správně i v případě abstraktních témat – zapojuje se do diskuse o méně běžných a odborných tématech – bez problémů udržuje rozhovor s rodilými mluvčími Psaní <u>žák:</u> A2+ – sestaví souvislý jednoduše členěný text týkající se známého tématu – začíná si osvojovat rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky – využívá dvojjazyčné a výkladové slovníky při zpracování písemného úkolu – napíše osobní dopis popisující zážitky a dojmy B1 – sestaví souvislý text na známá a běžná témata – vyjádří své stanovisko v hlavních rysech – logicky a jasně strukturuje neformální i formální písemný projev střední náročnosti – využívá výkladové slovníky při zpracování písemného úkolu B1+ – sestaví souvislý text na poměrně širokou škálu témat – vyjádří své stanovisko v jasné a	

			logicky uspořádané formě – logicky a jasně strukturuje neformální i formální písemný projev středně těžké úrovni B2 – sestaví souvislý text na širokou škálu témat– vyjádří své stanovisko v jasné a logicky uspořádané formě– logicky a jasně strukturuje neformální i formální písemný projev plné škály slohových útvarů– využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného úkolu na neznámé téma– vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou formou	

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	4	3	3	3

Vyučovací předmět Další cizí jazyk je zařazen do výuky v prvním až čtvrtém ročníku čtyřletého gymnázia. Žák si volí z nabídky 4 cizích jazyků (francouzský, německý, ruský a španělský) jeden.

Ve všech hodinách týdně se třída dělí na skupiny.

Obsahové vymezení

Realizuje se obsah vzdělávacího oboru Další cizí jazyk RVP G. Realizují se tematické okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Mediální výchova a Multikulturní výchova RVP G. V předmětu Další cizí jazyk se uplatňují podle náplně každého jednotlivého cizího jazyka mezipředmětové vztahy.

Výuka má dovést žáky k úrovni B1, popř. B1+ či B2, jedná-li se o žáky pokročilé (platí téměř výlučně pro výuku německého jazyka). Také z tohoto důvodu je žákům nabídnut ve vyšších ročnících seminář z dalšího cizího jazyka.

Smyslem tohoto vyučovacího předmětu je připravit žáky na život v mnohojazyčné evropské společnosti a na celoživotní učení se cizím jazykům. Naším záměrem je rozvíjet pozitivní postoje žáků k jazykové rozmanitosti, a tak je připravovat na život v jazykově a kulturně různorodé společnosti.

Výuka je v jednotlivých ročnících zaměřena na rozvoj všech jednotlivých jazykových dovedností a jejich postupné rozšiřování. Při stanovení jednotlivých výstupů a jejich dílčích úrovní jsme vycházeli ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Na podporu cizojazyčných aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací aktivity (např. vzdělávací exkurze do různých evropských zemí dle nabídky školy a zájmu žáků).

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel řídí a organizuje výuku dalšího cizího jazyka tak, aby žák dokázal pracovat v týmu i samostatně, dává žákovi příležitost k samostatnému vybírání a získávání informací a poznatků z různých informačních zdrojů. Žák informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi.

– **kompetence k učení**

Učitel motivuje žáky k interpretaci získaných poznatků, k využití různých postupů při řešení problémů, vhodným způsobem dodává žákovi sebevědomí a víru ve vlastní schopnosti. Žák kriticky interpretuje získané poznatky a zjištění, ověřuje je, pro svá tvrzení nachází argumenty.

– **kompetence k řešení problémů**

Učitel vede žáky, aby se vyjadřovali v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chtějí sdělit, vede žáky, aby prezentovali svou práci i sami sebe před známým i neznámým publikem, využívá moderní informační technologie, diskutuje s žáky o zajímavých tématech, a tím prohlubuje jejich pohotovost a motivaci k učení. Žák rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpretuje a přijímá sdělení a věcně argumentuje.

– **kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky k aktivní spolupráci při stanovování a dosahování společných cílů, k utváření a udržování mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii. Žák si stanovuje cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky. – **kompetence sociální a personální**

Učitel vede žáky, aby respektovali různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí, vede žáky, aby k plnění svých povinností přistupovali zodpovědně a tvořivě, hájili práva svá i práva jiných, vede žáky, aby posuzovali události a vývoj veřejného života, sledovali, co se děje v jejich bydlišti a okolí, zaujímalí a obhajovali svá stanoviska. – **kompetence občanská**

Učitel vede žáky k proaktivnímu přístupu a iniciativě, podporuje inovace, využívá dostupné zdroje informací, motivuje žáky k dosahování úspěchů, vede žáky, aby kriticky vyhodnocovali dosažené výsledky a rozvíjeli svůj osobní a odborný potenciál, rozpoznávali a využívali příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě. – **kompetence k podnikavosti**

FRANCOUZSKÝ JAZYK

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1. – 4.	<u>Všeobecná témata:</u> Osobní charakteristika a identifikace, čas, denní a týdenní program Rodina, přátelé, společenské vztahy, rodinný život nyní a dříve Dům a bydlení, předměty, které nás obklopují, popis města čtvrtě, okolní krajina, vybavení domácnosti Škola, třída, spolužáci, vybavení školy, významné školní dny a události, výuka Jídlo a pití ve Francii a u nás, restaurace, jídelníčky, zdravý životní styl, jednoduché recepty Činnosti konané ve volném čase a o víkendu, koníčky, zájmy, sport Plány do budoucna, výběr povolání, běžné profese Školství u nás a ve Francii, školské systémy Nakupování, služby, obchody, nákupní střediska, trhy, zboží Zdravotní služby,	<u>Fonetika:</u> zvuková podoba FJ distinktivní rysy slovní přízvuk tónový průběh slova struktura slabiky rytmus, intonace slabé a silné formy výslovnosti <u>Pravopis:</u> interpunkce pravidla u běžných slov, běžně používané litografické znaky stažené tvary konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti <u>Gramatika</u> Jednoduché slovní tvary Nepřavidelné a nulové tvary slovních druhů Podstatná jména Přídavná jména	<u>Poslech a porozumění:</u> A1 rozumí známým slovům a základním frázím opakuje a napodobuje výslovnost francouzských hlásek a slov srozumitelné reprodukuje přečtený, méně náročný text se slovní zásobou na běžné téma rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického psaného textu na běžné téma orientuje se v jednoduchém textu pracuje s překladovými slovníky A2 rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace jazykového vyučování rozumí hlavním bodům didakticky upraveného ústního projevu či nahrávky rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí postihne hlavní myšlenku, identifikuje názory a stanoviska mluvčích B1 v jednoduchém a dobře srozumitelném autentickém projevu rozezná i detailnější informace, k jejichž pochopení mu postačí slovní zásoba postihne nekomplikovanou zápletku a sled událostí ve filmu či hře	<u>Průřezová témata a jejich tematické okruhy:</u> PT 1.1 Poznávání a rozvoj osobnosti PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne PT 2.1 Globalizační a rozvojové procesy (různorodost kulturního a životního prostředí ve francouzsky mluvících zemích v Evropě a ve světě) PT 2.4 Žijeme v Evropě (téma první kontakty – kontakty s Evropany, jídlo a pití, v restauraci – speciality v některých frankofonních zemích, jazyková rozmanitost Evropy, komunikace s příslušníky jiných etnik v Evropě) PT 2.5

návštěva lékaře, zdraví, nemoci, části lidského těla 11. Dopravní prostředky, cestování, jízdní řády, dovolená 12. Kultura, návštěva kina, divadla, programy, hudba umění 13. Móda a oblečení 15. Zvyky a obyčeje, tradice, svátky 15. Počasí, podnebí ve Francii a u nás 16. Příroda a životní prostředí, problémy, skleníkový efekt, ozónová díra, znečištění 17. Osobní dopis, formální dopis, formulář, leták Specifická témata: 1. Realie zemí studovaného jazyka – Francie – Švýcarsko – Belgie – Kanada – Lucembursko • lokace • geografická charakteristika • politika a ekonomie • historie • literatura, sport, věda a technika, osobnosti,	• Číslovky • Osobní zájmena • Přivlastňovací zájmena • Ukazovací zájmena • Vztažná zájmena • Tázací zájmena • Neurčitá zájmena • Slovesa pravidelná, nepravidelná • Zvratná slovesa • Předložky • Příslovce • Alternace samohlásek, modifikace souhlásek • Synonyma • Antonyma • Základní vyjádření přítomnosti, minulosti, budoucnosti • Trpný rod přítomný • Slova stažená a sousloví • Rozvité věty vedlejší • Souřadné souvětí • Supletivnost • Řízenost • Shoda • Sousednost časů • Přímá a nepřímá řeč Lexikologie:	s jednoduchými dialogy • s určitým úsilím sleduje rozhovor mezi rodilými mluvčími B1+ • v mluveném projevu identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska mluvčích • postihne hlavní i doplňující informace autentického ústního projevu středně obtížného obsahu • postihne zápletku a sled událostí ve filmu či hře • porozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se běžných témat Čtení a porozumění: A1 • rozumí jednoduchým frázím ve velmi krátkých jednoduchých textech • dokáže vyhledat známá jména, slova a základní fráze • podle potřeby se v textu vrací zpět • pracuje s překladovými slovníky A2 • rozumí hlavním bodům a myšlenkám didakticky upraveného textu jednoduššího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu jednoduššího textu • rozliší hlavní a doplňující informace • používá různé druhy slovníků, internet B1 • rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných textech obsahujících	Vzdělání ve světě a v Evropě (vzdělání a školský systém ve francouzsky mluvících zemích – rozdíly oproti České republice) PT 3.2 Psychosociální aspekty interkulturality PT 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí PT 4.2 Člověk a životní prostředí (téma příroda a životní prostředí – diskuze na téma „Co mohou udělat pro lepší životní prostředí“) PT 4.3 Životní prostředí regionu a ČR (téma příroda a životní prostředí) PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy (téma zábava, televize, rádio, tisk, programy jednotlivých médií a jejich působení na člověka) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • jeux de rôle • rozhovor, diskuze, debata • skupinová práce, soutěž • vlastní projekt • domácí úkol • internet

díla • tradice, svátky • stravovací návyky • jazyková specifika • vzdělávání • hlavní město • zajímavá místa 2. Realie České republiky • lokace • geografická charakteristika • politika a ekonomie • historie • literatura, sport, věda a technika, osobnosti, díla • tradice, svátky • stravovací návyky • vzdělávání • média • zajímavá místa 3. Praha, Opava • lokace, geografické rysy, správa • historie • instituce • transport • kulturní, sportovní, relaxační možnosti • zajímavá místa	• Ustálená slovní spojení • Přirovnání • Složené předložky • Slovní zásoba související s probíranými tématy a komunikačními situacemi • synonyma, antonyma, opisná vyjádření <u>Komunikační funkce jazyka a typy textů:</u> • rozlišení formálního a neformálního rozhovoru / písemného projevu A: neformální typy: • neformální rozhovor • vypravování • osobní dopis / e-mail • rada a doporučení B: formální typy: • formuláře – adresa, telefonní číslo, e-mailová adresa, hláskování • formální dopis / e-mail a konverzace • inzerát • oznámení, zákaz, příkaz, nutnost, možnost,	často užívanou slovní zásobu • čte s porozuměním adekvátně upravenou literaturu ve studovaném jazyce • vystihne obsah v populárně naučném textu • odvodí význam některých neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu B1+ • identifikuje strukturu středně obtížného textu • rozliší hlavní a doplňující informace • čte s porozuměním mírně upravenou literaturu ve studovaném jazyce • využívá při četbě znalosti slovo tvorby a internacionalismů <u>Mluvení:</u> A1 • umí se jednoduchým způsobem domluvit • závisí na pomalejším tempu, opakování, upřesnění • umí klást jednoduché otázky a odpovídat • inicializuje jednoduchá sdělení nebo na ně reaguje • dokáže vytvořit jednoduché, většinou izolované fráze o lidech a různých místech A2 • dokáže stručně formulovat svůj názor na předem známé téma • reprodukuje volně a srozumitelně přečtený nebo vyslechnutý text se	• práce s textem MPV: Bi Ekologie, příroda MPV: Z Frankofonní země, Česká republika MPV: D Historie Francie Slavné osobnosti MPV: ČJ Četba

		nemožnost, potřeba • esej • prezentace • úřední dopis • strukturovaný životopis, podrobný životopis • pracovní pohovor • zpráva • recenze • sdělení stanoviska, zjišťování názoru, argumentace, přesvědčování C: smíšené typy: • pozdrav • rozloučení se • poděkování • představení se • prosba a žádost o službu, informaci, pomoc • omluva a reakce na ni • souhlas a nesouhlas • příkaz a zákaz • vyjádření názoru, jednoduchý argument • vyjádření minulosti • reakce na radu, vysvětlení • diskuze v situacích v rámci probíraných tematických celků • vyjádření názoru a postojů k blízkému	slovní zásobou odpovídající jeho úrovni • sestaví souvislé kratší sdělení související s probíranými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji po omezenou dobu B1 • formuluje svůj názor v hlavních bodech srozumitelně a gramaticky správně • komunikuje s jistou dávkou sebedůvěry • reaguje spontánně a poměrně plynule • přednese souvislý komplexní projev na předem známé téma • poměrně podrobně popíše své okolí, zájmy, činnosti • je schopen vést rozhovor s rodilým mluvčím na zadané téma B1+ • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace s částečnou redukcí toho, co chce sdělit • reaguje spontánně a gramaticky správně i v méně běžných či nečekaných situacích • užívá vhodné frazeologické obraty • komunikuje téměř plynule a foneticky správně • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, udržuje i zakončí dialog • zapojí se do živé diskuse na běžná témata	

		okolí • blahopřání • žádost o radu • inzeráty a odpovědi na inzeráty • žádost o místo • odmítnutí • vyjádření nesouhlasu, nespokojenosti, emocí, formální i neformální rozhovor • informace z médií • přání • popis • strukturovaný pohovor • projevy soustrasti • žádost, prosba • vyjádření emocí, morálních postojů • argumentace • formální i neformální rozhovor • prezentace • informace z médií • komunikace v běžných životních situacích	<u>Psaní:</u> A1 • sdělí písemně jednoduché izolované fráze a věty • požádá písemně o osobní informace nebo je předá A2 • sestaví souvislý jednoduše členěný text týkající se známého tématu • začíná si osvojovat rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • využívá dvojjazyčné a výkladové slovníky při zpracování písemného úkolu • napíše osobní dopis popisující zážitky a dojmy B1 • sestaví souvislý text na známá a běžná témata • vyjádří své stanovisko v hlavních rysech • logicky a jasně strukturuje neformální i formální písemný projev střední náročnosti • využívá výkladové slovníky při zpracování písemného úkolu B1+ • sestaví souvislý text na poměrně širokou škálu témat • vyjádří své stanovisko v jasné a logicky uspořádané formě • logicky a jasně strukturuje neformální i formální písemný projev středně těžké úrovně	

RUSKÝ JAZYK

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1. – 4.	<u>Všeobecná témata:</u> 1. Osobní charakteristika a identifikace 2. Rodina a rodinné aktivity 3. Dům a bydlení 4. Jídlo a pití, zdravý životní styl 5. Každodenní život a problémy 6. Volný čas a zájmy 7. Školství u nás a v Rusku, školské systémy 8. Nakupování 9. Návštěva u lékaře, zdraví, nemoci 10. Mezilidské vztahy 11. Cestování 12. Kultura 13. Služby	<u>Fonetika:</u> • výslovnost jednotlivých hlásek a intonačních konstrukcí vět • slovní i větný přízvuk • pohyblivý přízvuk • výslovnost skupiny souhlásek • základní fonetické jevy - redukce samohlásek • rytmus, intonace a melodie • výslovnost slov přejatých, internacionalismů <u>Pravopis:</u> • základní a pokročilá pravidla ruského pravopisu • upevňování ruského pravopisu na nové slovní zásobě • konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti <u>Gramatika</u> • podstatná jména – skloňování podstatných jmen, • zeměpisné názvy • přídavná jména – skloňování, stupňování	<u>Poslech a porozumění žák:</u> A1 • rozumí známým slovům a základním frázím • opakuje a napodobuje výslovnost ruských hlásek a slov • srozumitelné reprodukuje přečtený, méně náročný text se slovní zásobou na běžné téma • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického psaného textu na běžné téma • orientuje se v jednoduchém textu • pracuje s překladovými slovníky A2 • rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace jazykového vyučování • rozumí hlavním bodům didakticky upraveného ústního projevu či nahrávky • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • postihne hlavní myšlenku, identifikuje názory a stanoviska mluvčích B1 • v jednoduchém a dobře srozumitelném autentickém projevu rozezná i detailnější informace, k jejichž pochopení mu postačí slovní zásoba • postihne nekomplikovanou zápletku a sled událostí ve filmu či hře s jednoduchými dialogy • s určitým úsilím sleduje rozhovor mezi rodilými mluvčími B1+ • v mluveném projevu identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska mluvčích	<u>Průřezová témata a jejich tematické okruhy:</u> PT 1.1 Poznávání a rozvoj osobnosti PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • role play • rozhovor, diskuze, debata • skupinová práce, soutěž • vlastní projekt • domácí úkol PT 2.4 Žijeme v Evropě (téma první kontakty – kontakty s Rusy, jídlo a pití, v restauraci – speciality)

14. Sport 15. Móda a oblečení 16. Zvyky a obyčeje, tradice, svátky 17. Příroda a životní prostředí, problémy, skleníkový efekt, ozónová díra, znečištění 18. Roční období, počasí 19. Život v Evropě, EU, evropské instituce, cizí jazyky Specifická témata: 12. Realie země studovaného jazyka: – Rusko • lokace • geografická charakteristika • politika a ekonomie • historie • literatura, sport, věda a technika, osobnosti, díla • tradice, svátky • stravovací návyky • jazyková specifika • vzdělávání • hlavní město	přídavných jmen a skloňování stupňovaných tvarů přídavných jmen, přídavné jméno v přísudku, přídavná jména odvozená od vlastních jmen zeměpisných • přídavná jména slovesná • jmenné tvary přídavných jmen • zájmena - osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, neurčitá, záporná • číslovky - základní, řadové, skloňování řadových číslovek, letopočet • slovesa - slovesné časy, podmiňovací a rozkazovací způsob sloves, vidové dvojice, slovesa pravidelná, časování nepravidelných sloves, zvrátané částice, vyjadřování modality, infinitivní věty, slovesné vazby odlišné od češtiny, přechodníky, příčestí, základní předložkové vazby • příslovce - důležitá používaná příslovce, stupňování příslovci • spojky a spojovací výrazy – spojky souřadící, podřadící	• postihne hlavní i doplňující informace autentického ústního projevu středně obtížného obsahu • postihne zápletku a sled událostí ve filmu či hře • porozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se běžných témat Čtení a porozumění žák: A1 • rozumí jednoduchým frázím ve velmi krátkých jednoduchých textech • dokáže vyhledat známá jména, slova a základní fráze • podle potřeby se v textu vrací zpět • pracuje s překladovými slovníky A2 • rozumí hlavním bodům a myšlenkám didakticky upraveného textu jednoduššího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu jednoduššího textu • rozliší hlavní a doplňující informace • používá různé druhy slovníků, internet B1 • rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných textech obsahujících často užívanou slovní zásobu • čte s porozuměním adekvátně upravenou literaturu ve studovaném jazyce • vystihne obsah v populárně naučném textu • odvodí význam některých neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu B1+ • identifikuje strukturu středně obtížného textu • rozliší hlavní a doplňující informace • čte s porozuměním mírně upravenou literaturu	PT 2.5 Vzdělání ve světě a v Evropě (vzdělání v Rusku – rozdíly oproti České republice) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • debata • diskuse • práce s textem • internet PT 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí (srovnání realíí Ruska a Česka-jazyková a národnostní rozmanitost) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • debata • práce s textem • internet PT 4.2 Člověk a životní prostředí (téma příroda a životní prostředí – diskuze na téma „Co mohou udělat pro lepší životní prostředí“) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • debata • interview PT 4.3 Životní prostředí regionu a ČR

	• zajímavá místa 13. Realie České republiky • lokace • geografická charakteristika • politika a ekonomie • historie • literatura, sport, věda a technika, osobnosti, díla • tradice, svátky • stravovací návyky • vzdělávání • média • zajímavá místa 14. Praha 15. Opava • lokace, geografické rysy, správa • historie • instituce • doprava • kulturní, sportovní, relaxační možnosti • zajímavá místa	• předložky - předložky se 2. - 7.pádem, vazby a významy některých předložek • částice • zápor – otázka a zápor, větný a členský zápor • časové údaje • věta a souvětí - slovosled • supletivnost Lexikologie: • slovní zásoba jednotlivých tematických celků a její využití v běžných řečových situacích • tvoření slov, synonyma, antonyma, homonyma • ustálená slovní spojení • zvládání složitějších struktur a textových typů, grafická úprava dokumentů (dotazník, úřední dopis) Komunikační funkce jazyka a typy textů: • rozlišení formálního a neformálního rozhovoru / písemného projevu A: neformální typy: • neformální rozhovor, diskuse	ve studovaném jazyce • využívá při četbě znalosti slovoslovní tvorby a internacionalismů Mluvení žák: A1 • umí se jednoduchým způsobem domluvit • umí klást jednoduché otázky a odpovídat • inicializuje jednoduchá sdělení nebo na ně reaguje • reprodukuje méně náročný autentický text • dokáže vytvořit jednoduché, většinou izolované fráze o lidech a různých místech A2 • dokáže stručně formulovat svůj názor na předem známé téma • reprodukuje volně a srozumitelně přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou odpovídající jeho úrovni • sestaví souvislé kratší sdělení související s probíranými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích • zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji po omezenou dobu B1 • formuluje svůj názor v hlavních bodech srozumitelně a gramaticky správně • komunikuje s jistou dávkou sebedůvěry • reaguje spontánně a poměrně plynule • přednese souvislý komplexní projev na předem známé téma • poměrně podrobně popíše své okolí, zájmy, činnosti • je schopen vést rozhovor s rodilým mluvčím na zadané téma	(téma příroda a životní prostředí – práce s materiály na toto téma – texty, internet) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • skupinová práce, soutěž • vlastní projekt • simul. interview • debata PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy (téma zábava, televize, rádio..., programy jednotlivých médií a jejich působení na člověka) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • debata MPV: Bi Ekologie, příroda MPV: Z Rusko, Česká republika MPV: ZSV MPV: I MPV: ČJ Četba

- vypravování
 - osobní dopis / e-mail
 - rada a doporučení
- B: formální typy:**
- formuláře – adresa, telefonní číslo, e-mailová adresa, hláskování
 - transakční dopis / e-mail a konverzace
 - inzerát, oznámení
 - návod, recept, popis, úvaha
 - prezentace
 - úřední dopis
 - strukturovaný životopis, podrobný životopis
 - pracovní pohovor
 - zpráva, informace z médií
 - vyjadřování postoje, názoru a stanoviska, souhlasu a nesouhlasu, emocí a postojů, zjišťování názoru, argumentace, přesvědčování
- C: smíšené typy:**
- pozdrav
 - rozloučení se
 - poděkování
 - představení se
 - prosba a žádost
 - žádost o službu, informaci, pomoc
 - omluva a reakce na ni
 - souhlas a nesouhlas
 - příkaz a zákaz
 - vyjádření názoru, jednoduchý argument
 - vyjádření minulosti
 - reakce na radu, vysvětlení

- B1+**
- používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace s částečnou redukcí toho, co chce sdělit
 - reaguje spontánně a gramaticky správně i v méně běžných či nečekaných situacích
 - užívá vhodné frazeologické obraty
 - komunikuje téměř plynule a foneticky správně
 - při setkání s rodilými mluvčími zahájí, udržuje i zakončí dialog
 - zapojí se do živé diskuse na běžná témata
- Psaní:**
- žák:**
- A1**
- sdělí písemně jednoduché izolované fráze a věty
 - požádá písemně o osobní informace nebo je předá
- A2**
- sestaví souvislý jednoduše členěný text týkající se známého tématu
 - začíná si osvojovat rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky
 - využívá dvojjazyčné a výkladové slovníky při zpracování písemného úkolu
 - napíše osobní dopis popisující zážitky a dojmy
- B1**
- sestaví souvislý text na známá a běžná témata
 - vyjádří své stanovisko v hlavních rysech
 - logicky a jasně strukturuje neformální i formální písemný projev střední náročnosti
 - využívá slovníky při zpracování písemného úkolu
- B1+**
- sestaví souvislý text na poměrně širokou škálu témat
 - vyjádří své stanovisko v jasné a logicky uspořádané formě

		• diskuze v situacích v rámci probíraných tematických celků • vyjádření názoru a postojů k blízkému okolí • blahopřání • žádost o radu • inzeráty a odpovědi na inzeráty • žádost o místo • odmítnutí • vyjádření nesouhlasu, nespokojenosti, emocí, formální i neformální rozhovor • informace z médií • přání • popis • strukturovaný pohovor • projevy soustrasti • žádost, prosba • vyjádření emocí, morálních postojů • argumentace • formální i neformální rozhovor • prezentace • komunikace v běžných životních situacích	• logicky a jasně strukturuje neformální i formální písemný projev středně těžké úrovně	

ŠPANĚLSKÝ JAZYK

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
1.	1.1 První kontakty, seznamování 1.2 Povolání, národnosti 1.3 Dům a předměty v domácnosti 1.4 Jídlo a pití, v restauraci, nákup potravin 1.5 Volný čas, koníčky a zájmy 1.6 Bydlení, popis bytu a zařízení bytu 1.7 Město, způsoby dopravy 1.8 Rodina, popis osoby, vzhled,	<u>Fonetika</u> <u>Pravopis</u> <u>Gramatika</u> : distinktivní rysy, slovní přízvuk, tónový průběh slova, struktura slabiky, rytmus, intonace základní pravidla španělského pravopisu osobní zájmena rod podstatných a přídavných jmen rozdíl v komunikaci tú a Usted časování sloves v přítomném čase – pravidelná a vybraná nepravidelná slovesa pořádek slov člen určitý a neurčitý podstatná jména v jednotném i množném čísle výrazy množství slovesa gustar, parecer, quedar zvratná slovesa levantarse, acostarse apod. Hay a estar časové údaje druhy zájmen rozkazovací způsob –pravidelný, nepravidelný základní předložky vazba tener que + infinitiv vazba estar + gerundium nejuživanější částice Slovní zásoba:	<u>Poslech a porozumění:</u> rozumí základním pokynům a jednoduchým informacím v rámci probíraných témat rozumí cenovým a časovým informacím pochozí smysl jednoduchého poslechového textu <u>Čtení a porozumění:</u> opakuje a napodobuje výslovnost španělských hlásek a slov čte foneticky správně odhadne význam neznámých jednoduchých slov orientuje se v jednoduchém textu pracuje s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky <u>Mluvení:</u> představí se a představí i jiné sdělí běžné, obsahově jednoduché informace, které se týkají probíraných témat srozumitelně reprodukuje jednoduchý text se známou slovní zásobou zapojí se do jednoduché konverzace <u>Psaní</u> sdělí písemně běžné, obsahově jednoduché informace pracuje s překladovými slovníky	<u>Průřezová témata a jejich tematické okruhy:</u> <u>PT 1 Osobnostní a sociální výchova</u> PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne PT 1.5 Spolupráce a soutěž PT 2 Výchova

	osobnost a vlastnosti lidí 1.9 Oblečení, barvy, materiál 1.10 Datum, měsíce, dny, určení času 1.11 Můj denní program	slovní zásoba v rámci probíraných témat a komunikačních situací <u>Komunikační situace:</u> pozdrav rozloučení se poděkování představení se prosba a žádost žádost o službu, informaci, pomoc omluva a reakce na ni souhlas a nesouhlas vyjádření názoru, jednoduchý argument konverzace v obcodě konverzace v restauraci	<u>Metody a činnosti:</u> rozhovory skupinová práce práce ve dvojicích soutěže domácí úkoly debata na jednoduché probrané téma práce s dvojjazyčnými a výkladovými slovníky video	<u>k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> PT 2.4 Žijeme v Evropě
2.	2.1 Všední den, denní režim 2.2 Telefonický rozhovor 2.3 Orientace ve městě, život ve městě a na venkově	<u>Fonetika</u> <u>Pravopis</u> <u>Gramatika:</u> výslovnost, přízvuk, intonace pravidla španělského pravopisu vazba ir + infinitiv Pretérito Perfecto Compuesto Pretérito Indefinido neosobní slovesa llover, nevar apod. Pretérito Imperfecto další předložky užití <u>se</u> neosobní vyjádření podmínkové věty (I) Si-prvního typu sloveso doler	<u>Poslech a porozumění</u> rozumí zřetelné promluvě na známá témata rozlišuje v jednoduchém textu jednotlivé mluvčí rozumí pokynům a radám v rámci probíraných témat využívá různé druhy slovníků <u>Čtení a porozumění:</u> čte srozumitelně, plynule a foneticky správně kratší texty rozumí textům s probranou slovní zásobou vystihne hlavní myšlenku textu, odpoví na otázky k textu vyhledá informace v textu odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby v kontextu	<u>Průřezová témata a jejich tematické okruhy:</u> PT 1 <u>Osobnostní a sociální výchova</u> PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti

2.4 Nakupování, stravování 2.5 Podnebí, počasí, roční období 2.6 Části těla, nemoc, léčba, zdraví 2.7 Sport, sportovní zařízení 2.8 Historické události 2.9 Gastronomie	Hay que + infinitiv stupňování přídavných jmen a příslovčí spojky a spojovací výrazy řadové číslovky užití zájmen vyjádření míry další často užívané částice <u>Slovní zásoba:</u> slovní zásoba v rámci probíraných tematických celků synonyma, antonyma, opisná vyjádření ustálená slovní spojení přirovnání <u>Komunikační situace</u> pozdrav představení se rozloučení poděkování žádost, prosba žádost o informaci příkaz reakce na radu, vysvětlení omluva a reakce na ni souhlas, nesouhlas konverzace při nakupování a v situacích v rámci probíraných tematických celků vyjádření názoru a postojů k blízkému okolí	shrne a sdělí běžné obsahově jednoduché informace využívá různé druhy slovníků <u>Mluvení</u> shrne ústně běžné, obsahově jednoduché informace popíše zdravotní problémy poradí a požádá o radu vypráví, co a jak se stalo podá informace o různých událostech týkajících se probraných témat zpracuje jednoduchý návod a popis vyjmenuje výhody a nevýhody u bydlení ve městě a na venkově vyjádří přání (nákupy, dárek) vyjádří subjektivní názor o druhých <u>umí</u> vyjádřit množství, vlastnictví, pravděpodobnost, pochybnost, obavu, nejistotu, neklid, možnost, zákaz, povinnost, lhostejnost, <u>umí</u> telefonovat, navrhnout činnost, alternativu, vyjádřit záměr, plány do budoucna, vyprávět události, mluvit o zdraví a stavu, o minulých dějích, omluvit se, zeptat se na příčinu, vyjádřit za jaké podmínky popíše členy své rodiny komunikuje s jistou dávkou sebedůvěry v dialogu na známá témata vyjádří svůj názor k daným problémům využívá různé druhy slovníků <u>Psaní:</u> formuluje svůj názor na probrané či jiné jednoduché téma, srozumitelně, graficky správně a stručně využívá různé druhy slovníků <u>Metody a činnosti:</u> rozhovory	PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne PT 1.5 Spolupráce a soutěž <u>PT 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> PT 2.4 Žijeme v Evropě

			debata na daná témata skupinové práce práce ve dvojicích soutěže motivační hry práce s různými druhy slovníků video, divadlo, film tématická vycházka	
3.	3.1 Škola, vzdělání, studium, volba povolání 3.2 Zábava, televize, rádio 3.3 Práce, služby 3.4 Rodina, osobní vztahy a rodinné události 3.5 Příroda a životní prostředí 3.6 Cestování, práce v zahraničí 3.7	<u>Fonetika</u> <u>Pravopis</u> <u>Gramatika:</u> vazba Estaba + gerundium Llevar + gerundium užití ser a estar Futuro Imperfecto Presente de Subjuntivo rozkazovací způsob – kladný a záporný Condicional Simple a jeho užití Pretérito Pluscuamperfecto souslednost časů Futuro Perfecto Subjuntiv nebo indikativ v časových větách absolutní superlativ důležitá používaná příslovce <u>Slovní zásoba:</u> slovní zásoba v rámci probíraných tematických celků synonyma, antonyma, opisná vyjádření ustálená slovní spojení	<u>Poslech a porozumění</u> rozumí hlavním myšlenkám delšího poslechu v rámci probíraných témat pochopí smysl autentické konverzace rozumí smyslu rozhlasových programů rozumí předpovědi počasí postihuje názory a stanoviska reaguje na běžné komunikační situace využívá různé druhy slovníků <u>Čtení a porozumění:</u> čte srozumitelně, plynule a foneticky správně delší texty rozumí nabídkám k práci, inzerátům zhodnotí televizní program a program kulturních zařízení orientuje se v nabídce kulturních programů pochopí smysl a hlavní myšlenky delšího textu probíraných témat odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby v kontextu využívá různé druhy slovníků	<u>Průřezová témata a jejich tematické okruhy:</u> <u>PT 1</u> <u>Osobnostní a sociální výchova</u> PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace

Komunikace, média, noviny a jejich části 3.8 Obchod, služby, podnikání, peněžní trh 3.9 Literatura Španělska a španělsky mluvících zemí 3.10 Svátky, slavnosti a tradice 3.11 Žijeme v Evropě		<u>Komunikační situace:</u> pozdrav představení se rozloučení se poděkování blahopřání prosba žádost o radu programy, divadlo, kino inzeráty a odpovědi na inzeráty e-mail žádost o místo odmítnutí vyjádření názoru vyjádření nesouhlasu, nespokojenosti, emoci	<u>Mluvení:</u> <u>umí</u> vyjádřit trvání děje, záliby, povahu, náladu, názory, souhlas, nesouhlas podává instrukce, pokyny <u>umí</u> reprodukovat rozhovor, požádat o informaci a reagovat na ni, vyjádřit domněnku, nadšení, předpoklad, přání, obavu, stížnost vypráví o nesnázích a problémech během cesty mluví o podmínkách v práci, srovnává vyjádří se k volbě povolání a různým povoláním vyjádří spokojenost či nespokojenost s určitým povoláním vyjádří své přání a sny vyjádří se k činnostem určitých služeb a vyjádří své přání diskutuje o problémech ve vztazích řekne, jaké je počasí vyjádří se k problematice životního prostředí a sdělí, co je možné pro ochranu životního prostředí udělat vypráví zážitky z prázdnin a výhody práce v zahraničí komunikuje s jistou dávkou sebedůvěry vyjádří své názory a argumentuje shrne obsahově jednoduché, běžné informace srozumitelně reprodukuje přečtený nebo vyslechnutý text na běžná témata využívá různé druhy slovníků <u>Psaní:</u> písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace sestaví souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek logicky strukturuje středně dlouhý písemný projev, formální nebo neformální text na běžné či známé téma využívá různé typy slovníků při zpracování písemného projevu na běžné téma <u>Metody a činnosti:</u>	PT 1.4 Morálka všedního dne PT 1.5 Spolupráce a soutěž <u>PT 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky <u>PT 3 Multikulturní výchova</u> PT 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů <u>PT4 Environmentální výchova</u> PT 4.2 Člověk a životní prostředí

			diskuze na daná témata rozhovory skupinové práce práce ve dvojicích soutěže a hry četba časopisů práce s různými druhy slovníků, práce s internetem práce jako průvodce cestovního ruchu video divadlo tvorba vlastních mediálních produktů četba v originále	<u>PT 5 Mediální výchova</u> PT 5.1 Média a mediální produkce <u>MPV:</u> EVVO, Bi, D, Z, ČJ
4.	4.1 Život v cizí zemi a v České republice 4.2 Španělsko a španělsky mluvící země 4.3 Mezilidské vztahy 4.4 Sport 4.5 Četba a média 4.6 Oblékání a móda	<u>Fonetika</u> <u>Pravopis</u> <u>Gramatika:</u> Pretérito Perfecto de Subjuntivo rozdíl mezi qué a cuál Pretérito Imperfecto de Subjuntivo vazba importa + indikativ nebo subjuntiv para que a para Me gustaría Creo que, no creo que Podmínkové věty (II) – Si –druhého typu Querer + infinitiv, querer que + subjuntiv Pensar, acabar de + infinitiv věty s aunque	<u>Poslech a porozuměním</u> rozumí hlavním myšlenkám autentického textu v tisku pochopí smysl a hlavní myšlenky delšího textu v rámci probíraných témat pochopí smysl kratších textů rozliší jednotlivé mluvčí a citová zbarvení promluvy využívá různé druhy slovníků <u>Čtení a porozumění:</u> čte srozumitelně, plynule a foneticky správně delší texty vyhledá v textu hlavní myšlenky vyhledá v textu detailní informace postihne strukturu textu využívá různé druhy slovníků <u>Mluvení:</u> informuje o školství v České republice, ve Španělsku	<u>PT 1 Osobnostní a sociální výchova</u> PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka

4.7 Literatura Španělska a španělsky mluvících zemí 4.8 Žijeme v Evropě 4.9 Historie Španělska a španělsky mluvících zemí 4.10 Příroda	<u>Slovní zásoba:</u> slovní zásoba v rámci probíraných tematických celků synonyma, antonyma, opisná vyjádření ustálená slovní spojení přirovnání složené předložky <u>Komunikační situace:</u> pozdrav představení se rozloučení se poděkování blahopřání, projevy soustrasti žádost, prosba vyjádření názoru, emocí, morálních postojů argumentace komunikace v běžných životních situacích	a v jiných španělsky mluvících zemích např. v Mexiku formuluje svůj názor na běžné téma sestaví souvislý text na jednoduché téma jako lineární sled myšlenek shrne běžné, obsahově jednoduché informace reaguje adekvátně a gramaticky správně v běžných komunikačních situacích zapojí se, případně s menšími obtížemi, do rozhovoru s rodilým mluvčím na běžné téma zná základní údaje o Španělsku a některé důležité údaje o ostatních španělsky mluvících zemích srovná život ve Španělsku a České republice vyjádří hlavní problémy v mezilidských vztazích vyjádří své názory o sportu vyjádří svůj vztah ke sportu reprodukuje kratší texty z tisku, internetu vyjádří svůj názor na četbu účastní se rozhovoru <u>umí</u> vyjádřit lítost, překvapení, údiv, náklonost, lhostejnost, přání, názor <u>umí</u> argumentovat a pronést řeč, nabídnout pomoc, poradit, formulovat nepravděpodobné podmínky, klást překážky, mluvit o minulých dějch, žádat o povolení, o laskavost využívá různé druhy slovníků <u>Psaní</u> napiše osobní dopis na zadané probrané téma napiše jednoduchý a souvislý text na dané téma, které dobře zná nebo které ho osobně zajímá shrne písemně souvislý text na běžné téma shrne běžné, obsahově jednoduché informace logicky a jasně strukturuje středně dlouhý písemný projev formuluje své stanovisko gramaticky správně	všedního dne PT 1.5 Spolupráce a soutěž <u>PT 2 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</u> PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT 2.5 Vzdělání v Evropě a ve světě <u>PT4 Environmentální výchova</u> PT 4.2 Člověk a životní prostředí <u>PT 5 Mediální výchova</u> PT 5.2 Mediální produkty a jejich

			využívá různé druhy slovníků <u>Metody a činnosti:</u> rozhovory skupinová práce práce ve dvojicích diskuze o daném tématu četba časopisů četba v originále práce s různými druhy slovníků práce s videem a scénářem k filmu prezentace ve španělštině	významy PT 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií <u>MPV:</u> Z, D, ČJ, Bi

NĚMECKÝ JAZYK

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1. – 4.	Všeobecná témata: 1. Osobní charakteristika a identifikace 2. Rodina a rodinné aktivity 3. Dům a bydlení 4. Jídlo a pití, zdravý životní styl 5. Každodenní život a problémy 6. Volný čas a zájmy 7. Školství u nás a v Německu, školské systémy 8. Nakupování 9. Návštěva u lékaře, zdraví, nemoci 10. Mezilidské vztahy	Fonetika: • distinktivní rysy fonémů • slovní přízvuk • tónový průběh slova • struktura slabiky • rytmus, intonace • akcenty a dialekty němčiny Pravopis: • základní a pokročilá pravidla německého pravopisu • pravidla u běžných slov, běžně používané litografické znaky • konvence používané ve slovníku k prezentaci výslovnosti • výjimky Gramatika • tvoření slov- složená slova • člen určitý, neurčitý a nulový- užívání členů, skloňování členů v jednotném i množném čísle • podstatná jména –skloňování podstatných jmen, množné číslo, skloňování podstatných jmen	Poslech a porozumění Žák: A1 • rozumí známým slovům a základním frázím • opakuje a napodobuje výslovnost německých hlásek a slov • srozumitelně reprodukuje přečtený, méně náročný text se slovní zásobou na běžné téma • rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického psaného textu na běžné téma • orientuje se v jednoduchém textu • pracuje s překladovými slovníky A2 • rozumí pokynům a instrukcím týkajícím se organizace jazykového vyučování • rozumí hlavním bodům didakticky upraveného ústního projevu či nahrávky • rozliší v mluveném projevu jednotlivé mluvčí • postihne hlavní myšlenku, identifikuje názory a stanoviska mluvčích B1 • v jednoduchém a dobře srozumitelném autentickém projevu rozezná i detailnější informace,	Průřezová témata a jejich tematické okruhy: PT 1.1 Poznávání a rozvoj osobnosti PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problému PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • role play • rozhovor, diskuze, debata • skupinová práce, soutěž • vlastní projekt • domácí úkol PT 2.4 Žijeme v Evropě (téma první kontakty – kontakty s Evropany, jídlo a pití, v restauraci –

11. Cestování 12. Kultura 13. Služby 14. Sport 15. Móda a oblečení 16. Zvyky a obyčeje, tradice, svátky 17. Příroda a životní prostředí, problémy, skleníkový efekt, ozónová díra, znečištění 18. Roční období, počasí 19. Život v Evropě, EU, evropské instituce, cizí jazyky Specifická témata: 16. Realie zemí studovaného jazyka: – Spolková republika	v množném čísle, slabé a smíšené skloňování podstatných jmen, zeměpisné názvy • přídavná jména –skloňování přídavných jmen po členu určitém, neurčitém, nulovém, stupňování přídavných jmen a skloňování stupňovaných tvarů přídavných jmen, přídavné jméno v přísudku, přídavná jména odvozená od vlastních jmen zeměpisných • zájmena - osobní, přivlastňovací, ukazovací, tázací, vztažná, zvrtná, neurčitá, zájmena vespolečná, použití zájmena es, skloňování zájmen • číslovky- základní, řadové, skloňování řadových číslovek, další druhy číslovek • slovesa- přehled slovesných tvarů, slovesa pravidelná, nepravidelná, pomocná a způsobová, slovesa s odlučitelnými a neodlučitelnými předponami, přítomný čas sloves, rozkazovací způsob sloves, perfektum, préteritum a plusquamperfektum sloves, užití a časování slovesa werden, tvoření budoucího času, trpný rod a jeho užití, konjunktiv préterita a kondicionál přítomný a jejich užití,	k jejichž pochopení mu postačí slovní zásoba • postihne nekomplikovanou zápletku a sled událostí ve filmu či hře s jednoduchými dialogy • s určitým úsilím sleduje rozhovor mezi rodilými mluvčími B1+ • v mluveném projevu identifikuje různý styl, citové zabarvení, názory a stanoviska mluvčích • postihne hlavní i doplňující informace autentického ústního projevu středně obtížného obsahu • postihne zápletku a sled událostí ve filmu či hře • porozumí smyslu mnoha rozhlasových a televizních programů týkajících se běžných témat B2 • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického ústního projevu složitějšího obsahu na aktuální téma • postihne hlavní i doplňující informace Čtení a porozumění žák: A1 • rozumí jednoduchým frázím ve velmi krátkých jednoduchých textech • dokáže vyhledat známá jména, slova a základní fráze • podle potřeby se v textu vrací zpět	speciality v některých zemích Evropy) PT 2.5 Vzdělání ve světě a v Evropě (vzdělání v německy mluvících zemích – rozdíl oproti České republice) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • debata • diskuse • práce s textem • internet PT 4.2 Člověk a životní prostředí (téma příroda a životní prostředí – diskuse na téma „Co mohu udělat pro lepší životní prostředí“) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • debata • interview PT 4.3 Životní prostředí regionu a ČR (téma příroda a životní prostředí – práce s materiály na toto téma – texty, internet) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i>

Německo – Rakousko – Švýcarsko • lokace • geografická charakteristika • politika a ekonomie • historie • literatura, sport, věda a technika, osobnosti, díla • tradice, svátky • stravovací návyky • jazyková specifika • vzdělávání • hlavní město • zajímavá místa 17. Realie České republiky • lokace • geografická charakteristika • politika a ekonomie • historie • literatura, sport, věda	vazba es gibt, zvrtná slovesa a jejich časování, neurčité slovesné tvary – infinitiv s zu, infinitiv bez zu, přičestí přítomné a minulé • příslovce - důležitá používaná příslovce, stupňování příslovci • spojky a spojovací výrazy – spojky souřadící, podřadící, podvojně spojky • předložky a předložkové výrazy- předložky se 3. pádem předložky se 4. pádem předložky se 3. nebo 4. pádem a jejich použití, předložky u časových údajů, předložkové vazby, předložky s 2. pádem, předložky se 2. a 3. pádem • částice	A2 • pracuje s překladovými slovníky • rozumí hlavním bodům a myšlenkám didakticky upraveného textu jednoduššího obsahu na aktuální téma • identifikuje strukturu jednoduššího textu • rozliší hlavní a doplňující informace • používá různé druhy slovníků, internet B1 • rozpozná hlavní závěry v jasně uspořádaných textech obsahujících často užívanou slovní zásobu • čte s porozuměním adekvátně upravenou literaturu ve studovaném jazyce • vystihne obsah v populárně naučném textu • odvodí význam některých neznámých slov na základě osvojené slovní zásoby a kontextu B1+ • identifikuje strukturu středně obtížného textu • rozliší hlavní a doplňující informace • čte s porozuměním mírně upravenou literaturu ve studovaném jazyce • využívá při četbě znalosti slovo tvorby a internacionalismů B2 • porozumí hlavním bodům a myšlenkám autentického textu složitějšího obsahu na aktuální téma	• skupinová práce, soutěž • vlastní projekt • simul. interview • debata, konference PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy (téma zábava, televize, rádio..., programy jednotlivých médií a jejich působení na člověka) <i>PT uplatňována průběžně následujícími formami:</i> • debata MPV: Bi Ekologie, příroda MPV: Z Německy mluvící země, Česká republika MPV: ČJ Četba

a technika, osobnosti, díla • tradice, svátky • stravovací návyky • vzdělávání • média • zajímavá místa 18. Praha 19. Opava • lokace, geografické rysy, správa • historie • instituce • transport • kulturní, sportovní, relaxační možnosti • zajímavá místa	• přísllovečné určení místa • přísllovečné určení času • zápor v němčině - zápor nicht a kein, nicht mehr a kein mehr • odpovědi ja, nein, doch • časové údaje • věta a souvětí - slovosled ve větě oznamovací, tázací negativní všeobecný podmět man , souvětí souřadná, podřadná, rozvité vedlejší věty, věty se spojkou dass bezespojkové věty , zkracování vedlejších vět – infinitivní vazby nepřímá otázka • supletivnost	• identifikuje strukturu textu a je schopen ji využít při řešení problému • vyhledá a shromáždí informace z různých textů na méně běžné, konkrétní téma • je schopen pracovat se získanými informacemi • čte s porozuměním literaturu ve studovaném jazyce Mluvení žák: A1 • umí se jednoduchým způsobem domluvit • závisí na pomalejším tempu, opakování, upřesnění • umí klást jednoduché otázky a odpovídat • inicializuje jednoduchá sdělení nebo na ně reaguje • dokáže vytvořit jednoduché, většinou izolované fráze o lidech a různých místech A2 • dokáže stručně formulovat svůj názor na předem známé téma • reprodukuje volně a srozumitelně přečtený nebo vyslechnutý text se slovní zásobou odpovídající jeho úrovni • sestaví souvislé kratší sdělení související s probíranými okruhy • adekvátně reaguje v běžných komunikačních situacích	

		<u>Lexikologie:</u> • slovní zásoba v rámci probíraných témat a komunikačních situací • synonyma, antonyma, opisná vyjádření • ustálená slovní spojení • přirovnání • složené předložky <u>Komunikační funkce jazyka a typy textů:</u> • rozlišení formálního a neformálního rozhovoru / písemného projevu A: neformální typy: • neformální rozhovor • vypravování • osobní dopis / e-mail • rada a doporučení B: formální typy: • formuláře – adresa, telefonní číslo, e-mailová adresa, hláskování • transakční dopis / e-mail a konverzace • inzerát • oznámení, zákaz, příkaz, nutnost, možnost, nemožnost, potřeba • esej • prezentace • úřední dopis • strukturovaný životopis, podrobný životopis • pracovní pohovor • zpráva • recenze • sdělení stanoviska, zjišťování názoru, argumentace, přesvědčování C: smíšené typy: • pozdrav	• zapojí se do jednoduché konverzace a udržuje ji po omezenou dobu B1 • formuluje svůj názor v hlavních bodech srozumitelně a gramaticky správně • komunikuje s jistou dávkou sebedůvěry • reaguje spontánně a poměrně plynule • přednese souvislý komplexní projev na předem známé téma • poměrně podrobně popíše své okolí, zájmy, činnosti • je schopen vést rozhovor s rodilým mluvčím na zadané téma B1+ • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace s částečnou redukcí toho, co chce sdělit • reaguje spontánně a gramaticky správně i v méně běžných či nečekaných situacích • užívá vhodné frazeologické obraty • komunikuje téměř plynule a foneticky správně • při setkání s rodilými mluvčími zahájí, udržuje i zakončí dialog • zapojí se do živé diskuse na běžná témata B2 • formuluje svůj názor srozumitelně, gramaticky správně, spontánně,	

		• rozloučení se • poděkování • představení se • prosba a žádost • žádost o službu, informaci, pomoc • omluva a reakce na ni • souhlas a nesouhlas • příkaz a zákaz • vyjádření názoru, jednoduchý argument • vyjádření minulosti • reakce na radu, vysvětlení • diskuze v situacích v rámci probíraných tematických celků • vyjádření názoru a postojů k blízkému okolí • blahopřání • žádost o radu • inzeráty a odpovědi na inzeráty • žádost o místo • odmítnutí • vyjádření nesouhlasu, nespokojenosti, emocí, formální i neformální rozhovor • informace z médií • přání • popis • strukturovaný pohovor • projevy soustrasti • žádost, prosba • vyjádření emocí, morálních postojů • argumentace • formální i neformální rozhovor • prezentace • informace z médií • komunikace v běžných životních situacích	plynule • srozumitelně reprodukuje autentický text se slovní zásobou a jazykovými strukturami odpovídajícími náročnějšímu textu • přednese souvislý projev na dané téma • podrobně popíše své okolí, zájmy a činnosti • s porozuměním přijímá a gramaticky správně předává obsahově složitější informace • používá bohatou všeobecnou slovní zásobu k rozvíjení argumentace, aniž by redukoval to, co chce sdělit • obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou ústní formou • adekvátně a gramaticky správně okomentuje a prodiskutuje odlišné názory různých faktografických a imaginativních textů • komunikuje spontánně a gramaticky správně i v případě abstraktních témat • zapojuje se do diskuse o méně běžných a odborných tématech • bez problémů udržuje rozhovor s rodilými mluvčími <u>Psaní:</u> <u>žák:</u> A1 • sdělí písemně jednoduché izolované fráze a věty • požádá písemně o osobní informace nebo je předá	

			A2 • sestaví souvislý jednoduše členěný text týkající se známého tématu • začíná si osvojovat rozdíly mezi formálními a neformálními jazykovými prostředky • využívá dvojjazyčné a výkladové slovníky při zpracování písemného úkolu • napíše osobní dopis popisující zážitky a dojmy B1 • sestaví souvislý text na známá a běžná témata • vyjádří své stanovisko v hlavních rysech • logicky a jasně strukturuje neformální i formální písemný projev střední náročnosti • využívá výkladové slovníky při zpracování písemného úkolu B1+ • sestaví souvislý text na poměrně širokou škálu témat • vyjádří své stanovisko v jasné a logicky uspořádané formě • logicky a jasně strukturuje neformální i formální písemný projev středně těžké úrovni B2 • sestaví souvislý text na širokou škálu témat • vyjádří své stanovisko v jasné a logicky uspořádané formě • logicky a jasně strukturuje	

			neformální i formální písemný projev plné škály slohových útvarů • využívá výkladové a odborné slovníky při zpracování písemného úkolu na neznámé téma• vyjádří a obhájí své myšlenky, názory a stanoviska vhodnou písemnou formou	

MATEMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	4	4	3	3

Ve 1. ročníku je zařazeno cvičení z matematiky (jedna hodina týdně), při kterém jsou třídy rozděleny na skupiny.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika vychází z oboru Matematika a její aplikace z RVP G. V Matematice budeme realizovat některé tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Matematické vzdělání rozvíjí logické, abstraktní a analytické myšlení, učí srozumitelné a věcné argumentaci a v neposlední řadě procvičuje i paměť. Během studia žáci získají základní informace ze všech moderních partií matematiky, přičemž je kladen důraz na komplexnost a souvislosti s ostatními přírodovědnými předměty. Získané matematické znalosti a dovednosti žák využívá i v osobním životě při řešení a formulování problémů, při hodnocení věrohodnosti sdělovaných informací, při práci s tabulkami a grafy apod.

Výraznou součástí výuky je práce s talentovanou mládeží ve spolupráci s Matematickým ústavem Slezské univerzity v Opavě a podpora účasti studentů v matematických soutěžích a korespondenčních seminářích. Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci s dalšími vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel klade důraz na přesné formulace žáka a logickou strukturu jeho argumentací. Žák správně čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky, vytváří nové hypotézy a zdůvodňuje jejich pravdivost či nepravdivost. – **kompetence k učení, kompetence komunikativní**

Učitel zařazuje problémové úlohy a vede žáka k rozborům, hledání nových možností, prezentacím vlastního postupu a výsledku práce. Žák úlohu řeší z více hledisek, a to jak samostatně, tak ve skupině, zkouší různé postupy a metody řešení problému. Žák užívá deduktivní a induktivní postupy, přičemž diskutuje a kriticky hodnotí získané výsledky. – **kompetence k řešení problému, kompetence sociální a personální, kompetence komunikativní**

Učitel klade důraz na mezipředmětové vztahy. Žák efektivně propojuje a využívá získané vědomosti k hlubšímu pochopení studované problematiky. – **kompetence k učení**

Učitel hodnotí průběžně výsledky práce žáka, a tím u něj vyvolává sebereflexi. Žák sám hodnotí výsledky své práce, ujasní si obtíže i rezervy své přípravy. – **kompetence k učení**

Učitel motivuje žáky k samostatné práci v podobě referátů, k účasti v matematických soutěžích, popř. k tvorbě prací SOČ a vybízí tak žáka k získávání a zpracovávání nových poznatků. Žák si samostatně rozvrhne svou činnost a při vlastním zpracovávání daného problému užívá vhodné metody k analýze a zpracování dat. – **kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti**

MATEMATIKA

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
1.	ČÍSLO A PROMĚNNÁ Číselné obory	Obor přirozených čísel, obor celých čísel, obor racionálních čísel, obor reálných čísel, absolutní hodnota reálného čísla	upravuje zlomky zařadí číslo do daného číselného oboru aplikuje geometrický význam absolutní hodnoty	PT 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MPV: D
1.	Elementární teorie čísel	Zápisy přirozených čísel, znaky dělitelnosti, prvočísla a složená čísla, největší společný dělitel, nejmenší společný násobek	užívá vlastnosti dělitelnosti přirozených čísel odhaduje výsledky numerických výpočtů a efektivně je provádí účelně využívá kalkulátor	
1.	Mocniny a odmocniny	Mocniny s přirozeným mocnitelem, mocniny s celým mocnitelem Odmocniny	provádí operace s mocninami a odmocninami upravuje číselné výrazy	
1.	Výrazy s proměnnými	Výrazy, operace s mnohočleny, lomené výrazy	upravuje výrazy s proměnnými, určuje definiční obor výrazu rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců	
1.	Rovnice a nerovnice	Lineární rovnice, nerovnice a jejich soustavy Kvadratická rovnice (diskriminant), vztahy mezi kořeny a koeficienty kvadratické rovnice Rovnice a nerovnice v součinném a podílovém tvaru Rovnice a nerovnice s absolutní hodnotou Rovnice s neznámou ve jmenovateli a pod odmocninou	řeší lineární a kvadratické rovnice a nerovnice, řeší soustavy rovnic, v jednodušších případech diskutuje řešitelnost nebo počet řešení rozlišuje ekvivalentní a neekvivalentní úpravy analyzuje a řeší problémy, v nichž aplikuje řešení lineárních a kvadratických rovnic a jejich soustav rozkládá mnohočleny na součin vytýkáním a užitím vzorců, aplikuje tuto dovednost při řešení rovnic a nerovnic	
1.	ARGUMENTACE A OVĚŘOVÁNÍ Základní poznatky z matematiky	Výrok, definice, věta, důkaz	rozliší definici a větu, rozliší předpoklad a závěr věty vytváří hypotézy, zdůvodňuje jejich pravdivost a nepravdivost, vyvrací nesprávná tvrzení zdůvodňuje svůj postup a ověřuje správnost řešení problému	MPV: ČJ

1.	Výroková logika	Výrok a jeho negace, složené výroky , negace složených výroků, kvantifikované výroky a jejich negace	čte a zapisuje tvrzení v symbolickém jazyce matematiky užívá správně logické spojky a kvantifikátory rozliší správný a nesprávný úsudek	MPV: ČJ
1.	Množiny	Základní množinové pojmy, inkluze a rovnost množin, operace s množinami, intervaly	operuje s intervaly	

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
2.	GEOMETRIE Geometrie v rovině	Rovinné útvary (klasifikace) Trojúhelník. Shodnost trojúhelníků. Podobnost trojúhelníků. Mnohoúhelníky. Čtyřúhelníky. Kružnice, kruh. Úhly příslušné k oblouku kružnice. Obvody a obsahy geometrických obrazců. Pravoúhlý trojúhelník. Pythagorova věta a věty Euklidovy.	používá geometrické pojmy třídí geometrické útvary v rovině a využívá jejich vlastnosti určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů využívá Pythagorovu větu a věty Euklidovy při řešení úloh řeší planimetrické problémy motivované praxí	PT 2.1 Globalizační a rozvojové procesy MPV: D, ZSV, F, Z
2.	Konstrukční úlohy	Množiny bodů dané vlastnosti. Jednoduché geometrické konstrukce. Konstrukční úlohy řešené užitím množin bodů. Konstrukce trojúhelníků a čtyřúhelníků.	využívá náčrt při řešení rovinného problému řeší polohové a nepolohové konstrukční úlohy užitím všech bodů dané vlastnosti	
2.	Zobrazení v rovině	Shodné zobrazení. Osová souměrnost. Středová souměrnost. Posunutí. Otočení. Stejnolehlost.	řeší konstrukční úlohy pomocí shodných zobrazení a pomocí konstrukce na základě výpočtu	
2.	ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY Obecné poznatky o funkcích	Definice funkce, graf funkce. Definiční obor hodnot funkce. Vlastnosti funkcí.	formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí	MPV: F
2.	Funkce	Definice lineární funkce. Grafy lineárních funkcí. Funkce absolutní hodnota. Kvadratická funkce. Nepřímá úměrnost. Lineární lomená funkce. Mocninné funkce. Definice n-té odmocniny. Funkce druhá	načrtne grafy požadovaných funkcí (zadaných jednoduchým funkčním předpisem) a určí jejich vlastnosti využívá poznatky o funkcích při řešení rovnic a nerovnic, při určování kvantitativních vztahů aplikuje vztahy mezi hodnotami exponenciálních a logaritmických funkcí a vztahy mezi těmito	MPV: F

		odmocnina. Počítání s odmocninami. • Výrazy s mocninami a odmocninami. • Exponenciální funkce. Exponenciální rovnice. • Logaritmická funkce. Logaritmus. Věty o logaritmech. • Logaritmické a exponenciální rovnice.	funkcemi • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o funkcích • modeluje závislosti reálných dějů pomocí známých funkcí • geometricky interpretuje číselné, algebraické a funkční vztahy, graficky znázorňuje řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav	
2.	Goniometrie	• Goniometrické funkce ostrého úhlu. • Velikost úhlu v míře stupňové a v míře obloukové. • Goniometrické funkce. • Goniometrické rovnice. • Základní vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí.	• formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných funkcí • aplikuje vztahy mezi hodnotami goniometrických funkcí	MPV: F

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
3.	Trigonometrie	• Sinová věta. Kosinová věta. Užití sinové a kosinové věty v úlohách z praxe. • Trigonometrie pravoúhlého a obecného trojúhelníku.	• v úlohách početní geometrie aplikuje funkční vztahy, trigonometrii a úpravy výrazů, pracuje s proměnnými a iracionálními čísly	PT 3.3 Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí MPV: F
3.	GEOMETRIE Geometrie v prostoru	• Základní tělesa. Objemy a povrchy těles. • Volné rovnoběžné promítání. • Polohové a metrické vlastnosti. Základní vztahy mezi body, přímkami a rovinami. Odchylka přímek. Kolmost přímek a rovin. Odchylky přímek a rovin. Vzdálenost bodu od přímky a od roviny. Vzdálenosti přímek a rovin.	• určuje vzájemnou polohu lineárních útvarů, vzdálenosti a odchylky • zobrazí ve volné rovnoběžné projekci hranol a jehlan, sestrojí a zobrazí rovinný řez těchto těles • řeší stereometrické problémy motivované praxí	
3.	Analytická geometrie v rovině	• Souřadnice v rovině. Vzdálenost bodů. Střed úsečky. • Vektory a operace s nimi. • Analytická vyjádření přímky v rovině. Polohové a metrické úlohy v rovině.	• užívá různé způsoby analytického vyjádření přímky v rovině (geometrický význam koeficientů) • řeší analyticky polohové a metrické úlohy o lineárních útvarech v rovině • využívá charakteristické vlastnosti kuželoseček	MPV: F

		• Kuželosečky (kružnice, elipsa, parabola a hyperbola).	• k určení analytického vyjádření • z analytického vyjádření (z osově nebo vrcholové rovnice) určí základní údaje o kuželosečce • řeší analyticky úlohy na vzájemnou polohu přímky a kuželosečky	

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
4.	ZÁVISLOSTI A FUNKČNÍ VZTAHY Posloupnost	• Pojem posloupnost. Rekurentní určení posloupnosti. Některé vlastnosti posloupností. • Aritmetická posloupnost. Užití aritmetických posloupností. • Geometrická posloupnost. Užití geometrických posloupností. • Vlastnosti aritmetických a geometrických posloupností.	• formuluje a zdůvodňuje vlastnosti studovaných posloupností • řeší aplikační úlohy s využitím poznatků o posloupnostech • interpretuje z funkčního hlediska složené úrokování • aplikuje exponenciální funkci a geometrickou posloupnost ve finanční matematice	PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
4.	PRÁCE S DATY, KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOB-NOST Kombinatorika	• Základní kombinatorická pravidla. • Elementární kombinatorické úlohy, variace permutace a kombinace (bez opakování). • Vlastnosti kombinačních čísel. Binomická věta. Pascalův trojúhelník.	• řeší reálné problémy s kombinatorickým podtextem (charakterizuje možné případy, vytváří model pomocí kombinatorických skupin a určuje jejich počet) • upravuje výrazy s faktoriály a kombinačními čísly	
4.	Pravděpodobnost	• Náhodný jev a jeho pravděpodobnost. • Pravděpodobnost sjednocení a průniku jevů. • Nezávislost jevů.	• využívá kombinatorické postupy při výpočtu pravděpodobnosti,	PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
4.	Práce s daty	• Analýza a zpracování dat v různých reprezentacích. • Statistický soubor, jednotka, znak. • Charakteristiky statistického souboru (vážený aritmetický průměr, medián, modus, percentil, kvartil, směrodatná odchylka, mezikvartilová odchylka).	• diskutuje a kriticky zhodnotí statistické informace a daná statistická sdělení • volí a užívá vhodné statistické metody k analýze a zpracování dat (využívá výpočetní techniku) • reprezentuje graficky soubory dat, čte a interpretuje tabulky, diagramy a grafy, rozlišuje rozdíly v zobrazení obdobných souborů vzhledem k jejich odlišným charakteristikám	MVP:ZSV

FYZIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	2,5	2,5	2,5	1

Výuka zahrnuje hodiny fyziky a fyzikálního praktika.

V prvních třech ročnících jsou v dvoutýdenních cyklech vyučována praktika, zaměřená především na laboratorní práce, kde je prohlubováno a opakováno probrané učivo a jsou prováděny praktické činnosti.

V průběhu těchto praktik jsou rozvíjeny kompetence komunikativní, sociální a personální. Manuální dovednosti při provádění fyzikálních měření rozvíjejí kompetence pracovní. Výuka probíhá v odborné učebně fyziky. Praktika jsou vyučována také v počítačové učebně. Třídy se při nich dělí na skupiny.

Pro doplnění výuky je možné využít odbornou učebnu, popř. učebny vybavené ICT.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Fyzika je zařazen jako povinný předmět ve všech ročnících čtyřletého gymnázia. V rámci tohoto předmětu je realizován celý obsah vzdělávacího oboru Fyzika z RVP G.

Fyzika rozvíjí postupně získávané poznatky žáků o fyzikálních interakcích rozmanitých objektů a o struktuře látek a formuje je do uceleného systému vědomostí o zákonitostech různých forem pohybu, přírodních dějů a o vlastnostech látek. V průběhu studia jsou do něj integrovány tematické okruhy průřezového tématu *Environmentální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech*. Svým vzdělávacím obsahem úzce souvisí především se vzdělávacími obsahy předmětů matematika, chemie a biologie.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali osvojené fyzikální zákony a zákonitosti k objasňování fyzikálních jevů a k předvídání důsledků jejich působení. Velká pozornost je věnována přesnému a jasnému formulování myšlenek na základě osvojené odborné terminologie, pozornému pozorování a přesnému popisu jevů, správné analýze příčin a následků jevů, logickému zdůvodňování vlastních závěrů a ověřování hypotéz.

Pro talentované žáky ve škole organizujeme fyzikální olympiádu pro kategorii A, B, C a D a je jim poskytována odborná pomoc při účasti v soutěži SOČ. Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel zadává úkoly (referáty, fyzikální prezentace, úlohy s neúplným zadáním), k jejichž splnění žáci musí vyhledávat, třídit a zpracovávat informace z různých zdrojů. Učitel předkládá žákům k řešení úlohy různé obtížnosti, jejichž řešení vyžaduje různé stupně osvojení vědomostí, experimentálních dovedností a samostatnosti. Řešením těchto úloh žák získává informaci o dosaženém pokroku. - **kompetence k učení**

Učitel zadáváním souhrnných opakování a komplexnějších úloh vede žáky k systemizaci fyzikálních vědomostí a ke schopnosti jejich přenosu do jiných vzdělávacích oborů a oblastí. Učitel rozvíjí kritičnost žáků k vyhledávaným fyzikálním informacím (zvláště k informacím z internetu nebo různých pseudovědeckých časopisů) tím, že je vede k nutnosti vyhledávat informace z různých zdrojů a porovnávat jejich obsah s fyzikálními zákony a zákonitostmi, které žák zatím poznal, posiluje u žáka vědomí, že matematický aparát je pro fyziku velice důležitý nástroj pro popis a objasňování fyzikálních jevů. - **kompetence k učení**

Učitel diskutuje se žáky při řešení fyzikálních a při vypracování laboratorních úloh, zda zadaný úkol má pouze jeden postup vedoucí k řešení. Žáci pak dokáží vymezit podmínky, za kterých daná úloha

má řešení. Učitel vybírá takové úlohy, které rozvíjejí užívání matematických metod s použitím správné symboliky. Učitel vyžaduje při řešení všech fyzikálních problémů přesný postup, který zahrnuje analýzu, kalkulaci, vyřešení a interpretaci výsledků. Učitel analyzuje s žáky jejich chybná řešení, nabízí možnosti, jak jim předcházet, rozvíjí metodiku správného postupu, vhodnou volbou testů rozvíjí schopnost žáků řešit dané úlohy rychle, logicky a správně. – **kompetence k řešení problémů**

Učitel dbá na jasné, srozumitelné a odborně přesné formulace žáka s využitím odborné terminologie, důsledným dodržováním užití formálního zápisu při řešení fyzikálních úloh rozvíjí schopnost nonverbální komunikace žáka s využitím fyzikální a matematické symboliky. Učitel vyžaduje vypracovávání protokolů o laboratorních cvičeních a referátů v takové formě, aby je bylo možné případně prezentovat s použitím moderních komunikačních technologií (prezentace na počítači, umístění na web, využití dataprojektoru). – **kompetence komunikativní**

Učitel zadává žákům úlohy vyžadující týmovou spolupráci a dělbu práce a jednotným hodnocením celé skupiny posiluje pocit zodpovědnosti žáka za výsledek skupinové práce, vyžaduje od žáků dodržování zásad BOZP při práci s technickými prostředky, a tím formuje jejich odpovědný vztah k vlastnímu zdraví. – **kompetence sociální a personální**

Učitel seznamuje žáky s riziky spojenými s prací s radioaktivním materiálem a žáci vědí, jak se zachovat v případě radioaktivního zamoření. Učitel vede žáky k tomu, aby posuzovali vědecké objevy i z hlediska jejich dalšího využití pro vývoj společnosti; v návaznosti na události v minulosti žáci dokážou posoudit, kdy byly vědecké objevy zneužity proti lidstvu. Učitel vede žáky k respektování autorských práv důsledným vyžadováním uvádění zdrojů při tvorbě seminárních prací, fyzikálních prezentací, SOČ nebo referátů. – **kompetence občanská**

FYZIKA

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
1.	1. Fyzikální veličiny a jejich měření	fyzikální veličiny a jednotky – základní a odvozené, mezinárodní soustava SI	Žák odvodí jednotku odvozené veličiny z jejího definičního vztahu. Žák odečítá z grafu znázorňující fyzikální závislost odpovídající hodnoty fyzikálních veličin.	PT 2.4 – Žijeme v Evropě
	1.1. Fyzikální veličiny a převody	převody jednotek	Žák převádí jednotky používaných fyzikálních veličin.	MPV: M
	1. Fyzikální veličiny a jejich měření	vektorové a skalární veličiny	Žák rozliší skalární veličiny od vektorových a využívá je při řešení fyzikálních problémů a úloh.	
	1.2. Vektorové a skalární veličiny	operace s vektory, rozklad vektoru na různoběžné složky	Žák určí graficky součet a rozdíl daných vektorů. Žák rozloží graficky daný vektor do dvou určených směrů. Žák rozhodne, zda lze k řešení daného fyzikálního problému použít skaláry nebo zda je nutno pracovat s vektory.	
	1. Fyzikální veličiny a jejich měření	měření fyzikálních veličin, chyby měření	Žák dodržuje zásady bezpečnosti při měření. Žák změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: délka, čas, hmotnost, hustota, zrychlení, síla, tíhové zrychlení.	
	1.3. Fyzikální měření	zpracování výsledků opakovaného měření fyzikálních veličin: průměrná hodnota, průměrná a relativní odchylka	Žák vypočítá ze souboru opakovaných měření průměrnou hodnotu, průměrnou a relativní odchylku měření. Žák interpretuje výsledek měření, vyhodnotí správnost a přesnost měření. Žák vypracuje protokol o provedeném měření na přiměřené obsahové a formální úrovni.	
	2. Pohyb těles a jejich vzájemné působení	těleso, hmotný bod, poloha hmotného bodu, vztažná soustava mechanický pohyb, relativnost klidu a pohybu	Žák řeší fyzikální úlohy obecně i početně. Žák určí průměrnou rychlost nerovnoměrného pohybu. Žák využívá kinematické vztahy rovnoměrných a rovnoměrně zrychlených (zpomalených) pohybů k určování jejich zrychlení, rychlosti, dráhy a doby pohybu. Žák využívá grafy závislosti rychlosti a dráhy na čase u rovnoměrného nebo rovnoměrně zrychleného (zpomaleného) pohybu k určování zrychlení, rychlosti nebo	
	2.1. Kinematika pohybu	trajektorie a dráha hmotného bodu průměrná a okamžitá rychlost rovnoměrný pohyb, závislost rychlosti a dráhy rovnoměrného pohybu na čase		

		zrychlení, tečné a normálové zrychlení rovnoměrně zrychlený (zpomalený) pohyb, závislost zrychlení, rychlosti a dráhy rovnoměrně zrychleného (zpomaleného) pohybu na čase volný pád, tíhové zrychlení rovnoměrný pohyb hmotného bodu po kružnici, úhlová a obvodová rychlost, perioda a frekvence, dostředivé zrychlení	dráhy daného pohybu. Žák využívá kinematické vztahy rovnoměrného pohybu hmotného bodu po kružnici k určování jeho zrychlení, obvodové a úhlové rychlosti, periody a frekvence. Žák provádí analýzu sil působících v dané situaci na těleso a rozhodne, které z nich ovlivní jeho pohybový stav. Žák je schopen určit velikost a směr síly třecí, tíhové, gravitační, tlakové, dostředivé a síly pružnosti.	
2. Pohyb těles a jejich vzájemné působení	2.2. Hmotnost, síla a hybnost	hmotnost, zákon zachování hmotnosti síla, skládání a rozklad sil působících na hmotný bod Newtonovy pohybové zákony, inerciální vztažná soustava, setrvačnost a hmotnost třecí síla, tíhová síla, dostředivá a odstředivá síla, síla pružnosti hybnost, změna hybnosti, zákon zachování hybnosti ohraničená platnost zákonů klasické mechaniky	Žák určí graficky i početně tečnou a normálovou složku tíhové síly u tělesa na nakloněné rovině. Žák určí graficky a v jednoduchých případech (rovnoběžné nebo kolmé síly) i početně výslednici dvou sil působících na těleso. Žák rozloží graficky sílu působící na těleso na dvě různoběžné složky, jsou-li známy směry obou složek. Žák rozloží graficky i početně sílu působící na těleso na dvě rovnoběžné složky, jsou-li známa působišť obou složek. Žák objasní fyzikální obsah Newtonových pohybových zákonů. Žák sestaví v konkrétní situaci pohybovou rovnici a využije ji k určení zrychlení pohybu nebo působících sil. Žák porovná kvalitativně a kvantitativně účinky sil akce a reakce na vzájemně působící tělesa.	
2. Pohyb těles a jejich vzájemné působení	2.3. Práce a energie	mechanická práce stálé síly, výkon energie, kinetická energie posuvného pohybu, potenciální tíhová energie, potenciální energie pružnosti, mechanická energie změny a přeměny energie, souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací zákon zachování energie, zákon zachování mechanické energie, účinnost	Žák využívá zákon zachování hybnosti k řešení problémů a úloh. Žák využívá souvislost změny mechanické energie s mechanickou prací k řešení problémů a úloh. Žák rozhodne v dané situaci, zda jsou splněny podmínky pro použití zákona zachování mechanické energie. Žák využívá zákon zachování mechanické energie k řešení problémů a úloh.	
2. Pohyb těles a jejich vzájemné		gravitace, gravitační síla, Newtonův gravitační zákon	Žák vysvětlí vznik tíhové síly a porovná její velikost a směr se silou gravitační.	

	působení 2.4. Gravitační pole	gravitační pole, gravitační zrychlení, gravitační pole homogenního kulového tělesa tíhová síla, tíhové zrychlení, tíha pohyby těles v homogenním tíhovém poli Země, princip nezávislosti pohybů, skládání rychlostí gravitační pole Slunce, sluneční soustava	Žák využívá kinematické vztahy rovnoměrných a zrychlených pohybů a zákon zachování energie k řešení svislého a vodorovného vrhu.	
	2. Pohyb těles a jejich vzájemné působení 2.5. Mechanika tuhého tělesa	tuhé těleso, posuvný a otáčivý pohyb tuhého tělesa moment síly, momentová věta.	Žák určí v dané situaci velikost a směr momentu síly a momentu dvojice sil. Žák určí, jaké otáčivé účinky mají síly působící na těleso. Žák objasní obsah momentové věty a využívá ji prakticky k řešení technických problémů.	
	2. Pohyb těles a jejich vzájemné působení 2.6. Mechanika kapalin a plynů	tlak v kapalině a v plynu, tlaková síla, Pascalův zákon hydrostatický tlak, atmosférický tlak, vztaková síla, Archimédův zákon, plování těles rovnice kontinuity, tlaková potenciální energie kapaliny, Bernoulliho rovnice	Žák určí tlak nebo tlakovou sílu v kapalině s použitím definice tlaku nebo Pascalova zákona. Žák určí hydrostatický tlak nebo hydrostatickou tlakovou sílu v daném místě kapaliny. Žák zformuluje a fyzikálně objasní podmínky plování těles. Žák řeší úlohy s využitím Archimédova zákona. Žák objasní fyzikální význam rovnice spojitosti a Bernoulliho rovnice a využívá obě rovnice k řešení praktických problémů.	
2.	3. Stavba a vlastnosti látek 3.1. Kinetická teorie látek	charakter pohybu a vzájemných interakcí částic v látkách různých skupenství vzájemné působení částic modely struktur látek různého skupenství ideální kapalina, ideální plyn	Žák objasní souvislosti mezi vlastnostmi látek různých skupenství a jejich vnitřní strukturou. Žák vysvětlí příčinu rozdílů různých skupenství látek. Žák změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: teplota, teplo, objem, tlak.	MPV: Ch (látkové množství)
	3. Stavba a vlastnosti látek 3.2. Termodynamika	termodynamická teplota vnitřní energie a její změna, teplo první a druhý termodynamický zákon měrná tepelná kapacita různé způsoby přenosu vnitřní energie v rozličných systémech střední kvadratická rychlost stavové veličiny stavová rovnice ideálního plynu	Žák aplikuje s porozuměním termodynamické zákony při řešení konkrétních fyzikálních úloh. Žák posoudí, kdy je třeba použít při řešení fyzikálních problémů termodynamickou teplotní stupnici. Žák používá stavové veličiny pro popis stavu soustavy. Žák využívá stavovou rovnici ideálního plynu stálé hmotnosti při předvídání stavových změn plynu. Žák znázorní vztah mezi stavovými veličinami do stavového diagramu.	PT 4.1 – Problémika vztahů a životního prostředí (využívání zdrojů energie,

		izochorický, izobarický, izotermický, adiabatický děj ideálního plynu p-V diagram práce plynu, tepelné stroje, účinnost	Žák umí ze stavového diagramu vyčíst stav soustavy.	klady a zápory)
3. Stavba a vlastnosti látek 3.3. Vlastnosti látek	skupenské a měrné skupenské teplo anomálie vody změny skupenství látek fázový diagram	Žák objasní fyzikální podstatu některých dějů v přírodě (meteorologické jevy). Žák popíše s použitím fázového diagramu změny stavu a skupenství látek.		
4. Elektromagnetické jevy, světlo 4.1. Elektrický náboj a elektrické pole	elektrický náboj, elementární náboj, zákon zachování elektrického náboje elektrická síla, Coulombův zákon elektrické pole, intenzita el. pole, el. siločáry, el. pole bod. náboje práce sil el. pole, el. napětí, el. potenciál pohyb částice s nábojem v el. poli vodiče a izolanty v elektrickém poli, elektrody. Indukce, polarizace dielektrika kondenzátor, kapacita kondenzátorů, energie elektrického pole nabitého kondenzátoru	Žák vysvětlí jev elektrostatické indukce a objasní, jak tento jev ovlivní působení el. pole na vodič. Žák porovná účinky elektrického pole na vodič a izolant. Žák vysvětlí podstatu stínění prostoru před elektrickým polem. Žák vysvětlí jev polarizace a objasní, jak tento jev ovlivní působení el. pole na nevodič. Žák analyzuje vlivy el. pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití. Žák změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: elektrický proud a napětí, elektrický odpor, kapacita kondenzátoru.		
4. Elektromagnetické jevy, světlo 4.2. Elektrický proud v látkách	elektrický proud, elektrický zdroj, elektromotorické napětí kovový vodič, elektronová vodivost Ohmův zákon pro část obvodu, elektrický odpor vodiče, rezistivita, rezistor, závislost odporu vodiče na geometrických vlastnostech a na teplotě, supravodivost, spojování rezistorů Ohmův zákon pro uzavřený obvod, vnitřní odpor zdroje, svorkové napětí schéma elektrického obvodu, elektrotechnické značky elektrická práce a výkon v obvodech stejnosměrného proudu, spotřeba elektrické energie, účinnost elektrického zařízení	Žák změří vhodnou metodou a vhodnými prostředky charakteristiky elektrických objektů (VA charakteristika spotřebiče, zatěžovací charakteristika zdroje). Žák aplikuje poznatky o mechanismech vedení elektrického proudu v kovech, polovodičích, kapalinách a plynech při analýze chování těles z těchto látek v elektrických obvodech. Žák využívá Ohmova zákona pro část obvodu při řešení úloh a problémů s elektrickými spotřebiči a vodiči v elektrických obvodech. Žák vysvětlí pokles napětí na el. zdroji při jeho zatížení. Žák využívá Ohmova zákona pro uzavřený obvod při řešení jednoduchých elektrických obvodů. Žák objasní podstatu el. zkratu a popíše jeho důsledky. Žák objasní rozdílnou vodivost kovů, polovodičů a izolantů. Žák vysvětlí závislost elektrického odporu kovového vodiče		MPV: Ch (elektrolýza)

		polovodič, elektronová a děrová vodivost, závislost odporu polovodiče na teplotě, vlastní a průměrový polovodič přechod PN, hradlová vrstva, polovodičová dioda, diodový jev, usměrňovač s polovodičovou diodou elektrolyt, elektrolytická disociace, iontová vodivost, elektrolyza ionizace plynu, plazma, iontová a elektronová vodivost, výboj v plynu	na teplotě a diskutuje o možnostech jejího využití i negativních důsledcích. Žák porovná teplotní závislost elektrického odporu vodiče a polovodiče a vysvětlí rozdíly. Žák popíše vlastnosti hradlové vrstvy PN a aplikuje je k objasnění diodového jevu a možností využití polov. diod v el. obvodech. Žák analyzuje na základě vnitřní struktury kapalin podmínky a průběh elektrolyzy a diskutuje o praktickém využití elektrolyzy i jejích negativních důsledcích. Žák vysvětlí vznik elektrického proudu v plynu při různých podmínkách.	
3.	4. Elektromagnetické jevy, světlo 4.3. Magnetické pole	magnetická síla, magnetické pole, zdroje magnetického pole, magnetické póly, magnetické indukční čáry magnetická indukce, silové působení magnetického pole na vodič s proudem magnetické pole vodičů s proudem (přímý vodič, válcová cívka). vzájemné silové působení mezi vodiči s proudem, permeabilita prostředí pohyb částice s nábojem v mg. poli magnetické vlastnosti látek, magnetování, feromagnetismus	Žák analyzuje vlivy magnetického pole na elektricky nabitě částice a uvede možnosti praktického využití. Žák vysvětlí ochrannou funkci magnetického pole Země proti korpusk. záření z vesmíru.	PT 4.2 – Člověk a životní prostředí (životní prostředí v ČR – využívání zdrojů energie, radio-nuklidy v životě člověka, ekologické aspekty jaderné energetiky, důsledky pro životní prostředí)

4. Elektromagnetické jevy, světlo 4.3. Magnetické pole		magnetický indukční tok, změny magnetického indukčního toku, elektromagnetická indukce, indukované elektromotorické napětí, Faradayův zákon elektromagnetické indukce vlastní indukce, indukčnost, energie magnetického pole cívky s proudem	Žák využije znalosti vnitřní struktury feromagnetických látek k objasnění jejich magnetických vlastností. Žák využívá zákon elektromagnetické indukce při určování indukovaného napětí a proudu	
2. Pohyb těles a jejich vzájemné působení 2.7. Kmitání mechanického oscilátoru		kmitavý pohyb, perioda a frekvence kmitání, mechanický oscilátor, harmonický kmitavý pohyb kinematika harmonického kmitavého pohybu: okamžitá výchylka, rychlost a zrychlení, úhlová frekvence a fáze kmitavého pohybu, časový diagram harmonického pohybu dynamika vlastního kmitání mechanického oscilátoru, matematické kyvadlo, pružinový oscilátor. Přeměny energie v mechanickém oscilátoru, tlumené kmitání nucené kmitání mechanického oscilátoru, rezonance, rezonanční křivka	Žák popíše a charakterizuje kmitavý pohyb z hlediska kinematiky. Žák vysvětlí příčiny kmitavého pohybu zvoleného mechanického oscilátoru. Žák popíše přeměny energie v mechanickém oscilátoru a vysvětlí příčinu a důsledky tlumení vlastního kmitání mechanického oscilátoru. Žák zformuluje podmínky rezonance a diskutuje o kladných i negativních projevech rezonance.	
4. Elektromagnetické jevy, světlo 4.4. Střídavý proud		střídavé napětí a proud, rovnice harmonického střídavého napětí a proudu, fázový posuv mezi napětím a proudem, fázorový a časový diagram, efektivní hodnoty střídavého napětí a proudu jednoduché obvody stř. proudu s prvky R, L a C, rezistance, induktance a kapacitance složený sériový obvod, impedance výkon střídavého proudu v obvodu s odporem a impedancí generátor střídavého proudu, elektromotor, transformátor elektrárna, přenosová soustava energetiky, ztráty při přenosu el. energie vedením bezpečnost při práci s el. proudem	Žák objasní, jak cívka ovlivňuje průchod střídavého proudu v elektrickém obvodu a aplikuje tyto poznatky na příkladech praktického využití vlivu indukčnosti. Žák vysvětlí funkci generátoru střídavého proudu, elektromotoru a transformátoru.	

	2. Pohyb těles a jejich vzájemné působení 2.8. Mechanické vlnění	mechanické vlnění, vlnová délka, fázová rychlost postupné vlnění, rovnice postupné harmonické vlny interference vlnění, stojaté vlnění Huygensův princip, šíření vlnění, vlnoplocha, paprsek odraz, lom a ohyb vlnění v izotropním prostředí zvuk, zdroje zvuku, šíření zvuku, výška tónu, barva zvuku, hlasitost a intenzita zvuku	Žák vysvětlí příčinu vzniku mechanického vlnění a objasní možnosti šíření mechanického vlnění v různých prostředích. Žák porovná šíření mechanického vlnění s mechanickým pohybem tělesa, formuluje společné rysy i zásadní odlišnosti. Žák vysvětlí pojem odraz vlnění a aplikuje zákon odrazu při šíření vlnění. Žák vysvětlí pojem interference vlnění a popíše jeho projevy a důsledky při různých podmínkách	
	4. Elektromagnetické jevy, světlo 4.5. Elektromagnetické kmitání a vlnění	oscilační obvod a jeho parametry, vlastní kmitání elektromagnetického oscilátoru, Thomsonův vztah nucené elektromagnetické kmitání, rezonance, rezonanční křivka elektromagnetické pole, elektromagnetická vlna, přenos energie elektromagnetickým zářením šíření elektromagnetického vlnění, elektromagnetický dipól přenos informací elektromagnetickým vlněním, vysílač a přijímač, modulace a demodulace spektrum elektromagnetického záření, tepelné záření, světlo, infračervené a ultrafialové záření, rentgenové záření	Žák objasní možnost šíření elektromagnetických vln ve vakuu. Žák porovná šíření elektromagnetického vlnění ve vakuu a v látkovém prostředí. Žák charakterizuje podmínky vzniku odrazu, interference a pohybu při šíření elektromagnetického vlnění. Žák objasní podstatu bezdrátového přenosu informací Žák analyzuje vlivy různých druhů elektromagnetického vlnění na lidské tělo Žák objasní možnosti praktického využití jevů spojených s průchodem rentgenového záření látkou. Žák vysvětlí podstatu skleníkového jevu a jeho globální důsledky. Žák vysvětlí vznik a ochrannou funkci ozónové vrstvy pro život na Zemi a analyzuje problematiku ozónové díry.	
	5. Mikrosvět 5.1. Kvanta a vlny	pojmy kvantum a kvantování ve fyzice, fotoelektrický jev, foton a jeho vlastnosti vlnové vlastnosti částic, korpuskulární a vlnová povaha záření a částic stav objektu mikrosvěta, vlnová funkce a její pravděpodobnostní interpretace, princip neurčitosti (kvalitativně)	využívá poznatků o kvantových vlastnostech záření k určení korpuskulárních vlastností fotonu a k objasnění rozmanitých projevů interakce záření s látkou	
	5. Mikrosvět	jádro atomu, elektronový obal,	Žák objasní podstatu vzniku a pohlcování světla v atomech.	PT 4.2 –

	5.2. Atomy	experimentální ověření stavby atomu kvantování energie atomu, stacionární stavy a jejich změny, emise a absorpce světla atomem, emisní a absorpční spektra kvantový model atomu, orbitály, kvantová čísla, Pauliho vylučovací princip stimulovaná emise, laser složení atomového jádra, jaderné síly, hmotnostní úbytek, a vazební energie jádra, stabilita jádra, metody uvolnění jaderné energie jaderné reakce, zákony zachování při jaderných reakcích, energie reakce, štěpení jader, řetězová reakce, syntéza jader, termonukleární reakce radioaktivita, typy radioaktivních přeměn, jaderná záření, využití radionuklidů, ochrana před škodlivými účinky jaderného záření. zákon radioaktivní přeměny, poločas přeměny, aktivita radionuklidu jaderná energetika, jaderný reaktor a jaderná elektrárna, jaderná bezpečnost	Žák využívá zákonitosti kvantování energie atomu k určování vlnových délek a frekvencí záření, které může atom emitovat nebo absorbovat. Žák využívá poznatků o stimulované emisi k vysvětlení funkce laseru, k určení vlastností jeho záření a k objasnění rozmanitých aplikací laseru v praxi. Žák s využitím vhodných zákonů zachování provádí analýzu jaderných reakcí a sestavuje jejich úplné rovnice. Žák vysvětlí možnost uvolňování energie při jad. reakcích typu štěpení jader a slučování jader. Žák využívá poznatků o vazebných energiích jader k vyčíslení energetické bilance jad. reakcí. Žák objasní podstatu jednotlivých typů radioaktivních přeměn, provede jejich částicovou bilanci a sestaví úplné rovnice. Žák objasní význam poločasu přeměny a diskutuje o možnostech využití radioizotopů s krátkým a dlouhým poločasem přeměny. Žák využívá zákon radioaktivní přeměny k předvídání chování radioaktivních látek. Žák popíše a vysvětlí některé způsoby zacházení s vyhořelým jaderným palivem. Žák objasní fyzikální podstatu nebezpečí jaderných záření pro člověka a uvede možné důsledky jejich působení na živé organismy. Žák využívá poznatky o interakcích látky a záření k vysvětlení možnosti snížit intenzitu záření. Žák uvede a zdůvodní účinné způsoby ochrany osob před různými druhy nebezpečných záření při různých činnostech. Žák posoudí výhody a rizika jaderné energetiky, objasní metody zajištění jaderné bezpečnosti.	Člověk a životní prostředí (vliv jaderné energetiky na životní prostředí, vlivy ohrožující zdraví člověka)
4.	4. Elektromagnetické jevy, světlo 4.6. Vlnové vlastnosti světla	světlo jako elektromagnetické vlnění, frekvence a vlnová délka světla šíření světla v optickém prostředí, rychlost světla, světelný paprsek, vlnoplocha odraz světla, zákon odrazu	Žák změní vhodnou metodou a vhodnými prostředky fyzikální veličiny: index lomu látky, zvětšení lupy. Žák sestrojí obraz předmětu při zobrazování jednoduchou optickou soustavou (kulové zrcadlo, tenká čočka). Žák objasní podstatu řešení pohybových úloh v rámci	

		lom světla, zákon lomu, index lomu, úplný odraz, disperze světla, rozklad světla na spektrum, spektrometrie koherentní záření, interference světla na tenké vrstvě, optická dráha, interferenční maximum a minimum ohyb světla, interference světla při ohybu na soustavě štěrbin, optická mřížka, mřížkové spektrum stálost rychlosti světla v inerciálních soustavách a některé důsledky této zákonitosti	speciální teorie relativity.	
4. Elektromagnetické jevy, světlo	4.7. Zobrazování optickými soustavami	optická soustava a optické zobrazování, vlastnosti obrazu zobrazování odrazem na rovinném a kulovém zrcadle, ohnisková vzdálenost kulového zrcadla, zobrazovací rovnice a příčné zvětšení kulového zrcadla zobrazování tenkou čočkou, zobrazovací rovnice a příčné zvětšení čočky, ohnisková vzdálenost a optická mohutnost čočky oko jako optická soustava, akomodace, zorný úhel, lupa	Žák rozliší skutečný a zdánlivý obraz vytvořený optickou soustavou a porovná oba druhy z hlediska možnosti jejich pozorování a promítání. Žák aplikuje poznatky o odrazu světla ke grafickému určování polohy a vlastností obrazu vytvořených rovinným a kulovým zrcadlem. Žák aplikuje poznatky o lomu světla ke grafickému určování polohy a vlastností obrazu vytvořeného čočkou. Žák využívá zobrazovací rovnici a vztahy pro příčné zvětšení kulového zrcadla a čočky k určování polohy a vlastností obrazu.	

CHEMIE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.
Hodinová dotace	3	2,5	2,5

Předmět je určen žákům prvního až třetího ročníku čtyřletého gymnázia. Hodiny Chemie se vyučují zčásti ve specializované učebně vybavené demonstračním stolem s přívodem plynu a vody pro demonstrační pokusy, zpětným projektorem a řadou názorných pomůcek, zčásti ve kmenových třídách. Laboratorní cvičení ve 2. ročníku jsou zaměřena na praktické úlohy prováděné v chemické laboratoři. Třídy se v jejich průběhu dělí na skupiny.

Obsahové vymezení

Předmět Chemie vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda vzdělávacího oboru Chemie a částečně ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví oboru Výchova ke zdraví RVP G.

Do vyučovacího předmětu Chemie jsou začleněna tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Environmentální výchova.

Chemie je koncipována jako předmět, ve kterém si žáci osvojují poznatky o chemických látkách a jejich přeměnách v rámci různých oborů současné chemie. Poznatky jsou rozšířením znalostí z předcházejících let studia (základní vzdělání). Již na vyšší úrovni studium zahrnuje obecnou, anorganickou, organickou a fyzikální chemii a také biochemii.

K základním záměrům výuky patří vybavit žáky povědomím o možnostech uplatnění chemie a jí používaných postupů v nejrůznějších oblastech života (chemický průmysl, zemědělství, stavebnictví, potravinářský průmysl, lékařství aj. i v každodenním životě), rovněž také připravit žáky k dalšímu vysokoškolskému studiu.

Výuka vede žáka k vyvozování logických vztahů mezi chemickými ději. Žák srozumitelně a věcně argumentuje, správně interpretuje informace, poznává vztah chemie k životnímu prostředí a zdraví člověka, hledá souvislosti mezi ději probíhajícími v přírodě, uplatňuje takto získané znalosti v běžném životě. Řadu chemických dějů experimentálně ověřuje v chemické laboratoři v rámci praktických cvičení.

Výuka probíhá formou výkladu, je doplňována demonstračními pokusy. Zároveň jsou využívány videoukázky, referáty, prezentace žáků v power pointu. Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel zařazuje do výuky problémové vyučování, experiment. Vede žáka k hledání a zdůvodňování vzájemných souvislostí mezi jevy. Klade jasně formulované otázky. Žák používá správnou terminologii a symboliku. Efektivně využívá internet a odbornou literaturu. Přehledně prezentuje výsledky své práce. Učitel monitoruje úroveň vědomostí žáků nejrůznějšími formami (testy, ústní zkoušení, diskuse). – **kompetence k učení**

Učitel zadává žákům problémové úlohy a dohlíží na jejich řešení. Podporuje řešení úloh s mezioborovým přesahem. Směřuje žáky ke správným zdrojům informací potřebných k řešení zadaných problémů. Žák si účelně organizuje a plánuje zadanou práci (laboratorní cvičení, referát). – **kompetence k řešení problémů**

Učitel vytváří podmínky pro otevřenou komunikaci s žáky. Vyjadřuje se srozumitelně a věcně správně a totéž vyžaduje od žáků. Žák se při prezentaci svých znalostí či výsledků práce vyjadřuje souvisle a samostatně. – **kompetence komunikativní**

Učitel zadává skupinovou práci tak, aby se zapojili do činnosti všichni žáci. Respektuje individualitu žáků a vytváří prostor pro samostatný projev všech žáků. Žák je schopen plnit zadané úkoly jak samostatně, tak ve skupinách. Při práci s nebezpečnými chemikáliemi pracuje tak, aby chránil zdraví své i svých spolužáků. – **kompetence sociální a personální**

Učitel opakovaně upozorňuje žáky na pravidla bezpečnosti při zacházení s chemickými látkami. Vede žáky k ochraně zdraví a životního prostředí. Vzbuzuje v žácích odmítavý postoj k drogám a návykovým látkám. Žák si je vědom osobní odpovědnosti za své zdraví. Chová se slušně ve škole, při školních akcích, ale i mimo ně. Vnímá spoluodpovědnost nás všech za životní prostředí. – **kompetence občanská**

Učitel vede žáky k bezpečnému ovládnutí laboratorní techniky a pracovních postupů při práci v chemické laboratoři. Seznamuje žáky se světem práce (exkurze). Žák využívá získaných znalostí a zkušeností v zájmu přípravy na budoucí studium, resp. povolání. – **kompetence k podnikavosti**

CHEMIE

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
1.	OBEČNÁ CHEMIE. Soustavy látek a jejich složení	Typy soustav, atom, molekula, ion, prvek, chemická sloučenina	aplikuje chemickou terminologii při popisu a vysvětlení chemických dějů	
1.	Názvosloví a klasifikace anorganických sloučenin	Anorganické názvosloví – oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli	odvozuje a používá vzorce i názvy anorganických sloučenin	
1.	Veličiny a výpočty v chemii	Látkové množství, molární hmotnost, hmotnostní a objemový zlomek, molární objem	definuje jednotlivé veličiny a jednotky provádí základní chemické výpočty a uplatňuje je při řešení praktických chemických problémů	MPV: M
1.	Stavba atomu	Složení a struktura atomu, radioaktivita, kvantová čísla, orbitaly, pravidla pro zaplňování orbitalů	odvodí ze znalostí o stavbě atomu stavbu atomového jádra i elektronového obalu u všech nepřechodných prvků rozlišuje mezi přirozenou a umělou radioaktivitou zhodnotí vliv radioaktivity na lidské zdraví a životní prostředí	P.T 4.2 Člověk a životní prostředí MPV: F
1.	Periodická soustava prvků	Umístění prvků v PSP, obecně platné zákonitosti PSP, osobnosti chemie – Mendělejev, Meyer	používá znalostí periodického zákona a PSP k určení vlastností prvků vyplývajících z polohy v PSP	P.T 2.4 Žijeme v Evropě
1.	Chemická vazba a vlastnosti látek	Vznik a typy chemické vazby, iontové, atomové a molekulové krystaly	využívá znalostí o částicové struktuře látek a o předvídání některých fyzikálně- chemických vlastností látek a jejich chování v chemických reakcích	
1.	Chemický děj	Klasifikace chemických reakcí, výpočty koeficientů v chemických rovnicích, stechiometrické výpočty (výpočty z chemických rovnic)	klasifikuje typy chemických reakcí vyčísluje základní chemické rovnice a provádí stechiometrické výpočty	MPV: M
1.	ANORGANICKÁ	Vodík, voda, kyslík, peroxid vodíku, halogeny,	využívá názvosloví anorganické chemie při popisu	P.T 4.2

CHEMIE – vodík a jeho sloučeniny, p-prvky a jejich sloučeniny	vzácné plyny, chalkogeny	sloučenin ▪ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin ▪ zhodnotí surovinné zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	Člověk a životní prostředí MPV: Bi

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
2.	ANORGANICKÁ CHEMIE - p-prvky a jejich sloučeniny	Prvky III. – V. skupiny a jejich sloučeniny	▪ využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin ▪ charakterizuje významné zástupce prvků a jejich sloučenin ▪ zhodnotí surovinné zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ předvídá průběh typických reakcí anorganických sloučenin	P.T 4.2 Člověk a životní prostředí MPV:Bi
2.	s-prvky a jejich sloučeniny d-prvky a jejich sloučeniny	Nepřechodné kovy, přechodné kovy, názvosloví koordinačních sloučenin.	▪ využívá názvosloví anorganické chemie při popisu sloučenin ▪ určí důležité zástupce prvků i jejich sloučenin ▪ zhodnotí surovinné zdroje, využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ předvídá průběh typických reakcí anorg. sloučenin	P.T. 4.2 Člověk a životní prostředí MPV: Bi
2.	ORGANICKÁ CHEMIE – Uhlovodíky a jejich klasifikace	Stavba atomu uhlíku, excitace, hybridizace, organické názvosloví, typy vzorců, prostorové uspořádání organických sloučenin – konstituce, konfigurace, vazby v org.chemii, vaznost, reakce a činidla v org.chemii. Uhlovodíky nenasycené, nasycené aromatické. Surovinné zdroje uhlovodíků- uhlí, ropa, zemní plyn.	▪ zhodnotí vlastnosti atomu C významné pro strukturu org.sloučenin - odvodí vaznost uhlíku v org. sloučeninách ▪ aplikuje pravidla systematického názvosloví org. chemie ▪ využívá i triviální názvosloví pro známé sloučeniny z praxe ▪ rozlišuje pojmy konstituce, konfigurace, vazba v org.chemii, vaznost ▪ zvládne rozdělení uhlovodíků do základních skupin včetně nejznámějších zástupců a zhodnotí jejich využití v praxi a vliv na životní prostředí ▪ popíše a aplikuje typy reakcí uhlovodíků v jednotlivých skupinách	P.T 4.2 Člověk a životní prostředí MPV:Bi

			▪ zhodnotí postavení ropy, zemního plynu a uhlí v surovinové základně organické chemie a vliv těchto zdrojů na životní prostředí	
2.	Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace	Deriváty uhlovodíků – halogenderiváty, dusíkaté deriváty – nitrosloucheniny, aminy.	▪ popíše nejvýznamnější zástupce derivátů a zhodnotí jejich využití v praxi ▪ aplikuje typy reakcí org.sloučenin pro jednotlivé skupiny derivátů uhlovodíků	MPV:Bi
2.	LABORATORNÍ CVIČENÍ OCHRANA ČLOVĚKA ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ	seznámení s prací v laboratoři základy laboratorní techniky chemické reakce vodík, peroxid vodíku, kyslík disociace kyselin a zásad redoxní děje základy chemické analýzy minerály – jejich vznik a ložiska, krystaly a jejich vnitřní stavba, fyzikální a chemické vlastnosti minerálů únik nebezpečných látek do životního prostředí	▪ dodržuje pravidla bezpečnosti a hygieny práce při práci v chemické laboratoři ▪ pojmenovává základní chemické sklo a nádoby ▪ samostatně vyhledává údaje v chemických tabulkách ▪ zvládá základní laboratorní techniky :destilace, filtrace, krystalizace, sublimace, chromatografie, měření pH, titrace ▪ provádí základní chemické reakce významných prvků a jejich sloučenin ▪ využívá základů kvantitativní i kvalitativní chemické analýzy k pochopení jejich praktického významu v anorganické i organické chemii ▪ rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události ▪ prokáže osvojené praktické znalosti a dovednosti související s přípravou na mimořádné události a aktivně se zapojuje do likvidace následků hromadného zasažení obyvatelstva ▪ využívá vybrané metody identifikace minerálů	P.T 1.2 Seberegulace , organizační dovednosti a efektivní řešení problémů P.T.1.5 Spolupráce a soutěž Integrace předmětu: Výchova ke zdraví MPV:Bi

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
3.	Deriváty uhlovodíků a jejich klasifikace	Deriváty uhlovodíků kyslíkaté deriváty – hydroxysloučeniny, karbonylové sloučeniny, karboxylové kyseliny, funkční a substituční deriváty karboxylových kyselin, heterocyklické sloučeniny	popíše nejvýznamnější zástupce derivátů uhlovodíků a zhodnotí jejich použití v praxi aplikuje typy reakcí org. sloučenin pro jednotlivé skupiny derivátů uhlovodíků	MPV:Bi
3.	BIOCHEMIE Chemie přírodních látek	Lipidy, sacharidy, proteiny, nukleové kyseliny, enzymy, vitamíny, hormony.	klasifikuje do jednotlivých tříd sloučeniny nezbytné pro důležité procesy probíhající v živých organismech objasní strukturu a funkci lipidů, sacharidů, proteinů a nukleových kyselin charakterizuje základní metabolické procesy a jejich význam dokáže vysvětlit základní strukturu a funkci chemických sloučenin nezbytných pro biochemické reakce v živých organismech	MPV:Bi
3.	Syntetické makromolekulární látky	Syntetické makromolekulární látky, léčiva, pesticidy, barviva, detergenty.	rozlišuje mezi přírodní a syntetickou makromolekulární látkou zhodnotí využití syntetických makromolekulárních sloučenin v praxi posuzuje vliv praktického používání syntetických makromolekulárních látek na člověka a životní prostředí	P.T 4.2 Člověk a životní prostředí MPV:Bi
3.	Tepelné změny při chemických reakcích	Základy termochemie	využívá chemickou terminologii při popisu, vysvětlování a klasifikaci chemických dějů z pohledu termochemie	MPV: F
3.	Rychlost chemických reakcí a chemická rovnováha	Základy reakční kinetiky, rovnovážné stavy: protolytické rovnováhy, výpočty pH srážecí rovnováhy, součin rozpustnosti redoxní rovnováhy	využívá chemickou terminologii při popisu, vysvětlování a klasifikaci chemických dějů z pohledu reakční kinetiky a chemické rovnováhy	MPV: F

BIOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	2,5	2	2	2

Biologie je koncipována jako samostatný předmět, který se vyučuje v prvním ročníku (2,5 VH), ve druhém až ve čtvrtém ročníku (2 VH). Biologie je z větší části realizována v odborné učebně biologie, která je vybavena didaktickou technikou včetně dataprojektoru a interaktivní tabule. Menší počet hodin probíhá v kmenových třídách jednotlivých ročníků.

Při výuce jsou využívány následující formy: frontální výuka, řízená diskuse, doplněné o ukázky přírodnin, samostatná a skupinová práce žáků, exkurze, projekty.

Součástí předmětu biologie jsou laboratorní cvičení, která jsou zařazena do prvního ročníku, kde je jim věnována půlená hodina. Žáci jsou rozděleni do dvou skupin. Laboratorní cvičení probíhají v biologické laboratoři, kde žáci pracují samostatně nebo v menších skupinách.

Žákům zajímavícím se o biologii škola nabízí ve třetím a čtvrtém ročníku studia možnost výběru volitelného předmětu seminář z biologie.

Obsahové vymezení

Předmět biologie zahrnuje vzdělávací obsah vzdělávacího oboru Biologie (RVP pro gymnázia, vzdělávací oblast Člověk a příroda), integruje část vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Geologie a části vzdělávací oblasti Člověk a zdraví (Zdravý způsob života a péče o zdraví, změny v životě člověka a jejich reflexe, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence). Předmět biologie také realizuje tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova a části tematických okruhů průřezového tématu Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Biologie poskytuje ucelený přehled takových poznatků o přírodě a živých organismech, aby žák úspěšně pochopil složitost přírody a komplexnost vztahů v přírodě. Seznamuje žáka se základy evoluce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel:

- zadává žákům samostatnou práci v podobě referátů, problémových úloh, doporučuje informační zdroje (odbornou a populárně naučnou literaturu, časopisy, internet atd.), tímto vede žáky k samostatnosti a aktivitě při procesu učení - **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence k podnikavosti**
- zadává žákům skupinovou práci, zadává skupinová laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností pracovní činnosti, společně plánují postup k vyřešení úlohy - **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,**
- vyžaduje, aby žák získané informace prezentoval a zlepšoval tak své vyjadřovací a komunikační schopnosti - **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k podnikavosti,**
- vytváří s žáky na základě biologických pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí hypotézu, žáci ji ověří praktickou činností při laboratorním cvičení a vyhodnotí její správnost - **kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,**
- do výuky zařazuje diskusi, během které má žák možnost prezentovat své názory na probíranou odbornou problematiku, analyzovat shodu či naopak rozpor mezi názorem svým

a názory ostatních - **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská,**

- dbá na bezpečnost práce v laboratoři, vede žáky k zodpovědnosti za své zdraví i zdraví ostatních - kompetence občanská,
- seznamuje žáky s nabídkou soutěží zaměřených na biologii a motivuje je k účasti v těchto soutěžích - **kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální,**
- se vyjadřuje srozumitelně, věcně správně, totéž vyžaduje i od žáků - **kompetence komunikativní,**
- je svým vztahem k životnímu prostředí pro žáky příkladem - **kompetence občanská,**
- není lhostejný k projevům neúcty, nadřazenosti jednotlivce v rámci pracovní skupiny nebo třídy - **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská.**

BIOLOGIE

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
1.	Obecná biologie	▪ Obecná charakteristika živých soustav ▪ Chemické složení živých soustav ▪ Stavba a funkce prokaryotní buňky ▪ Stavba a funkce eukaryotní buňky, buněčný cyklus, dělení buňky	▪ odliší živé soustavy od neživých na základě jejich charakteristických vlastností ▪ objasní strukturu a funkci organel prokaryotních buněk a jejich životní projevy ▪ objasní strukturu a funkci organel eukaryotních buněk a jejich životní projevy ▪ popíše buněčný cyklus ▪ vysvětlí význam diferenciací a specializace buněk pro mnohobuněčné organismy	PT 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: Ch
	Biologie virů	▪ Stavba a funkce virů ▪ Přehled virů způsobujících vážná onemocnění člověka, živočichů a rostlin	▪ charakterizuje viry jako nebuněčné soustavy ▪ popíše způsoby šíření virové infekce ▪ zhodnotí způsoby ochrany proti virovým onemocněním a metody jejich léčby ▪ zhodnotí pozitivní a negativní význam virů	MPV: Ch PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
	Biologie bakterií	▪ Stavba a funkce bakterií a sinic ▪ Přehled významných zástupců	▪ popíše typ výživy bakterií ▪ rozdělí bakterie podle jejich vztahu ke kyslíku ▪ charakterizuje bakterie z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska ▪ uvede příklady bakteriálních onemocnění člověka ▪ zhodnotí způsoby ochrany proti bakteriálním onemocněním a metody jejich léčby ▪ charakterizuje sinice a vysvětlí jejich význam v přírodě	MPV: Ch PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky
	Biologie rostlin	▪ Anatomie a morfologie rostlin ▪ Fyziologie rostlin ▪ Systém a evoluce rostlin ▪ Rostliny a prostředí	▪ charakterizuje typy pletiv zejména podle jejich funkce ▪ popíše stavbu těl rostlin, stavbu a funkci vegetativních a generativních rostlinných orgánů ▪ posoudí vliv životních podmínek na stavbu a funkci rostl. těla ▪ charakterizuje příjem, transport a výdej látek rostlinou ▪ popíše a vysvětlí princip fotosyntézy a její význam pro biosféru a pro člověka	MPV: Ch, Fy

		▪ popíše a vysvětlí princip respirace a fermentace a jejich význam ▪ charakterizuje růst a vývoj rostlin, vysvětlí význam rostlinných hormonů ▪ klasifikuje pohyby rostlin ▪ objasní princip životních cyklů a způsoby rozmnožování rostlin ▪ charakterizuje specifické znaky řas, významné skupiny a jejich praktické využití ▪ porovná společné a rozdílné vlastnosti stélkatých a cévnatých rostlin ▪ charakterizuje specifické znaky výtrusných rostlin, významné skupiny a jejich praktické využití ▪ charakterizuje specifické znaky semenných rostlin, významné skupiny a jejich praktické využití ▪ porovná charakteristické znaky jednoděložných a dvouděložných rostlin ▪ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné rostlinné druhy a uvede jejich ekologické nároky ▪ zhodnotí rostliny jako primární producenty biomasy a možnosti využití rostlin v různých odvětvích lidské činnosti ▪ zhodnotí problematiku ohrožených rostlinných druhů a možnosti jejich ochrany	MPV: Z PT 4.2 Člověk a životní prostředí PT 4.3 Životní prostředí regionu a ČR
Biologie hub	▪ Stavba a funkce hub ▪ Stavba a funkce lišejníků ▪ Přehled významných zástupců	▪ vymezí společné a rozdílné znaky hub a ostatních organismů ▪ popíše stavbu těla houby ▪ charakterizuje způsoby výživy hub, objasní rozdíly mezi parazitickými, saprofytickými a symbiotickými houbami ▪ posoudí ekologický, zdravotnický a hospodářský význam hub ▪ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné zástupce hub ▪ popíše princip soužití houbové a řasové (sinicové)	MPV: Ch PT 4.2 Člověk a životní prostředí PT 4.3 Životní prostředí regionu a ČR

			složky lišejníků ▪ rozpozná nejrozšířenější zástupce lišejníků ▪ uvede ekologický význam lišejníků	
2.	Biologie protist	▪ Stavba a funkce protist	▪ charakterizuje protista z ekologického, zdravotnického a hospodářského hlediska	PT 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky MPV: Z
	Biologie živočichů	▪ Morfologie a anatomie mnohobuněčných živočichů ▪ Fyziologie živočichů ▪ Systém a evoluce živočichů ▪ Živočichové a prostředí ▪ Etologie	▪ popíše hierarchické uspořádání těla mnohobuněčných živočichů ▪ objasní principy základních způsobů rozmnožování a vývoj živočichů ▪ vysvětlí podstatu diferenciací tkání ▪ charakterizuje živočišné tkáně ▪ charakterizuje hlavní taxonomické jednotky živočichů a jejich významné zástupce ▪ popíše evoluci a adaptaci jednotlivých orgánových soustav ▪ pozná a pojmenuje (s možným využitím různých informačních zdrojů) významné živočišné druhy a uvede jejich ekologické nároky ▪ posoudí význam živočichů v přírodě a v různých odvětvích lidské činnosti ▪ charakterizuje pozitivní a negativní působení živočišných druhů na lidskou populaci ▪ charakterizuje základní typy chování živočichů ▪ zhodnotí problematiku ohrožených živočišných druhů a možnosti jejich ochrany	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: Z PT 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky

3.	Biologie člověka	▪ Opěrná a pohybová soustava ▪ Oběhová soustava a imunitní systém ▪ Dýchání a dýchací soustava ▪ Trávicí soustava a metabolismus ▪ Zdravá výživa – specifické potřeby výživy podle věku, zdravotního stavu a profese ▪ Kontrolní a řídicí systémy organismu ▪ Vylučování, vylučovací soustava, homeostáza, kůže	▪ charakterizuje pojivovou tkáň, popíše stavbu kostí, vysvětlí funkci jejich jednotlivých částí ▪ objasní význam kostry a její změny v průběhu ontogeneze ▪ porovná stavbu, funkci a význam kosterních svalů a srdeční svaloviny ▪ určí polohu významných kosterních svalů ▪ objasní složení tělních tekutin a jejich vzájemný vztah ▪ charakterizuje jednotlivé složky krve z hlediska jejich stavby a funkce ▪ vysvětlí podstatu krevních skupin ▪ popíše stavbu srdce a princip jeho činnosti ▪ popíše stavbu a funkci krevních cév ▪ objasní význam lymfatického systému ▪ popíše stavbu a funkci dýchacích cest a plic ▪ popíše stavbu a funkci jednotlivých částí trávicí soustavy ▪ popíše postup trávení a vstřebávání sacharidů, bílkovin a tuků ▪ objasní, kde v organismu vznikají odpadní látky a kterými orgány jsou vylučovány ▪ popíše stavbu a funkci vylučovací soustavy ▪ popíše stavbu a funkci kůže a typy kožních derivátů ▪ popíše stavbu a funkci neuronu, na obrázku rozpozná jeho hlavní části ▪ popíše stavbu a funkci jednotlivých částí nervové soustavy ▪ popíše stavbu a funkci smyslových orgánů ▪ využívá znalosti o orgánových soustavách pro pochopení vztahů mezi procesy probíhajícími v lidském těle ▪ usiluje o pozitivní změny ve svém životě související s vlastním zdravím a zdravím druhých	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: Ch, D, ZSV Int. 5.7.1 Výchova ke zdraví (zdravý způsob života a péče o zdraví) PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT 4.2 Člověk a životní prostředí

4.	Biologie člověka	▪ Kontrolní a řídicí systémy organismu – hormonální soustava ▪ Rozmnožovací soustava a vývoj člověka ▪ Hygiena pohlavního styku, hygiena v těhotenství ▪ Péče o reprodukční zdraví – faktory ovlivňující plodnost, preventivní prohlídky, osvěta spojená se sexuálně přenosnými chorobami ▪ Metody asistované reprodukce, její biologické aspekty ▪ Civilizační choroby, poruchy příjmu potravy, choroby přenosné pohlavním stykem, HIV/AIDS, hepatitidy ▪ Rizika v oblasti sexuálního a reprodukčního zdraví – promiskuita, předčasné ukončení těhotenství ▪ Antropogeneze	▪ charakterizuje žlázy s vnitřní sekrecí a hormony, které ovlivňují základní životní funkce ▪ uvede rozdíly ve stavbě a funkci rozmnožovací soustavy muže a ženy ▪ popíše průběh těhotenství a uvede příklady působení rizikových faktorů ▪ charakterizuje individuální vývoj člověka a posoudí faktory ovlivňující jej v pozitivním a negativním směru ▪ orientuje se v problematice reprodukčního zdraví z hlediska odpovědnosti k budoucímu rodičovství ▪ projevuje odolnost vůči rizikovému životnímu stylu ▪ zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování ▪ orientuje se ve fylogenetickém vývoji člověka, podle přiloženého schématu popíše a vysvětlí evoluci člověka	Int. 5.7.1 Výchova ke zdraví (změny v životě člověka a jejich reflexe, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence)

4.	Genetika	▪ Molekulární a buněčné základy dědičnosti ▪ Dědičnost a proměnlivost ▪ Genetika člověka ▪ Genetika populací	▪ vysvětlí Mendlovy zákony a aplikuje je na příkladech ▪ vysvětlí evoluční význam pohlavního rozmnožování, objasní podstatu procesu klonování ▪ uvede základní metody výzkumu genetiky člověka ▪ uvede příklady dědičných chorob člověka ▪ využívá znalostí o genetických zákonitostech pro pochopení rozmanitosti organismů ▪ analyzuje možnosti využití znalostí z oblasti genetiky v běžném životě	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: Ch, D, ZSV
	Obecná biologie	▪ Vznik a vývoj živých soustav, evoluce ▪ Geologická historie Země: geologická období vývoje Země; změny polohy kontinentů; evoluce bioty a prostředí	▪ porovná významné hypotézy o vzniku a evoluci živých soustav na Zemi ▪ odvodí hierarchii recentních organismů ze znalostí o jejich evoluci	MPV: Ch, Fy, D, ZSV PT 2.4 Žijeme v Evropě Integrace: Geologie
	Ekologie	▪ Základní ekologické pojmy ▪ Podmínky života ▪ Zemské sféry: chemické, mineralogické a petrologické složení Země; ▪ Biosféra a její členění ▪ Povrchové vody: jejich rozložení na Zemi; chemické složení, pH; hydrogeologický cyklus, geologické působení vody ▪ Podzemní vody: propustnost hornin; hydrogeologické systémy; chemické složení podzemních vod; ochrana podzemních vod ▪ Ochrana životního prostředí v ČR ▪ Interakce mezi přírodou a společností: přístupy environmentální geologie, rekultivace a revitalizace krajiny	▪ správně používá základní ekologické pojmy ▪ objasňuje základní ekologické vztahy ▪ Zhodnotí využitelnost různých druhů vod a posoudí možné způsoby efektivního hospodaření s vodou v příslušném regionu ▪ popíše a objasní na příkladech základní formy a principy ochrany přírody v ČR ▪ Posuzuje geologickou činnost člověka z hlediska možných dopadů na životní prostředí ▪ Posoudí význam i ekologickou únosnost těžby a zpracovatelských technologií v daném regionu ▪ Vyhodnotí bezpečnost ukládání odpadů a efektivitu využívání druhotných surovin v daném regionu	MPV: Ch, Fy, Z, ZSV PT 4.2 Člověk a životní prostředí PT 4.3 Životní prostředí regionu a ČR Integrace: Geologie

ZEMĚPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	1	2	2	1

Výuka zeměpisu probíhá ve všech ročnících a doplňuje ji volitelný předmět Seminář ze zeměpisu ve čtvrtém ročníku. Ve třetím ročníku žáci absolvují exkurzi, kde aplikují své teoretické znalosti v praxi. Maturitní zkoušku lze skládat v rámci profilové části. V maximální možné míře je využívána odborná učebna vybavená PC, dataprojektorem, sbírkou map a malou knihovnou s odbornou literaturou.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Zeměpis vychází obsahově ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, Člověk a společnost a Výchova ke zdraví (Ochrana člověka za mimořádných událostí) a ze vzdělávacího oboru Geografie a Geologie v RVP GV.

Hlavním důvodem integrace vzdělávacího oboru Geologie byla obsahová souvislost s tématy předmětu Zeměpis. Ten je těmito tématy navíc vhodně doplněn a obohacen.

Také realizuje tematické okruhy průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a sociálních souvislostech, Environmentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova a Osobnostní a sociální výchova (na geografické exkurzi). Zeměpis rozvíjí mezipředmětové vazby (s fyzikou, chemií, biologií, dějepisem a základy společenských věd) a tím žákům nabízí komplexní pohled na danou problematiku.

Cílem předmětu Zeměpis je nabytí klíčových kompetencí vymezených RVP GV, tj. získání takových vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro trvale udržitelný rozvoj společnosti..

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel při výkladu a zadávání domácích prací vede žáka k samostatné práci. Žáci se tak učí využívat různých informačních zdrojů: učebnice, mapy, populárně vědecké geograficky zaměřené časopisy a knihy, statistické zdroje (tabulky, grafy, tematické mapy) i v cizojazyčných mutacích. Systematicky je třídí, posuzují věrohodnost těchto zdrojů a umí je správně citovat. Žáci si svou činnost samostatně organizují a plánují. - **kompetence k učení**

Učitel zadává skupinové práce, při nichž žáci srovnávají a analyzují geografické jevy, spolupracují a komunikují navzájem. Učitel vede žáky, aby kvalitně prezentovali své znalosti a své vypracované úkoly (používají odbornou terminologii). Žáci hodnotí referáty spolužáků (hledají pozitiva a negativa). - **kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky k diskusi nad otázkami aktuálního dění ve světě a v ČR. Žáci zaujímají stanoviska, diskutují o možných řešeních. - **kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence občanská**

Učitel organizuje pro žáky 3. ročníku zeměpisnou exkurzi, na které vede žáky k získání nových zkušeností praktickou činností. Žáci uplatňují poznatky v orientaci v krajině, hodnotí přírodní a společenské prvky konkrétní krajiny. - **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů**

ZEMĚPIS

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1.	1.1 Úvod do studia geografie	Vývoj geografických poznatků Geografie jako věda	Posoudí význam a postavení geografie v minulosti a v současnosti	
	1.2 Země jako vesmírné těleso	Postavení Země ve vesmíru Tvar a pohyby Země, důsledky pohybu Země pro život lidí a organismů, střídání dne a noci, střídání ročních období, časová pásma na Zemi, kalendář	Porovná postavení Země ve vesmíru a podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy Sluneční soustavy	Téma: Přírodní prostředí MPV: F
	1.3 Znárodnění Země na mapách	Geografická kartografie a topografie: praktické aplikace s kartografickými produkty, s mapami různých funkcí, s kartogramy Geografický a kartografický vyjadřovací jazyk, obecně používané pojmy, kartografické znaky, vysvětlivky, statistická data, ostatní informační, komunikační a dokumentační zdroje dat pro geografii Geografické informační a navigační systémy: geografický informační systém (GIS) Dálkový průzkum Země (DPZ) Praktické využití GIS, DPZ a satelitních navigačních přístrojů GPS (globální polohový systém)	Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů Používá s porozuměním vybranou geografickou, topografickou a kartografickou terminologii Čte, interpretuje a sestavuje jednoduché grafy a tabulky, analyzuje a interpretuje číselné geografické údaje	Téma: Geografické informace a terénní vyučování PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů MPV: IVT, M
	1.4 Přírodní sféra Země	Systém fyzickogeografické sféry na planetární a na regionální úrovni: objekty, jevy, procesy, zonalita, azonální jevy Fyzickogeografická sféra: vzájemné vazby a souvislosti složek fyzickogeografické sféry, základní zákonitosti stavu a vývoje složek fyzickogeografické sféry, důsledky pro přírodní prostředí Země jako geologické těleso: základní geobiocykly Magmatický proces: vznik magmatu a jeho tuhnutí; krystalizace minerálů z magmatu Zvětrávání a sedimentační proces: mechanické a chemické zvětrávání, srážení, sedimentace	Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi Porovná složení a strukturu jednotlivých zemských sfér a objasní jejich vzájemné vztahy Analyzuje energetickou bilanci Země a příčiny vnitřních a vnějších geologických procesů Analyzuje různé druhy poruch v litosféře Porovná na příkladech mechanismy působení endogenních (včetně deskové tektoniky) a exogenních procesů a jejich vliv na utváření zemského povrchu a na život lidí	Téma: Přírodní prostředí Složení, struktura a vývoj Země Geologické procesy v litosféře Voda Člověk a anorganická příroda Integrace Geologie PT 2.2 Globální

		▪ Metamorfnní procesy: jejich typy; kontaktní a regionální metamorfóza ▪ Deformace litosféry: křehká a plastická deformace geologických objektů, vývoj stavby pevnin a oceánů; mechanismus deskové tektoniky; zemětřesení a vulkanismus, tvary zemského povrchu ▪ Vznik a vývoj půd	▪ Objasní mechanismy globální cirkulace atmosféry a její důsledky pro vytváření klimatických pásů ▪ Objasní velký a malý oběh vody a rozliší jednotlivé složky hydrosféry a jejich funkci v krajině ▪ Hodnotí vodstvo a půdní obal Země jako základ života a zdroje rozvoje společnosti ▪ Určí základní vlastnosti vzorku půdního profilu a navrhne využitelnost a způsob efektivního hospodaření s půdou v daném regionu ▪ Rozliší hlavní biomy světa	problémy, jejich příčiny a důsledky, PT 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí, 4.2 Člověk a životní prostředí MPV: F, CH, Bi
2.	2.1 Životní prostředí	▪ Krajina: vývoj krajiny, přírodní prostředí, společenské prostředí, vývoj ve využívání půdy, kulturní krajina, environmentalistika, krajinná (geografická) ekologie, typy krajiny, krajinný potenciál ▪ Vývoj interakce příroda: společnost – prostorová koexistence, udržitelný rozvoj (život), limity přírodního prostředí, globální problémy lidstva, výchovné, hospodářské a právní nástroje ochrany přírody a životního prostředí ▪ Živelní pohromy	▪ Zhodnotí na příkladech různé krajiny jako systém pevninské části krajinné sféry se specifickými znaky, určitými složkami, strukturou, okolím a funkcemi ▪ Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky a prvky krajiny ▪ Zhodnotí některá rizika působení přírodních a společenských faktorů na životní prostředí v lokální, regionální a globální ▪ Rozhodne, jak se odpovědně chovat při konkrétní mimořádné události	Téma: Životní prostředí Člověk a anorganická příroda Integrace Geologie a Výchova ke zdraví PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí, 4.2 Člověk a životní prostředí MPV: Ch, Bi

2.2 Sociální prostředí	▪ Obyvatelstvo: základní geografické, demografické, etnické a hospodářské charakteristiky ▪ Sídla a osídlení: sídelní struktura a její vývoj, sídlo, obec, město, jejich funkce	▪ Zhodnotí na příkladech dynamiku vývoje obyvatelstva na Zemi, geografické, demografické a hospodářské aspekty působící na chování, pohyb, rozmístění a zaměstnanost obyvatelstva ▪ Analyzuje hlavní rasová, etnická, jazyková, náboženská, kulturní a politická specifika s ohledem na způsob života a životní úroveň v kulturních regionech světa ▪ Identifikuje obecné základní geografické znaky a funkce sídel a aktuální tendence ve vývoji osídlení ▪ Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa	PT 2.1 Globalizační a rozvojové procesy 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů, MPV: ZSV, D
	▪ Světové hospodářství: lokalizační faktory, sektorová a odvětvová struktura a její důsledky ▪ Kulturní a politické prostředí: struktura obyvatelstva, státní zřízení, geopolitické procesy, hlavní světová ohniska napětí ▪ Socioekonomická sféra: sociálněgeografické systémy, geografické aspekty bohatství a chudoby, globalizace	▪ Zhodnotí na příkladech světové hospodářství jako otevřený dynamický systém s určitými složkami, strukturou a funkcemi a zohlední faktory územního rozmístění hospodářských aktivit, vymezení jádrové a periferní oblasti světa ▪ Zhodnotí nerovnoměrné rozmístění, objem a distribuci světových surovinových a energetických zdrojů ▪ Lokalizuje na politické mapě světa hlavní aktuální geopolitické problémy a změny s přihlédnutím k historickému vývoji ▪ Rozliší a porovnává státy světa a jejich mezinárodní integrační uskupení a organizace podle kritérií vzájemné podobnosti a odlišnosti ▪ Vyhledá na mapách hlavní světové oblasti cestovního ruchu, porovná jejich lokalizační faktory a potenciál	PT 2.1 Globalizační a rozvojové procesy 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů, 4.2 Člověk a životní prostředí MPV: Zsv, D

	2.3 Regiony	▪ Makroregiony světa: jádra, periferie	▪ Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná ▪ Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, 2.4 Žijeme v Evropě, 4.2 Člověk a životní prostředí MPV: D, Zsv
3.	3.1 Regiony	▪ Makroregiony světa: jádra, periferie, modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a Evropskou unii	▪ Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná ▪ Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, PT 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, PT 2.4 Žijeme v Evropě, PT 4.2 Člověk a životní prostředí MPV: D, ZSV
	3.2 Geografická exkurze	▪ Terénní geografická výuka, praxe a aplikace: geografické exkurze a terénní cvičení, praktická topografie, orientace, bezpečnost pohybu a pobytu v terénu, postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení přírodních a společenských prvků krajiny a jejich interakce	▪ Orientuje se s pomocí map v krajině ▪ Vytváří a využívá vlastní mentální schémata a mentální mapy pro orientaci v konkrétním území ▪ Používá dostupné kartografické produkty a další geografické zdroje dat a informací v tištěné i elektronické podobě pro řešení geografických problémů ▪ Určí nerostné složení a rozpozná strukturu běžných magmatických, sedimentárních a metamorfovaných hornin ▪ Rozliší složky a prvky fyzickogeografické sféry a rozpozná vztahy mezi nimi ▪ Analyzuje na konkrétních příkladech přírodní a kulturní (společenské) krajinné složky	Téma: Geografické informace a terénní vyučování Přírodní prostředí Životní prostředí Člověk a anorganická příroda Geologické procesy v litosféře Integrace Geologie PT 1.3 Sociální komunikace, 1.4 Morálka všedního dne,

			a prvky krajiny	1.5 Spolupráce a soutěž, 4.1 Problematika vztahů organismů a prostředí 4.2 Člověk a životní prostředí 4.3 Životní prostředí regionu a ČR MPV: Bi
4.	4.1 Regiony	▪ Makroregiony světa: jádra, periferie, modelový region – modelové problémy s důrazem na Evropu a Evropskou unii	▪ Lokalizuje na mapách makroregiony světa, vymezí jejich hranice, zhodnotí jejich přírodní, kulturní, politické a hospodářské vlastnosti a jednotlivé makroregiony vzájemně porovná ▪ Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi	PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky, 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce, 2.4 Žijeme v Evropě, 4.2 Člověk a životní prostředí 5.2 Mediální produkty a jejich významy MPV: D, ZSV
	4.2 Regiony	▪ Česká republika: hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, charakteristiky obyvatelstva a sídel, transformační ekonomické procesy, struktura hospodářství, regiony, euroregiony ▪ Místní region: možnosti rozvoje mikroregionu strategické a územní plánování	▪ Zhodnotí polohu, přírodní poměry a zdroje České republiky ▪ Využívá geologickou mapu ČR k objasnění geologického vývoje regionů ▪ Lokalizuje na mapách hlavní rozvojová jádra a periferní oblasti České republiky, rozlišuje jejich specifika ▪ Rozlišuje na konkrétních územních příkladech mikroregionální, regionální, státní, makroregionální a globální geografickou dimenzi ▪ Vymezí místní region (podle bydliště, školy) na mapě podle zvolených kritérií, zhodnotí přírodní, hospodářské a kulturní poměry mikroregionu a jeho vazby k vyšším územním celkům a regionům	P.T. 2.4 Žijeme v Evropě 4.3 Životní prostředí regionu a ČR 5.2 Mediální produkty a jejich významy Integrace: Geologie MPV: Bi, D, Zsv

ZÁKLADY ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	2	2	2	2

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Základy společenských věd vychází ze vzdělávacího oboru Občanský a společenskovědní základ RVP G a obsahu vzdělávací oblasti Člověk a svět práce RVP G. V rámci předmětu jsou realizována některá témata ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Základy společenských věd integrují vybrané okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Mezi hlavní cíle vyučovacího předmětu Základy společenských věd patří seznámení žáků ze základy společenskovědních oborů a vytvoření komplexního pohledu na svět ve všech jeho kulturních a společenských rozmanitostech. Jde zejména o poznatky v oblastech psychologie, sociologie, politologie, ekonomie, práva a filozofie. Jedním z cílů je vytvoření vlastní osobnosti žáka v procesu mezilidské komunikace a interakce s cílem plně se zapojit do občanského života.

Cílem předmětu je také, aby žáci na základě získaných poznatků v rámci společenskovědních oborů byli schopni rozhodnout o dalším výběru studia a volbě budoucí profesní orientace.

Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce je finanční vzdělávání – výuka finanční gramotnosti. Cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi tak, aby byli schopni finančně zabezpečit sebe i rodinu a aktivně se podílet na trhu finančních produktů a služeb.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel zadává žákům úkoly (referáty, seminární práce apod.), při jejichž plnění musí žáci vyhledávat, třídit, zpracovávat informace. Žáci na základě zadaných úkolů hledají prameny a zdroje informací, posuzují pravdivost a objektivnost informačních zdrojů a informací. Plní dlouhodobé úkoly (sledují, pozorují jevy a události) a výsledky zpracovávají k pevně stanovenému termínu odevzdání práce.
– **kompetence k učení**

Učitel vytváří problémové situace (novinové články, odborné texty, video atd.), které žák analyzuje a navrhuje různé způsoby jejich řešení. Žák samostatně řeší zadávané problémové otázky a úkoly, a dochází tak k vlastním názorům. Ty pak prezentuje a obhajuje. – **kompetence k řešení problémů**

Učitel připravuje úkoly, při jejichž plnění se žáci učí poznávat legislativu a morální zákony, dodržovat je. Žáci sledují aktuální politické dění v České republice a ve světě. Žák k těmto událostem zaujímá vlastní stanoviska a postoje. Učitel pomocí zadaných úkolů a studijních materiálů vede žáky k pochopení základních hodnot lidského života, lidské sounáležitosti. Žák se učí respektovat práva jiných i obhajovat svá práva. Učitel pravidelně, důsledně a systematicky kontroluje plnění zadaných úkolů, vede žáky k odpovědnosti za vlastní práci. – **kompetence občanská**

Učitel učí žáka klást jasné a srozumitelné otázky, používat přiměřené argumenty a zaujímat i nesouhlasná stanoviska. Žák zvládá komunikaci v problémových situacích. Ve svém projevu je žák veden používat prostředků neverbální komunikace jako prostředku komunikace. Pomocí diskuse

k danému učivu se rozvíjí komunikativní schopnosti žáka. Jsou zadávány takové úkoly při jejich plnění žák musí využívat moderní informační a komunikační prostředky – **kompetence komunikativní**

Učitel pomocí společných prezentací, rozborů a hodnocení prací vede žáka k sebehodnocení vlastního projevu. jsou navozovány takové úkoly a situace, které nutí žáka spolupracovat v rámci skupiny, třídy.
– **kompetence sociální a personální**

Učitel na konkrétních situacích učí dodržovat pravidla práce a chování. Jsou zadávány takové úkoly, ve kterých žák používá osvědčené pracovní postupy.
Žák se na konkrétních situacích učí hodnotit práci druhých a získané dovednosti dál používat v životě.
– **kompetence k podnikavosti**

ZÁKLADY SPOLEČENSKÝCH VĚD

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1. ročník- 1. pol	Psychologie - Člověk jako jedinec	▪ Definice vědy, klasifikace věd, postavení psychologie v systému humanitních věd, předmět psychologie	▪ Charakterizuje vědu a psychologii jako vědní disciplínu v rámci humanitních věd	MPV: Dě
		▪ Psychologie učení, zásady efektivního studia	▪ Ovládá způsoby, zásady správného učení ▪ Porovná jednotlivé metody učení	
		▪ Základní vývojové směry psychologie	▪ Charakterizuje jednotlivé směry v psychologii	
		▪ Hlavní psychologické disciplíny	▪ Vysvětluje obsah jednotlivých psychologických disciplín, jejich předmět	MPV: Bi
		▪ Psychologie v praxi	▪ Uvádí příklady užití psychologie v praxi, využití psychologie v životě člověka	
		▪ Psychologie osobnosti, typologie osobnosti	▪ Objasní pojem osobnost, a na základě typologie dokáže popsat vlastnosti osobnosti	PT 1.1. Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
		▪ Skladba osobnosti	▪ Objasní podstatu osobnosti	
		▪ Vlastnosti osobnosti-temperament, charakter, schopnosti	▪ Vymezí základní rozdíly mezi charakterem a temperamentem a tím jak, se projevují	PT 1.4 Morálka všedního dne
		▪ Rysy osobnosti. Stavby osobnosti – stavy pozornosti, citové vztahy. Zkušenostní obsahy	▪ Provede vlastní analýzu osobnosti z hlediska temperamentu, charakteru, volných vlastností a schopností, zájmů	
		▪ Procesy a činnosti - učení, paměť, myšlení, vnímání, představy, fantazie. Psychické vlastnosti – schopnosti	▪ Uvede základní zákonitosti a specifika procesů a činností ▪ Provede analýzu schopností jedince a jejich rozvoje	
▪ Intelligence	▪ Posoudí míru rozvoje intelektových schopností člověka a jejich předpoklady pro vykonávání činností ▪ Uvede vztah mezi vlohami, schopnostmi			

			a inteligencí	
		Zaměřenost osobnosti – potřeby, motivace, zájmy	Charakterizuje nezbytnost jednotlivých potřeb pro život člověka a jejich uspokojování Objasní podíl motivace na úspěšném vykonávání činností	
		Psychologie mezilidských vztahů – interakce a komunikace, druhy komunikace, účinky komunikace	Charakterizuje interakci na příkladech v životě a provede analýzu vývoje mezilidské komunikace Porovná jednotlivé druhy komunikace ve vztahu k jejich účinnosti	MPV: Čj PT 1.3 Sociální komunikace
		Ontogeneze lidské psychiky	Charakterizuje jednotlivé fáze ve vývoji lidské psychiky Popíše jednotlivá období ontogeneze, klíčové momenty	Výchova ke zdraví – Změny v životě člověka a jejich reflexe (integrováno) MPV - Bi
		Sebehodnocení, sebeaktualizace, sebevýchova, proces celoživotního vzdělávání Způsoby sebereflexe a kontroly emocí	Na základě znalostí sebe se rozhoduje o dalším životě, profesní orientací, volba dalšího studia Orientuje se v oblasti své osobnosti, svých potřeb a emocí	Výchova ke zdraví – Změny v životě člověka a jejich reflexe (integrováno) PT 1.2. Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.5 Spolupráce a soutěž
		Psychohygienu, zvládání náročných životních situací (zátěžové situace)- frustrace, deprivace, stres. Předcházení stresům v mezilidských vztazích. Způsoby zvládání stresu. Důsledky stresu. Fyzické, duševní a sociální zdraví. Hledání pomoci.	Využívá poznatky z psychologie ve svém životě Usiluje o pozitivní změny ve svém životě Rozhoduje se o způsobu jednání v situacích vlastního nebo cizího ohrožení	Výchova ke zdraví – Zdravý způsob života a péče o zdraví - Rizika ohrožující

		Psychologické poradenství. Efektivní komunikace.	Do svého denního života začleňuje způsoby relaxace a regenerace umí je použít v zátěžových situacích	zdraví a jejich prevence (integrováno)
1. ročník- 2.pol	Sociologie - Člověk ve společnosti	Předmět a metoda sociologie, postavení sociologie v systému humanitních věd	Charakterizuje sociologii jako vědu v systému humanitních věd	
		Struktura a funkce sociologie – sociologické disciplíny	Vysvětlí úkoly a cíle sociologie ve společnosti	
		Vývoj sociologického myšlení	Objasní proces vývoje sociologického myšlení	MPV: Dě
		Příroda a společnost	Charakterizuje vzájemný vztah mezi přírodou a společností v procesu vývoje	PT 4.2 Člověk a přírodní prostředí
		Socializace - proces a způsoby	Objasní proces socializace člověka Uvede typy socializace	
		Sociální komunikace	Uvede základní typy sociální komunikace na příkladech a popíše je	MPV: Čj PT 1.3 Sociální komunikace
		Společenské role, společenská pozice, společenský status Sociální rovnost a nerovnost	Charakterizuje jednotlivé pojmy a uvádí na konkrétních příkladech	PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
		Stratifikace společnosti	Vysvětlí rozvrstvení společnosti- kasty, stavy a třídy a jejich základní rysy	
		Sociální mobilita ve společnosti	Na základě znalostí dokáže popsat principy sociální mobility ve společnosti	
				Ochrana člověka za mimořádných situací. Vyhlášení hrozby a vzniku mimořádné události, jiné mimořádné události, sociální dovednosti potřebné při řešení mimořádných událostí
		Společnost. Majorita, minority. Teorie elit. Sociální skupiny. Klasifikace skupin. Jedinec ve skupině.	Orientuje se v multikulturní společnosti, analyzuje svou účast v sociálních skupinách	PT 3.2 Psychosociální aspekty interkulturality PT 3.1

				Základní problémy sociokulturních rozdílů
		▪ Kultura a subkultura. Kulturní dědictví. Masová kultura ▪ Životní prostředí. Práce.	▪ Objasní pojmy kultura, subkultura ▪ Uvede na příkladech formy kulturního dědictví ▪ Charakterizuje masovou kulturu ▪ Posoudí vliv sociálních změn v individuálním a společenském vývoji	PT 5.3 Uživatelé PT 5.4 Účinky mediální produkce a vliv médií MPV – ČJ, Dě
		▪ Sociální organizace, instituce. Legalita a legitimita, techniky řízení společnosti	▪ Uvede příklady technik řízení společnosti, objasní princip legality a legitimacy	
		▪ Vztahy mezi lidmi a formy soužití. Vztahy v rodině a soužití více generací. Partnerství, manželství, rodičovství. Rodina, neúplná rodina. Náhradní rodinná péče, ústavní výchova. Rizika spojená s volbou životního partnera. Možnosti krizových situací v rodině.	▪ Citlivě řeší problémy v mezilidských vztazích ▪ Posoudí hodnoty soužití v manželství, života v rodině usiluje o uplatnění ve svém životě	PT 1.4 Morálka všedního dne
		▪ Chování v intimních vztazích. Životní soužití s druhými lidmi. Vyjednávání, prosazování a obhajování vlastních názorů a postojů ▪ Etické a psychosociální aspekty partnerského a sexuálního života (sebeúcta, odpovědnost, respekt)	▪ Projevuje etické a morální prvky ve svém chování vůči druhému ▪ Uplatňuje odpovědné a etické přístupy k sexualitě ▪ Rozhoduje se s vědomím možných důsledků ze svého chování ▪ Zná práva člověka v oblasti sexuality a reprodukce	Výchova ke zdraví – Změny v životě člověka a jejich reflexe - Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (integrováno) PT 1.4 Morálka všedního dne MPV: Che, Bi
		▪ Konflikty a konfliktní situace ve společnosti	▪ Orientuje se v otázce konfliktů ve společnosti, dokáže je analyzovat a popsat	PT 1.4 Morálka všedního dne
		▪ Problémy mládeže. Poruchy příjmu potravy	▪ Orientuje se otázkách problémů mládeže, objasní základní momenty v problematice mládeže	Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence

				(integrováno) MPV: Bi
		▪ Sociální deviace. Sexuálně motivovaná kriminalita ▪ Pornografie, pedofilie, dětská prostituce, obchod se ženami. Sociální problémy (nezaměstnanost, kriminalita, extremismus)	▪ Charakterizuje jednotlivé formy sociální deviace, jejich dopady na jedince a společnost ▪ Objasní podstatu sociálních problémů ve společnosti	Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (integrováno)
		▪ Autodestruktivní závislosti a kriminalita spojená s těmito jevy	▪ Projevuje odolnost vůči sociálně patologickým jevům, rizikovému způsobu života	Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (integrováno)
		▪ Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání. Šikana, brutalita, zanedbávané a týrané děti	▪ Zaujímá odmítavé postoje ke všem formám rizikového chování	Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (integrováno)
		▪ Návykové látky. Výroba, držení a zprostředkování nelegálních návykových látek. Návykové látky v dopravě.	▪ Dovede uvést porušování zákona v důsledku s výrobou a držením návykových látek ▪ Uvede následky v důsledku s výrobou a držením návykových látek	Výchova ke zdraví – Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence (integrováno) MPV.BI, Che
2. ročník-1. pol	Politologie - Občan ve státě. - Mezinárodní vztahy, globální svět.	▪ Definice státu, teorie vzniku státu, znaky státu, funkce státu, formy vlád	▪ Rozlišuje a porovnává typy států v dějinném vývoji a současnosti a formy vlády	MPV: Dě, Ze
		▪ Stát, právní stát, národ, občan, státní občanství	▪ Charakterizuje znaky státu, pojem národ, občan, státní občanství ▪ Rozlišuje a porovná historické a současné typy států a formy vlád	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: Dě, Ze
		▪ Demokracie – principy , formy uplatňování ▪ Občanská práva a povinnosti ▪ Občanská společnost-podstata, instituce, úřady	▪ Uvede příklady fungování demokratického státu a postavení občana v něm ▪ Uvede okruhy problémů s nimiž se může	

			obracet na jednotlivé státní instituce Zvládá komunikaci ve styku s úřady	
		Politické strana, opozice, koalice, systém politických stran, pluralita	Objasní fungování politické strany Charakterizuje politický systém ČR	
		Ideologie – znaky a funkce Přehled vybraných ideologií	Charakterizuje jednotlivé ideologie	
		Volby, druhy voleb, volební systémy	Vysvětlí podstatu a význam demokratických voleb – komunální, parlamentní Porovná volby a volební systémy v rámci Evropy	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: Ze
		Všeobecná deklarace lidských práv, Listina základních práva svobod ČR, Ústava ČR, Úmluva o právech dítěte	Přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí Posoudí význam ochrany lidských práv a svobod a jejich dodržování	MPV: Dě
		Dělení moci – zákonodárná, výkonná, soudní	Objasní nezávislosti moci zákonodárné, výkonné a soudní	
		Legislativní proces v ČR	Vyloží proces vzniku právní normy	
		Ombudsman, úřad ombudsmana. Dodržování lidských práv v ČR, Evropě a ve světě	Objasní působnost činnosti úřadu ombudsmana a jeho podíl na dodržování lidských práv v ČR	
		Proces integrace v Evropě. Evropská unie – vývoj, orgány, instituce, měna, dokumenty. Význam integrace	Popíše historický proces integrace v Evropě Vymezí působnost orgánů EU a institucí EU	PT 2.1 Globalizační a rozvojové procesy MPV: Dě, Ze
		ČR a EU Vzdělávání a práce občanů ČR v Evropě	Popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů Uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU a jejich možnosti uplatňování Uvede možnosti studia v zemích EU, ve světě , porovná možnosti	PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 2.5 Vzdělávání v Evropě a ve světě MPV: Ze
		Mezinárodní spolupráce - OSN, NATO,	Uvede některé významné mezinárodní	PT 2.3

		Rada Evropy – vznik, činnost, význam	organizace a společenství kterých členem ČR ▪ Posoudí význam členství ČR těchto organizací ▪ Uvede příklady výhodnosti spolupráce mezi státy	Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce MPV: Dě, Ze
		▪ Proces globalizace. Globální problémy lidstva - příčiny a důsledky	▪ Uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory ▪ Uvede globální problémy současnosti a vyjádří na ně svůj osobní názor	PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT 4.2 Člověk a životní prostředí MPV: Ze
2. ročník- 2. pol	Právo - Občan a právo	▪ Morálka a právo, smysl a účel práva, vývoj práva. Definice práva, právní vědomí	▪ Rozliší morální a právní normy ▪ Objasní různost postihu při porušení morálky a právní normy ▪ Rozpozná protiprávní jednání ▪ Uvede stručně vývoj práva	MPV:Dě PT 1. 4 Morálka všedního dne
		▪ Právní řád, descendenční teorie, právní norma, druhy právních norem	▪ Objasní jednotlivé právní normy podle právní síly ▪ Objasní pojem účinnost, platnost a působnost právní normy	
		▪ Zveřejňování a publikace právních norem	▪ Uvede které státní instituce vydávají právní předpisy ▪ Uvede kde a jak jsou uveřejňovány	
		▪ Právní subjektivita, způsobilost k právním úkonům, právnická, fyzická osoba	▪ Rozlišuje mezi pojmy právní subjektivita a právní způsobilost ▪ Objasní podstatu právnické osoby a uvede příklady	
		▪ Systém práva. Právo veřejné a soukromé	▪ Uvede příklady jednotlivých právních odvětví v systému práva	
		▪ Smlouvy, jejich význam a obsah. Všeobecné podmínky smluv	▪ Na příkladu ukáže důsledky neplnění smlouvy, neznalosti smlouvy, podmínek při uzavírání smluv	
		▪ Občanské právo. Práva věcná. Práva závazková.	▪ Objasní pojem práva věcná a práva	

		Právo dědické. Práva osobnostní. Práva osobně majetková	závazková Uvede příklady závazků Objasní pojem věc hmotná (movitá a nemovitá) a věc nehmotná na příkladech Objasní pojem vlastnictví a spoluvlastnictví Uvede příklady možnosti uplatňování dědického práva, vyloží princip dědění ze zákona a ze závěti	
		Obchodní právo. Prameny obchodního práva. Podnikání, podnikatel, podnik. Obchodní společnosti. Obchodně závazkové vztahy. Druhy obchodně právních smluv	Vymezí pojem podnikatel a podnikání Rozezná jednotlivé druhy obchodních společností Rozlišuje jednotlivé obchodně právní smlouvy	Člověk a svět práce- Tržní ekonomika (integrováno)
		Rodinné právo. Prameny rodinného práva Manželství. Rodinné vztahy. Náhradní rodinná péče Sociálně právní ochrana dětí	Vyloží principy rodinného práva Vymezí podmínky vzniku a zániku manželství Objasní právní vztahy v rodině Uvede jednotlivé formy náhradní rodinné péče-adopce, pěstounství Posoudí aktuální stav sociálně právní ochrany dětí	
		Pracovní právo, pracovně právní vztahy. Prameny pracovního práva. Pracovní poměr, pracovní smlouva. Práce konané mimo pracovní poměr. Pracovní doba, dovolená, pracovní neschopnost. Odměňování, mzda, plat, minimální mzda. Pracovní neschopnost. Práva a povinnosti účastníků pracovněprávních vztahů. Odpovědnost za škodu. Odbory a kolektivní vyjednávání.	Vymezí podmínky vzniku a zániku důležitých právních vztahů – vznik a zánik pracovního poměru, povinnosti účastníka pracovně-právního vztahu Uvede postup při vzniku a zániku pracovního poměru	Člověk a svět práce- Pracovně právní vztahy (integrováno) MPV: Čj
		Bezpečnost práce a ochrana zdraví při práci. Zásady bezpečnosti práce, pracovní úraz a odškodnění	Uvede svá pracovní práva a respektuje své povinnosti	Člověk a svět práce- Pracovně právní vztahy (integrováno)
		Ekologická hlediska práce	Reflektuje význam práce pro psychické	

			zdraví člověka	
		Profesní volba. Práce jako seberealizace, hodnocení vlastních schopností, vzdělávání a příprava na volbu profese. Volba profese – profesní a vzdělávací nabídka. Přijímací pohovor a výběrové řízení – komunikace, asertivita, pracovní úspěšnost a kariérní růst	Kriticky posoudí své předpoklady pro volbu dalšího studia a profesní orientace Uvede vzdělávací nabídku vzhledem ke svoji profesní volbě Prezentuje vlastní osobu a práci, vhodně vystupuje při přijímacím pohovoru Vyhotoví potřebnou dokumentaci pro přijímací řízení k dalšímu studiu, respektive ke zvolené profesi	Člověk a svět práce - Trh práce a profesní volba (integrováno) MPV: Čj PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
		Mezinárodní trh práce. Nabídka a poptávka po pracovních místech, studium v Evropě, informační, poradenské a zprostředkovatelské služby. Pracovní trh v EU, globalizace pracovního trhu. Profesní mobilita, rekvalifikace, celoživotní vzdělávání	Uvede profesní poptávku na českém trhu práce, na evropském trhu práce	Člověk a svět práce - Trh práce a profesní volba (integrováno) PT 2. 4 Žijeme v Evropě
		Osobní management. Time management, plánování osobní, práce. Zaměstnání a proces mezilidských vztahů, zaměstnání a rodina Workholismus	Popíše zásady a tvorbu efektivního pracovního plánu ve kterém začlení specifiku vlastní osobnosti	Člověk a svět práce - Trh práce a profesní volba (integrováno) PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace
		Občanské soudní řízení. Prameny - Občanský soudní řád. Soustava soudů. Soudní řízení. Opravné prostředky proti rozhodnutí soudu. Výkon rozhodnutí soudu	Objasní soustavu soudů a jejich působnost Objasní průběh soudního řízení Uvede možnosti opravných prostředků proti výroku soudu	
		Správní právo. Prameny správního práva. Veřejná správa. Územní samospráva. Obec, kraj	Vymezí rozsah působnosti obce, kraje Uvede územněsprávní členění ČR	MPV: Ze
		Živnostenské právo. Prameny živnostenského	Objasní podmínky vzniku živnosti a její	Člověk a svět

		práva. Živnost, dělení živnost. Živnostenská správa	provozování Uvede příklady jednotlivých živností – koncesované, vázané, volné Objasní úkoly živnostenské správy	práce- Tržní ekonomika (integrováno)
		Finanční právo. Prameny finančního práva Finanční činnost státu. Daně a poplatky. Daňová soustava	Objasní finanční činnost státu – příjmy a výdaje Uvede příklady přímých a nepřímých daní v praxi	
		Trestní právo. Prameny trestního práva. Trestní právo hmotné. Stádia trestného činu, okolnosti vylučující trestnost. Druhy trestů, trestní stíhání mladistvých, druhy trestných činů. Trestní právo procesní. Základní zásady trestního řízení. Opravné prostředky – odvolání	Objasní pojem trestného činu, rozlišuje rozdíl mezi přestupkem a trestným činem Rozlišuje mezi pachatelem, spolupachatelem a návodcem trestného činu. Uvede druhy trestů a způsoby trestání mladistvých Uvede orgány činné v trestním řízení. Objasní průběh trestního řízení Objasní možnosti použití opravných prostředků	
	3. ročník Ekonomie (člověk a svět práce)	Základní ekonomické pojmy. Ekonomie, ekonomik Typy ekonomik Vymezení pojmu finanční gramotnost (FG), význam FG	Rozlišuje mezi ekonomikami a ekonomikou Charakterizuje hlavní rysy jednotlivých ekonomik Charakterizuje FG, uvědomění si významu FG	Člověk a svět práce - Tržní ekonomika (integrováno)
		Hospodaření Tržní ekonomika. Trh, tržní mechanismus, subjekty trhu. Nabídka, poptávka. Tržní cena. Globální ekonomické otázky	Uvede příklady hospodárného počínání a vysvětlí jeho nutnost Objasní pojmy trh, tržní ekonomika, subjekty trhu, základní ekonomické otázky Objasní pojem poptávka, uvede faktory ovlivňující poptávku, doloží na ilustračních příkladech. Objasní pojem nabídka, uvede faktory ovlivňující nabídku, doloží na ilustračních příkladech Objasní tvorbu tržní ceny	Člověk a svět práce - Tržní ekonomika (integrováno) MPV. Ze
		Ekonomický cyklus	Vysvětlí průběh ekonomického cyklu	Člověk a svět

			a na příkladech argumentuje jednotlivé fáze	práce - Tržní ekonomika (integrováno)
		▪ Makroekonomické ukazatele NH ▪ Inlace, HDP, nezaměstnanost, bilance zahraničního obchodu (vysvětlení vzniku a výpočtů)	▪ Vysvětlí vznik inflace a doloží na příkladech vývoje ekonomik ▪ Orientuje se v makroekonomických ukazatelích ▪ Objasní příčiny vzniku inflace a vlivu na koupěschopnost	Člověk a svět práce - Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice
		▪ Peníze v tržní ekonomice. Vznik a podstata peněz. Formy platebního styku v domácí a zahraniční měně ▪ Valuta, deviza	▪ Provede analýzu vývoje peněz ▪ Charakterizuje a rozlišuje jednotlivé formy peněz ▪ Vysvětlí rozdíl mezi platebními styky ▪ Orientuje se v jednotlivých formách placení a v příslušných dokladech ▪ Orientuje se v ochranných prvcích bankovek ČR ▪ Orientuje se v kurzovním lístku, rozlišuje valutový a devizový kurz	Člověk a svět práce - Finance (integrováno) MPV: Dě
		▪ Bankovní soustava ČR. ČNB, komerční banky, specializované finanční instituce, moderní formy bankovníctví	▪ Orientuje se bankovním trhu ČR ▪ Orientuje se v problematice založení, vedení a obsluze běžného účtu ▪ Vysvětlí principy fungování internetového bankovníctví ▪ Objasní postavení ČNB v rámci bankovního systému, její vliv na činnost komerčních bank	Člověk a svět práce – Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice - Finance (integrováno)
		▪ Cenné papíry. Druhy cenných papírů. Obchodování s cennými papíry	▪ Objasní základní principy kapitálového trhu ▪ Uvede základní typy cenných papírů ▪ Objasní princip obchodování s cennými papíry na burze ▪ Posoudí bezpečnost investic do cenných papírů	Člověk a svět práce - Finance (integrováno) MPV: Ze
		▪ Finanční produkty – spořicí a investiční produkty. ▪ Investování peněz	▪ Orientuje se na trhu finančních produktů ▪ Navrhuje použití volných finančních	Člověk a svět práce

	▪ Úvěrové produkty, leasing, studentské půjčky ▪ Hypoteční úvěry ▪ Úrokové sazby ▪ Efektivní úroková míra, RPSN. ▪ Pojištění ▪ Zadluženost. Umořování dluhů	prostředků, vybere ten nejvhodnější produkt ▪ V aktuální nabídce produktů bank na trhu umí posoudit efektivitu jednotlivých produktů ▪ Rozlišuje rozdíly mezi spotřebitelským úvěrem a hypotečním úvěrem ▪ Vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb ▪ Vysvětlí rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN ▪ Orientuje se na trhu nabízející různé druhy pojištění ▪ Umí řešit krizové finanční události ▪ Navrhuje a posuzuje řešení nedostatku finančních prostředků	- Finance (integrováno)
	▪ Hospodaření domácnosti – rozpočet domácnosti, rozpočet studenta SŠ, VŠ, příjmy a výdaje v domácnosti. ▪ Práva spotřebitele. Práva na ochranu spotřebitele	▪ Rozliší příjmy domácnosti (pravidelné, nepravidelné) a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti ▪ Navrhne jak řešit schodek v hospodaření domácnosti ▪ Navrhne svůj měsíční rozpočet s ohledem na své požadavky a zájmy ▪ Navrhne jak použít (investovat) volné finanční prostředky domácnosti a zdůvodní proč ▪ Na příkladu vysvětlí jak uplatňovat práva spotřebitele (nákup služeb, zboží, finančních produktů)	Člověk a svět práce - Finance (integrováno)
	▪ Sociální politika. Státní politika zaměstnanosti ▪ Získání zaměstnání, výběr zaměstnanců ▪ Mzda, její formy a složky	▪ Objasní politiku zaměstnanosti. a na příkladech poukáže na vývoj zaměstnanosti v ekonomice ▪ Na příkladu určitého pracovního místa odhadne, co bude potřebné pro jeho získání ▪ Vysvětlí rozdíl mezi úkolovou a časovou mzdou, hrubou a čistou mzdou,	Člověk a svět práce Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice (integrováno) PT 1.2

		▪ Nezaměstnanost ▪ Důchodový systém, systém sociálních dávek, životní minimum	nominální a reálnou mzdou ▪ V ukázce výplatního lístku rozlišuje nejčastější položky mzdy ▪ Na příkladu uvede, kde získá informace o možnostech a podmínkách zaměstnání, pomoci v nezaměstnanosti ▪ Vysvětlí funkci podpory v nezaměstnanosti, úlohu úřadů práce ▪ Navrhne jak řešit ztrátu zaměstnání, postup při hledání zaměstnání ▪ Objasní principy současného důchodového systému ▪ Orientuje se v systému sociálních dávek	Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
		▪ Úloha státu v tržní ekonomice. Fiskální politika – státní rozpočet, daňová soustava ▪ Monetární politika ČNB – inflace, kurs měny, obchodní a platební bilance	▪ Uvede příklady úlohy státu v tržní ekonomice ▪ Uvede principy fungování systému příjmů a výdajů státu ▪ Na konkrétním příkladu posoudí, zda občan bude v určité situaci platit někomu přímou daň ▪ Orientuje se v daňovém systému, poznává, které jeho činnosti spadají do zdaňovací povinnosti ▪ Rozliší způsob úhrady přímých a nepřímých daní ▪ Na příkladech objasní, jak občan přispívá do státního rozpočtu a co z něho získává ▪ Na konkrétních příkladech určí, koho inflace zvýhodňuje a proč Na příkladech rozliší poslání ČNB a obchodních bank	Člověk a svět práce Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice (integrováno)
		▪ Ekonomika České republiky ▪ Mezinárodní ekonomická spolupráce ČR (země EU, svět)	▪ Uvede na příkladech vývoj ekonomiky ČR, makro a mikroekonomické ukazatele vývoje hospodářství ▪ Zhodnotí ekonomický vývoj v ČR ▪ Porovná ekonomickou spolupráci mezi zeměmi EU, mezi EU a ostatními zeměmi	PT 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce.

				PT 2.4 Žijeme v Evropě. Člověk a svět práce. Národní hospodářství a úloha státu v ekonomice. (integrováno) MPV: Ze
		Marketing. Marketing a public relations. Reklama. Reklamní agentury	Hodnotí a analyzuje vliv reklamy na chování spotřebitele Posuzuje úlohu marketingu na postavení výrobku na trhu	Člověk a svět práce- Tržní ekonomika. (integrováno) PT 5.2 Mediální produkty a jejich význam. PT 5.5 Role médií v moderních dějinách
4. ročník	Filozofie (úvod do filozofie a religionistiky)	Předmět, vznik a vývoj filozofie	Objasní podstatu filozofického tazání	MPV: Dě
		Cesta od mýtu k filozofii	Vysvětlí vztah filozofie k mýtu	MPV: Dě
		Vztah filozofie a náboženství, filozofie a umění, k ostatním vědám	Objasní vztah filozofie a náboženství, umění, ideologii světovému názoru	MPV: Dě, Ma
		Filozofické vědy – teoretická, praktická filozofie. Ontologie. Gnoseologie. Filozofická antropologie. Dějiny filozofie. Etika. Estetika. Morálka	Provede zamyšlení nad základními filozofickými otázkami Provede zamyšlení nad morálními a sociálními dilematy doby dle historie a současnosti	PT 1.4. Morálka všedního dne MPV: Dě
		Filozofie dálného východu. Starověká indická filozofie. Čínská filozofie	Uvede charakteristiku jednotlivých filozofií dálného východu	MPV: Dě
		Antická filozofie. Předsokratovská filozofie. Klasické	Charakterizuje jednotlivé filozofické	MPV: Dě, Čj

		období antické filozofie-Sokrates, Platon, Aristoteles. Filozofie období helénismu	směry a školy, jejich představitele	
		▪ Středověká filozofie. Patristika. Scholastika	▪ Rozlišuje jednotlivá období středověké filozofie	MPV: Dě
		▪ Renesanční filozofie	▪ Charakterizuje a rozliší jednotlivé filozofické směry v období renesance a jejich představitele	MPV: Čj, Fy, Dě
		▪ Filozofie novověku. Empirismus – Bacon. Racionalismus – Descartes. Senzualismus – Locke	▪ Charakterizuje novověkou filozofii a jejich představitele	MPV : Dě, Ma
		▪ Filozofie osvícenství. Německé osvícenství. ▪ Anglické osvícenství. Francouzské osvícenství – Voltaire, Rousseau. Encyklopedisté	▪ Charakterizuje proces osvícenství a jejich představitele ▪ Porovná jednotlivé proudy osvícenství v Evropě	MPV: Dě, Čj
		▪ Hlavní filozofické směry 19. a 20. století. Voluntarismus. Pozitivismus. Novotomismus. Pragmatismus. Existencialismus	▪ Charakterizuje filozofické směry 19. a 20. století a jejich představitele	MPV: Čj PT 2.4 Žijeme v Evropě

DĚJEPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	2	2	2	1

Pro výuku je k dispozici odborná učebna vybavená didaktickou technikou.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Dějepis vychází z obsahu vzdělávacího oboru Dějepis ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost z RVP GV. Do předmětu jsou začleněny okruhy průřezových témat – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech; Multikulturní výchova a Mediální výchova.

Vzdělávací předmět Dějepis se soustředí na klíčová období obecných dějin, v jejichž kontextu je věnována pozornost dějinám českým. Důraz je kladen na dějiny 20. století a jejich přesahy do současnosti.

Předmět dějepis úzce souvisí s předměty: Zeměpis (orientace na mapě), Základy společenských věd (právní a státoporný vývoj, filozofie), Český jazyk a literatura a Cizí jazyky (písemné památky atd.), Estetická výchova (stavební a umělecké slohy a jejich představitelé), Přírodní vědy (rozvoj vědy a techniky).

Žák je zejména veden k tomu, aby chápal, že historie není jen uzavřenou kapitolou či shlukem faktů, daných závěrů, ale především kladením otázek. Žák se má orientovat v historických souvislostech, které je schopen vhodně kombinovat, propojovat a konfrontovat se znalostmi s ostatními předměty. Žák je veden k úctě nejen k vlastnímu národu, ale i jiným etnikům, získává respekt ke kulturním či jiným odlišnostem lidí, skupin i různých společenství.

Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Výchovné a vzdělávací kompetence

Učitel vede žáka k účasti na besedách, přednáškách, kulturních akcích, učitel vede žáky k tomu, aby sledovali aktuální dění, nové trendy a výzkumy, učitel motivuje žáky k využívání různých informačních zdrojů (médiá, prameny, internet, odborné časopisy). – **kompetence k učení**

Učitel vede žáky k samostatné práci, originalitě, učitel vede žáky k prezentaci vlastních závěrů formou obhajoby, diskuse, vybízí žáky k hledání mezipředmětových vztahů. – **kompetence k řešení problémů**

Učitel motivuje žáky k polemice, diskusi, učitel prohlubuje znalost odborného pojmosloví, připravuje skupinovou práci, kde žáci navrhnou řešení problémů, argumentují. – **kompetence komunikativní**

Učitel vede žáky k návštěvě kulturních a odborných pořadů, přednášek, učitel konfrontuje žáky s peripetiemi evropského vývoje, politickými a totalitárními ideologiemi, učitel motivuje žáky k toleranci, kritickému myšlení. – **kompetence občanská**

Učitel podněcuje žáky k tomu, aby dokázali prezentovat svůj názor na sporná historická témata a diskutovat o nich, učitel vede žáky k sebehodnocení a sebereflexi, k odpovědnosti za svou práci. – **kompetence sociální a personální**

DĚJEPIS

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1.	1.1 Úvod do studia dějepisu	▪ Definice dějepisu jako společenské vědy ▪ Význam historického poznání pro současnost ▪ Periodizace dějin ▪ Práce historika, hist. informace, jejich typy, účel a možnost využití	▪ Charakterizuje smysl historického poznání ▪ Vysvětlí metody práce historika ▪ Určí hlavní mezníky dějin ▪ Rozlišuje různé zdroje hist. informací, způsob jejich získávání a interpretaci	
	1.2 Pravěk	▪ Pravěk ▪ Doba kamenná ▪ Neolitická revoluce ▪ Doba bronzová a železná	▪ Objasní ve shodě s aktuálními poznatky materiální a duchovní život lidské společnosti v jednotlivých vývojových etapách pravěku ▪ Prostorově a časově zařadí hl. archeologické kultury pravěku ▪ Vysvětlí zásadní zlom ve vývoji lidstva v důsledku cílevědomé zemědělské a řemeslné činnosti ▪ Charakterizuje pojem archeologická kultura	MPV: VV
	1.3 Starověk	▪ Staroorientální státy: Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína ▪ Antické Řecko ▪ Antický Řím ▪ Naše země a Evropa doby římské ▪ Limes romanus jako civilizační hranice ▪ Starověká kultura, mytologie, věda, umění ▪ Civilizovanost a barbarství	▪ Popíše určující procesy a události a uvede významné osobnosti starověkých dějin ▪ Zdůvodní přínos vybraných starověkých společenství, antiky a křesťanství pro rozvoj evropské civilizace ▪ Objasní židovství a jeho vztah ke křesťanství a další neevropské náb. a kul. systémy	MPV: ZSV
	1.4 Středověk (Raný středověk)	▪ Romanizace a christianizace barbarů, křesťanství a jeho vnitřní nejednota ▪ Proces utváření feudálních států ve Francké říši, Anglii, Svaté říši římské, na Rusi a v Byzanci od	▪ Vysvětlí vztah církve a světské moci a popíše její vliv v jednotlivých oblastech Evropy a Blízkého východu ▪ Objasní proces christianizace a její vliv na konstituování raně střed. států v Evropě ▪ Popíše specifika islámské oblasti	PT 2.4 Žijeme v Evropě

		5. do 11. st. ▪ Arabové. Islám, mongolská a turecká expanze ▪ Sámova říše, Velká Morava, první Přemyslovci ▪ Románské umění a kultura ▪ Boj o investituru	▪ Objasní počátky českého státu od příchodu Slovanů ▪ Charakterizuje základní prvky románského slohu, vzdělanosti a kultury v raném středověku	MPV: VV
	1.5 Středověk (Vrcholný středověk)	▪ Křížové výpravy ▪ Vývoj států a sociální struktury v západní, střední a východní Evropě od 12. až do 15. st. ▪ Mongolská a turecká expanze ▪ Kolonizace, urbanizace, vzdělanost, řemesla, obchod a zemědělství ve vrcholném středověku ▪ Poslední Přemyslovci, Lucemburkové	▪ Popíše příčiny, hl. mezníky a důsledky křížových výprav ▪ Definuje proměny hosp., kul. a politického uspořádání střed. spol. 12. – 15. st. a jejich projevy v jednotlivých zemích ▪ Vysvětlí důsledky tatarských a tureckých nájezdů pro jižní, východní Evropu a Byzanc. ▪ Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	PT 2.4 Žijeme v Evropě 5.1 Média a mediální produkce
	1.6 Středověk (Vrcholný středověk)	▪ Gotické umění a kultura ▪ Husitství, kacířství	▪ Rozpozná hlavní znaky gotického umění ▪ Charakterizuje základní rysy vývoje na našem území	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: VV, HV
2.	2.1 Středověk (Pozdní středověk) a počátky novověku	▪ Renesance a humanismus ▪ Zámořské objevy ▪ Reformace a protireformace ▪ Rivalita, kooperace a politika evropských velmocí v 16. a 17. st. ▪ Absolutismus a stavovství	▪ Rozpozná znaky renesančního umění a pojmenuje nejvýznamnější představitele renesanční vědy a kultury ▪ Vysvětlí filozofické a vědecké myšlenky, které byly zformulovány v 14. – 17. st. a jejich praktický dopad ▪ Pojmenuje příčiny, důsledky a objasní průběh zámořských objevů ▪ Popíše základní rysy reformace, protireformace a vysvětlí její dopady pro další evropský a světový vývoj ▪ Vymezí znaky stavovství a absolutismu, uvede konkrétní projevy v jednotl. zemích a příklady	PT 5.1 Média a mediální produkce MPV: VV, HV MPV: ZSV

			konfliktů	
	2.2 Počátky novověku	▪ Doba poděbradská a jagellonská ▪ Nástup Habsburků v Čechách ▪ Třicetiletá válka ▪ Barokní umění a kultura	▪ Uvede charakteristické znaky českého státu do nástupu Habsburků ▪ Posoudí postavení čes. státu uvnitř habs. soustátí a analyzuje jeho vnitřní náboženské, kul. a pol. poměry ▪ Vybere typické znaky pro daný sloh	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: VV, HV
	2.3 Osvícenství revoluce, reformy	▪ Osvícenství, velké revoluce ve Francii, Rusku, habsburské monarchii a v Prusku ▪ Vznik USA ▪ Evropa za napoleonských válek a po Vídeňském kongresu ▪ Roky 1830 a 1848/1849	▪ Vysvětlí podstatu osvícenských myšlenek, jejich principy a rozpozná jejich uplatnění v revolucích 18. a 19. st. ▪ Na konkrétních příkladech demonstruje postupný rozklad, zánik a proměny dosavadních systémů přes úsilí mocenských struktur o jejich udržení ▪ Posoudí význam ústavy a novou organizaci státu, uvede zákl. typy parlamentních státních systémů	PT 5.1 Média a mediální produkce MPV: ZSV, Bi, F, Ch, M
	2.4 Modernizace společnosti, nové myšlenkové proudy	▪ Industrializace, rozvoj vědy, výroby a sociální struktura společnosti ▪ Utváření novodobých národních společenství (české, slovenské, německé, italské) a emancipační hnutí ▪ Česká společnost v habsburské monarchii 1848 – 1914	▪ Charakterizuje proces modernizace, vysvětlí průběh industrializace a její ekonomické, spol., pol. důsledky, uvede ekologická rizika ▪ Určí základní příčiny asymetrického vývoje Evropy a světa v důsledku rozdílného tempa modernizace ▪ Vysvětlí emancipační hnutí národů i jednotlivých spol. vrstev, vymezí místo utváření novodobého českého národa v tomto procesu, včetně jeho specifik	MPV: F, Bi, Ch, M
	2.5 Imperiální doba, kapitalistická společnost. Věda, technika a kultura před I. světovou válkou	▪ Imperiální a koloniální politika velmocí ▪ Mimeoevropská ohniska koloniálních konfliktů ▪ Nástup Ruska jako světové velmoci ▪ USA, jejich vnitřní vývoj a mezinárodní postavení	▪ Objasní pol., ekon. a ideologické důvody kolonialismu, jeho průběh a důsledky pro kolonizované a kolonizátory ▪ Na příkladech USA a Ruska demonstruje možné podoby zrodu nových světových velmocí ▪ Identifikuje hlavní mezinárodní krize 2. pol. 19. st. a na počátku 20. st. a v nich se	PT 5.5 Role médií v moderních dějinách MPV: ZSV, VV, HV, Bi, Ch, F, M

		do I. svět. války Vzájemné střetávání velmocí, diplomatické a vojenské aktivity v předvečer I. svět. války Proměny životního stylu, vzdělanost a umění „belle epoque“ přelomu 19. a 20. st.	utvářející mocenské bloky Popíše sociální, kulturní a vědecké poměry evropské společnosti na přelomu 19. a 20. st.	
	2.6 Moderní doba, situace 1914 - 1945	I. světová válka, Versailleský systém, jeho vnitřní rozpory České země v době I. světové války, I. odboj Revoluce v Rusku a upevňování bolševické moci	Charakterizuje obě světové války a objasní sociální, hospodářské a politické důsledky Uvede a jasně vymezí příčiny vyčerpání tradičních evropských velmocí, vzestup USA a nastolení bolševické moci v Rusku	
3.	3.1 Moderní doba, situace 1914 - 1945	Vznik ČSR, ČSR mezi válkami Evropa a svět ve 20. a 30. letech, hospodářská krize, nástup fašismu, nacismus, komunismus Růst mezinárodního napětí a vznik válečných ohnisek II. světová válka (globální a hospodářský charakter války, věda a technika jako prostředky vedení války, holocaust) Mnichovská krize a její důsledky Protektorát Čechy a Morava, II. odboj Kultura 1. pol. 20. st. (zrod moderního umění, nástup masové kultury a sport)	Analyzuje pozici českého národa v I., II. svět. válce a v meziválečném období Vysvětlí souvislosti mezi svět. hosp. krizí a vyhodnocením pol. problémů, které byly provázeny radikalizací pravicových i levicových protidemokratických sil Porovná ekonomické, sociální a hospodářské poměry hlavních světových velmocí Vymezí základní znaky hlavních totalitních ideologií a srovná je s demokracií, objasní příčiny a podstatu agresivní politiky a neschopnosti potencionálních obětí jí čelit. Popíše a zhodnotí způsob života v moderní evropské společnosti a význam masové kultury	PT 3.1 Základní problémy sociokulturních rozdílů PT 5.5 Role médií v moderních dějinách MPV: VV, HV, TV, ZSV

	3.2 Soudobé dějiny	▪ Evropa a svět po válce (OSN, princip sociálního státu, euroatlantická spolupráce, RVHP, NATO, Varšavská smlouva) ▪ Východní blok, jeho politický, hospodářský a sociální vývoj ▪ ČSR po válce ▪ Vývoj demokracie, SSSR a USA jako světové velmoci ▪ Životní podmínky na obou stranách „železné opony“	▪ Charakterizuje vznik, vývoj a rozpad bipolárního světa, jeho vojenská, politická a hospodářská uskupení, vzájemné vztahy a nejvýznamnější konflikty ▪ Vysvětlí nástup komunismu v ČSR, popíše proces našeho začlenění do východního bloku a poměry českoslov. totality až do okamžiku jejího pádu ▪ Posoudí a vysvětlí způsob života a chování v nedemokratických společnostech a v demokraciích	PT 2.4 Žijeme v Evropě
4.	4.1 Soudobé dějiny	▪ Pád komunistických režimů a jeho důsledky ▪ Dekolonizace, „třetí svět“ a modernizační procesy v něm – ekonomické, demografické a politické postavení v globálním světě ▪ Blízký východ, vznik státu Izrael ▪ Globální problémy moderní společnosti ▪ Sjednocující se Evropa a její místo v globálním světě	▪ Identifikuje klíčové okamžiky, vzájemné vztahy ve vnitřním vývoji USA a SSSR a jejich dopad na situaci v obou blocích ▪ Objasní problémy specifické cesty vývoje postkoloniálních zemí ▪ Vysvětlí význam islámské, židovské a některé další neevropské kultury ▪ Vymezí základní problémy soudobého světa a možnosti jeho dalšího vývoje ▪ Popíše mechanismy a prostředky postupného sjednocování Evropy, na demokrat. principech vysvětlí lidská práva v souvislostech s evropskou kulturní tradicí, základní instituce sjednocené Evropy a jejich fungování a úloha	PT 2.3 Humanitární pomoc a mezinárodní rozvojová spolupráce PT 2.2 Globální problémy, jejich příčiny a důsledky PT 2.1 Globalizační a rozvojové procesy PT 5.1 Média a mediální produkce PT 5.5 Role médií v moderních dějinách MPV: ZSV

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	2	2	-	-

Výuka probíhá v odborné učebně, v níž je k dispozici Orffův instrumentář, hudební nástroje a která je vybavena audiovizuální technikou. Pro doplnění výuky je možné využít odborné učebny vybavené ICT. Ve všech hodinách se třídy dělí na skupiny.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávacího oboru Hudební kultura, který je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP G. Součástí obsahu je také společné integrující téma Umělecká tvorba a komunikace RVP G.

Hudební výchova integruje vybrané okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Předmět Hudební výchova se zaměřuje především na estetické vnímání žáka. Koriguje žákovy postoje, vkus, seznamuje jej s různorodými kulturami. Žák si uvědomuje potřebu hudební kultury v životě. Rozliší uměleckou hodnotu díla, rozšiřuje své kulturní vnímání, obohacuje svůj vnitřní svět. Žák je veden k samostatné interpretaci děl a jejich částí.

Žák v průběhu výuky získá přehled o vývoji české i světové hudby, hudebních stylech a žánrech. Orientuje se v základní typologii hudebních nástrojů, ovládá základy hudební teorie. Rozvíjí své znalosti v oblasti hudby artificiální i nonartificiální.

V oblasti produkce se žák v rámci svých možností snaží o realizaci prostřednictvím vokálních, instrumentálních a pohybových činností.

Žák vnímá klady i zápory světa médií, při získávání informací, jejich zpracování i prezentaci využívá nejnovějších zdrojů a technologií.

Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel vede žáka, aby se při mluveném i psaném projevu vyjadřoval srozumitelně a přiměřeně obsahu a situaci. Žák efektivně využívá dostupné prostředky komunikace (verbální i neverbální), prezentuje svůj názor, věcně argumentuje. Rozpozná problém, objasní jeho podstatu; uplatňuje vhodné metody, vědomosti a dovednosti; formuluje a obhajuje své závěry. - **kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská**

Učitel vybízí žáka, aby identifikoval různá hudební sdělení, porozuměl jejich obsahu, správně je interpretoval. Při interpretaci žák věcně diskutuje, využívá získané poznatky a zjištění, nachází argumenty, formuluje je, uplatňuje získané vědomosti, vytváří hypotézy. Učitel koordinuje diskuse, při nichž žák prezentuje svůj postoj, názor, přesvědčuje. Ve svém projevu žák respektuje různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí, posuzuje události a vývoj veřejného života. – **kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence občanská**

Učitel při výkladu, formulaci problémů a otázek, zadávání domácích prací, referátů a seminárních prací vede žáka k samostatné práci, vybízí jej k efektivnímu využití moderních technologií a systematickému získávání a třídění informací. Žák si svou činnost samostatně organizuje a plánuje. Učitel vhodně motivuje žáka k samostudiu vybraných témat a námětů, podporuje jeho tvořivost, přiměřeně ocení žákovu práci. – **kompetence k učení, kompetence komunikativní**

Učitel nabízí alternativní a doplňující metody a náplně výuky. Organizuje pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, zajišťuje případné exkurze, DVD a videoprojekce, návštěvy kulturních institucí apod. Rozvíjí žákovo estetické cítění, vytváří prostor pro diskusi, analýzu. Učitel vede žáka k prezentaci jeho dovedností před známým i neznámým publikem, přičemž klade důraz zejména na individuální přístup k žákům. Při produkci a praktických činnostech žák rozvíjí svůj potenciál, spolupracuje, uplatňuje aktivní přístup, iniciativu, tvořivost, ochotu ke spolupráci při týmových úkolech. – **kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti**

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1.	1.1 Periodizace dějin evropské hudby	Charakteristika jednotlivých uměleckých období, typické znaky slohů	Orientuje se ve vývoji hudebního umění, uvede typické rysy jednotlivých uměleckých epoch	MPV: D, VV
	1.2 Hlasové ústrojí	Stavba a funkce hlasového ústrojí. Hlasová hygiena. Rozdělení lidského hlasu, pěvecká tělesa	Při vlastním projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje Uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	MPV: Bi
	1.3 Nejstarší období dějin evropské hudby	Teorie o vzniku a existenci hudby Základní znaky kultury období pravěku Hudba a kultura období starověku	Vyděluje základní rysy periody hudebního vývoje, uvědomí si kontext historické epochy s hudbou současnou	MPV: D, VV
	1.4 Starší období dějin evropské hudby	Období jednohlasého chorálu (gregoriánský chorál) Románské období a raná gotika – raný vícehlas, pařížská škola Notre Dame, epocha Ars antiqua, francouzský a německý rytířský zpěv Nejstarší památky české hudby Pozdní gotika a renesance – období Ars nova, nizozemská škola Hudba české gotiky, období husitství, kultura období českého humanismu	Uvede typické rysy jednotlivých epoch středověku, vyjmenuje užívané hudební formy, vysvětlí vývoj hudby v souvislosti s vývojem historickým	MPV: D, VV
	1.5 Novější období dějin evropské hudby	Opera jako osobitý hudební žánr, její vývoj a reformy Období baroka, jeho formy, výrazní představitelé barokní hudby, baroko v českých zemích Epocha klasicismu, jeho formy, stěžejní osobnosti, představitelé klasicismu v českých zemích (tvorba domácí, hudební emigrace) Umělecký sloh romantický, jeho formy, národní školy, výrazné osobnosti evropského romantismu, představitelé českého romantismu, novoromantismus	Charakterizuje jednotlivé slohy, jejich představitele a hudební formy, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení v jednotlivých etapách vývoje, připomene kontext hudby české s evropskou	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: D, VV

	1.6 Hudební nástroje	• Základní typologie hudebních nástrojů – nástroje strunné, dechové, bicí, elektronické • Základní druhy instrumentálních souborů • Nové technologie v hudbě	▪ Orientuje se v typologii hudebních nástrojů, popíše jejich využití v jednotlivých uměleckých epochách a hudebních žánrech a stylech	
	1.7 Základní pojmy hudební teorie, názvosloví	• Opakování základních hudebněteoretických pojmů (nota, notová osnova, klíče, pomlky, takty, dynamika, intervaly, posuvky, označení tempa, označení způsobu přednesu, základy taktování aj.)	▪ Orientuje se v zápise jednoduchých kompozic, využívá svých znalostí hudební teorie k interpretaci skladeb	PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.5 Spolupráce a soutěž
	1.8 Hudební formy	• Základní hudební formy (žánry), hudebně výrazové prostředky jednotlivých forem, formální struktura	▪ Vyjmenuje základní formy hudebního vývoje, popíše jejich typické znaky, začlení je do kontextu jednotlivých uměleckých slohů	
2.	2.1 Regionální kultura	• Stěžejní osobnosti, místa i události kultury regionu	▪ Uvede výrazné osobnosti a kulturní památky regionu, orientuje se v kulturní nabídce města a okolí, podle vlastních možností nabízených aktivit využívá, získané znalosti, vědomosti a prožitky vhodně interpretuje	PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.5 Spolupráce a soutěž MPV: D, VV
	2.2 Nejnovější období dějin hudby – hudba konce století 19. a 1. poloviny 20. století	• Hudební směry a tendence (doznívání romantismu, impresionismus, expresionismus, dodekafonie, neoklasicismus, neofolklorismus aj.) • Výrazné osobnosti světové hudby daného období (hudba východoevropská, západoevropská, mimoevropská) • Hudba české moderny, mikrintervalová hudba, výrazné skladatelské osobnosti a interpreti, divadla	▪ Vystihne podstatné rysy základních period vývoje hudby, uvede významné umělecké směry, jejich představitele, charakterizuje přínos autorů pro hudební vývoj, srovná pozici hudby české a světové	PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy MPV: D, VV
	2.3 Nejnovější období dějin hudby – hudba období po II. světové válce po současnost	• Hudební směry a tendence (dodekafonie a serialismus, elektroakustická hudba, aleatorika, hudba témbrová, strukturalismus, minimalismus aj.) • Výrazné osobnosti světové hudby daného období • Česká hudba 2. poloviny 20. století, výrazné skladatelské osobnosti, interpreti	▪ Charakterizuje vývojovou epochu a její umělecké směry, představitele i díla, upozorní na tematickou a výrazovou autorskou různorodost, poukáže na souvislost české hudby s vývojem hudby světové	PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy MPV: D, VV

		a události		
	2.4 Lidová píseň	• Prvky hudebního folklóru, typologie české a moravské lidové písně, základní znaky	▪ Vyjmenuje charakteristické rysy národního folklóru, srovná českou a moravskou lidovou píseň, připomene inspiraci lidovými motivy v hudbě artificiální	
	2.5 Opereta, revue, muzikál	• Opereta jako osobitý hudební žánr, základní znaky revue • Muzikál jako nový hudební žánr, jeho znaky, představitelé	▪ Orientuje se ve vývoji uvedených hudebních forem, uvědomuje si rozdílnost hudebního myšlení při jejich proměnách, uvede výrazné české i světové představitel žánrů	PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy
	2.6 Nové styly populární hudby 20. století (hudební kultura světová i česká)	• Jazz, jeho vývoj a představitelé • Rock, jeho vznik, žánrové varianty, představitelé • Žánr folku a country hudby • Nové žánry a styly populární hudby 20. století	▪ Vydělí podstatné znaky hudebního proudu, vyjmenuje výrazné české i světové představitel. ▪ Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, ukáže důležité znaky tvorby a interpreta, vysvětlí, v čem tkví originální a nezaměnitelný přínos skladatele a interpreta, upozorní na znaky hudební tvorby, které symbolizují netoleranci, rasismus, xenofobii aj	PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy
1. – 2.	I. Hlasová výchova	• Zásady hlasové hygieny, artikulace, tvoření tónu, dýchání	▪ Při svém projevu vede svůj hlas zněle a přirozeně, správně artikuluje, logicky člení promluvu, uplatňuje zásady hlasové hygieny v běžném životě	MPV: Bi
	II. Zpěv a intonace	• Zpěv jednohlasý (popř. vícehlasý) • Základní intonační výcvik	▪ Využívá svůj individuální pěvecký potenciál při zpěvu, pracuje na kultivaci pěveckého a hlasového projevu	PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.5 Spolupráce a soutěž
	III. Rytmus	• Základní rytmický výcvik, rytmizace pomocí Orffova instrumentáře	▪ Uvědomuje si základní rytmické modely, podle svých individuálních možností reprodukuje předvedené rytmizace	PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.5 Spolupráce a soutěž
	IV. Hra na hudební nástroje	• Instrumentální doprovody, jejich kompozice (podle individuálních možností žáků)	▪ Využívá hudebních nástrojů ve vybavení školy při individuálních i společných hudebních aktivitách	PT 1.3 Sociální komunikace

				PT 1.5 Spolupráce a soutěž
	V. Pohybová kultura	Rozlišení základních typů tanců, pohybové reprodukce (podle individuálních možností a znalostí žáků)	Charakterizuje základní rysy tanců, uvědomuje si spojitost hudby a pohybu, úměrně ke svým hudebním a pohybovým dispozicím využívá pohybu k sebevyjádření	PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.5 Spolupráce a soutěž
	VI. Autorské kompozice	Zhudebnění daného textu (přísluví, literární motiv atd.), zhudebnění vlastního textu, tvorba vlastní jednoduché skladby (podle individuálních možností a dispozic žáků)	Uvědomuje si spojitost hudby a textu, úměrně svým možnostem vytvoří autorskou kompozici (individuální či kolektivní), případně předvede vlastní skladby či improvizaci	PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.5 Spolupráce a soutěž
	VII. Hudební průmysl	Hudba jako zboží, jeho kvalita, pojem komerce Využití hudby v médiích (reklama, znělka, filmová píseň aj.) Hudební nosiče, nahrávací studia, záznam hudby	Uvědomuje si roli hudebního průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití hudby v „mimohudební“ oblasti, je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání	PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy MPV: VV, IVT
	VIII. Role umění ve společnosti	Rozlišení hudby artificiální a nonartificiální Funkce hudby, umělecká hodnota díla, kvalita, kýč Osobní postoj, prezentace individuálního názoru	Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k hudbě a hudební tvorbě, vnímá hudbu jako způsob prezentace vlastních idejí a názorů i pocitů a názorů i postojů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s hudbou ztotožnit, či ji odmítnout, vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi obhájit	PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy
	IX. Hudební dílo	Hudba jako organizovaný zvuk, dílo = objekt, hudebně výrazové prostředky, výstavba díla, zařazení díla do historického a sociálního kontextu Interpretace hudebního díla, odraz osobnosti skladatele a interpreta v díle, vlastní hodnocení	Vyděluje podstatné hudební znaky z proudu znějící hudby, rozpozná výrazové prostředky a hudební formu díla; odliší hudbu podle jejího stylového zařazení, funkce a významu, rozpozná vhodnost využití určité hudby v konkrétních situacích Na vybraných hudebních dílech popíše znaky tvorby, objasní originalitu autora a interpreta, podle svých schopností rozpozná možná sdělení hudebního díla	PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy MPV: D

	X. Umělecká tvorba a komunikace	• Umělecký proces a jeho vývoj • Role subjektu v uměleckém procesu - předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla; interpret a recipient • Úloha komunikace v uměleckém procesu – postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny, role umělce a publika; nové technologie a umělecké disciplíny dneška, subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám uznávaným společností	▪ Cíleně a vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách; na příkladech vysvětlí umělecký znakový systém a umělecký výraz ▪ Uvědomuje si význam osobního estetického prožitku, usiluje o recepci uměleckého díla ▪ Uvede podstatné rysy současného umění, definuje současný „obecný vkus“ a „estetické normy“, vystihne nejvýraznější proměny aktuálního uměleckého procesu	

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	2	2	-	-

Výuka předmětu Výtvarná výchova probíhá v odborné učebně, která je vybavena tiskařským lisem, malířskými stojany a výtvarnými potřebami. Pro doplnění výuky je možné využít odborné učebny vybavené ICT a audiovizuální technikou. Ve všech hodinách se třídy dělí na skupiny.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávacího oboru Výtvarná kultura, který je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura RVP G. Součástí obsahu je také společné integrující téma Umělecká tvorba a komunikace RVP G.

Výtvarná výchova integruje vybrané okruhy průřezových témat Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Mediální výchova.

Předmět Výtvarná výchova vychází z přístupu k člověku jako k individualitě, jejíž tvořivost a komunikace se podílí na procesu sociální integrace. Nejde tedy jen o klasickou estetickou kultivaci studenta, ale také o rozvoj jeho komunikačních schopností a dovedností v sociální interakci při použití znakového systému vizuálního umění.

Hlavním cílem Výtvarné výchovy je naučit žáka podílet se na procesu umělecké tvorby, uvědomovat si, rozvíjet a uplatňovat schopnost osobitého vnímání a vyjadřování a účastnit se komunikačního procesu, odhalovat nezastupitelný význam umění při poznávání a chápání světa i sebe sama.

Výtvarná výchova usiluje o to, aby se studenti nestávali pouze pasivními a bezbrannými příjemci současné vizuální kultury, ale jejími poučenými vnímáči.

Výtvarná výchova se zaměřuje na estetické vnímání žáka, seznamuje jej s různými kulturami.

Žák získává ucelený přehled o vývoji světové i české výtvarné kultury, orientuje se v typických znacích jednotlivých uměleckých epoch a směrů a uvede jejich výrazné osobnosti. Žák je veden k užívání výtvarného jazyka a k samostatné interpretaci výtvarného umění.

Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel motivuje žáky výkladem, dialogem, diskusí, exkurzí tak, aby žák při vlastní tvořivé činnosti dovedl srozumitelně formulovat svůj záměr. Učitel vede žáka, aby se při mluveném i psaném projevu vyjadřoval srozumitelně a přiměřeně obsahu a situaci. Žák efektivně využívá dostupné prostředky komunikace (verbální i neverbální), prezentuje svůj názor, věcně argumentuje a zároveň se učí respektovat názor druhých. Rozpozná problém, objasní jeho podstatu; hledá způsob řešení a uplatňuje vhodné metody, vědomosti a dovednosti; formuluje a obhajuje své závěry. - **kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence občanská**

Učitel vybízí žáka, aby identifikoval různá výtvarná sdělení, porozuměl jejich obsahu, správně je interpretoval. Při interpretaci žák věcně diskutuje, využívá získané poznatky a zjištění, nachází argumenty, formuluje je, uplatňuje získané vědomosti, vytváří hypotézy. Učitel koordinuje diskuse, při nichž žák prezentuje svůj postoj, názor, přesvědčuje. Ve svém projevu žák respektuje různorodost hodnot, názorů a postojů ostatních lidí, posuzuje události a vývoj veřejného života. – **kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence občanská**

Učitel při výkladu, formulaci problémů a otázek, zadávání domácích prací, referátů a seminárních prací vede žáka k samostatné práci a tvořivé činnosti, vybízí jej k efektivnímu využití moderních technologií a systematickému získávání a třídění informací. Žák si svou činnost samostatně organizuje a plánuje. Učitel vhodně motivuje žáka k samostudiu vybraných témat a námětů, podporuje jeho tvořivost, přiměřeně ocení žakovu práci. – **kompetence k učení, kompetence komunikativní**

Učitel nabízí alternativní a doplňující metody a náplně výuky. Organizuje pro žáky návštěvy filmových a divadelních představení, zajišťuje případné exkurze, DVD a videoprojekce, návštěvy kulturních institucí apod. Rozvíjí žákovo estetické cítění, vytváří prostor pro diskusi, analýzu. Učitel vede žáka k prezentaci jeho dovedností před známým i neznámým publikem, přičemž klade důraz zejména na individuální přístup k žákům. Při produkci a praktických činnostech žák rozvíjí svůj potenciál, spolupracuje, uplatňuje aktivní přístup, iniciativu, tvořivost, ochotu ke spolupráci při týmových úkolech. Žák má možnost účastnit se soutěží, při nichž rozvíjí svoji tvořivost a uplatňuje aktivní přístup. Učitel podporuje pozitivní atmosféru při kolektivní práci a zohledňuje různorodost povah, schopností a možností každého jednotlivce. Při hodnocení umožňujeme žákům zažít úspěch a pocit sebedůvěry a sebeúcty. – **kompetence k učení, kompetence komunikativní, kompetence k řešení problémů, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k podnikavosti**

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1.	1.1 Periodizace dějin výtvarné kultury	Charakteristika jednotlivých uměleckých období, typické znaky slohů	Orientuje se ve vývoji výtvarného umění, uvede typické rysy jednotlivých uměleckých epoch	PT 1.3 - Sociální komunikace MPV: D, VV
	1.2 Objevování a vnímání výrazu, znaků a výtvarných technik	Vizuálně obrazné znakové systémy z hlediska poznání a komunikace (linie, plocha, teorie barev, tvar, kompozice, detail, objem, perspektiva, znak, symbol, materiál, textura, technika a jiné výtvarné prostředky)	Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje při vlastní tvorbě za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání Při vlastní tvorbě uplatňuje osobní prožitky, zkušenosti a znalosti, rozpozná jejich vliv a individuální přínos pro tvorbu, interpretaci a přijetí vizuálně obrazných vyjádření	PT 1.3 - Sociální komunikace PT 1.5 - Spolupráce a soutěž
	1.3 Nejstarší období výtvarné kultury	Vývoj uměleckých vyjadřovacích prostředků, slohů, kultur, jejich památky a představitelé Základní znaky kultury období pravěku Kultura období starověku Základní křesťanské symboly	Seznamuje se s příčinami vzniku výtvarné kultury a jejich vývoje, uvědomí si kontext historické epochy se současnou výtvarnou kulturou	PT 2.4 - Žijeme v Evropě MPV: D, HV
	1.4 Starší období výtvarné kultury	Románské období a raná gotika – vývoj architektury Projevy gotického slohu u nás, památky, představitelé	Uvede typické rysy jednotlivých epoch středověku, rozezná jejich charakteristické znaky a jmenuje významné představitele a jejich památky	PT 2.4 - Žijeme v Evropě MPV: D, HV
	1.5 Novější období výtvarné kultury	Umění renesance, význam manýrismu, díla, představitelé Období baroka, jeho formy, představitelé, baroko v českých zemích Epocha klasicismu, představitelé, díla Období romantismu, realismu, představitelé, díla, ve světě i u nás	Charakterizuje jednotlivé slohy, rozezná jejich znaky, jmenuje významné představitele a jejich památky (díla), uvědomuje si rozdílnost estetického myšlení v jednotlivých etapách vývoje	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: D, HV
	1.6 Základní pojmy	Základní pojmy z oblasti výtvarného umění	Pojmenuje základní výtvarné techniky a postupy Rozezná základní formy výtvarného vývoje, popíše jejich typické znaky, začlení je do kontextu jednotlivých uměleckých slohů	PT 2.4 - Žijeme v Evropě PT 1.3 - Sociální komunikace MPV: D

	1.7 Obrazové znakové systémy	• Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační • Základní výtvarné náměty, jejich obsah, význam v umění • Význam symbolů, barev v umění	• Rozpoznává základní náměty v umění, začlení je do kontextu jednotlivých uměleckých slohů • Charakterizuje obsahové souvislosti vizuálně obrazných vyjádření, zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vytváření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci	PT 2.4 - Žijeme v Evropě PT 1.3 - Sociální komunikace MPV: D, ČJ
2.	2.1 Regionální kultura	• Stěžejní osobnosti, místa i události kultury regionu	• Uvede výrazné osobnosti a kulturní památky regionu, orientuje se v kulturní nabídce města a okolí, podle vlastních možností nabízených aktivit využívá, získané znalosti, vědomosti a prožitky vhodně interpretuje	PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.5 Spolupráce a soutěž MPV: D, HV
	2.2 Umění a společnost přelomu 19. / 20. století	• Doznívání romantismu, realismu, umění secese - význam řemesla v umění • Nové umělecké směry a tendence (impresionismus, pointilismus, expresionismus, kubismus, futurismus) • Umění postimpresionismu, individuální přístupy v dílech výrazných osobností	• Na příkladech uvede vliv společenských kontextů a jejich proměn na interpretaci obsahu vizuálně obrazného vyjádření a jeho účinku v procesu komunikace	PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 1.3- Sociální komunikace MPV: D, HV
	2.3 Nové styly 1. pol. 20. století	• Výtvarné směry a tendence 1. pol. 20. století - princip náhody (dadaismus), tvůrčí potenciál podvědomí (surrealismus) • Význam a smysl nefigurativního umění	• Charakterizuje vývojovou epochu a její umělecké směry, představitele i díla • Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých osobností a jejich přínos v tvorbě, rozezná důležité znaky jednotlivých uměleckých děl	PT 2.4 Žijeme v Evropě MPV: D, HV
	2.4 Nové styly 2. pol. 20. století (po současnost)	• Výtvarné směry a tendence 2. pol. 20. století - (kinetické umění, op-art, pop-art, minimalismus, koncept a formy akčního umění aj.) • Soudobá výtvarná scéna, nové technologie, představitelé	• Charakterizuje vývojovou epochu a její umělecké směry, představitele i díla • Uvědomuje si předpoklady k recepci uměleckého díla k porozumění současné tvorbě, dovede identifikovat posun v jejich obsahu	PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy MPV: D, HV, IVT
	2.5 Otazníky nad modernou Umění a kýč	• Osvobození obrazu od zavedeného zobrazování viditelného, figurace a nefigurace, vztah slova a obrazu, vznik a uplatnění symbolu, mýty • Interakce s vizuálně obrazným vyjádřením v roli autora, příjemce, interpreta	• Na příkladech objasní vliv procesu komunikace na přijetí a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření; aktivně vstupuje do procesu komunikace a respektuje jeho pluralitu	PT 2.4 Žijeme v Evropě PT 1.3- Sociální komunikace

	2.6 Kreativní dialogy vlastní tvorby s uměním	Plošné a plastické žánry a jejich proměny v prostoru a čase, srovnání stavu a pozice různých vizuálně obrazných znakových systémů (od konce 19. století do současnosti) Uplatnění vizuálně obrazného vyjádření v úrovni smyslové, subjektivní a komunikační	Rozpozná specifčnosti různých vizuálně obrazných znakových systémů a zároveň vědomě uplatňuje jejich prostředky k vyjádření obsahu při vlastní tvorbě a interpretaci Vytváří si přehled uměleckých vizuálně obrazných vyjádření podle samostatně zvolených kritérií	PT 1.3- Sociální komunikace PT 1.5 - Spolupráce a soutěž
	2.7 Objevování a experiment	Taktilní a haptické kvality (informel), zapojení těla, pohybu, gest do procesu tvorby (akční tvorba, body art), účast v sociálním prostoru (performance), stopy v krajině (land art) Experimentální praxe z hlediska inovace prostředků, obsahu a účinku	Samostatně experimentuje s různými vizuálně obraznými prostředky, při vlastní tvorbě uplatňuje také umělecké vyjadřovací prostředky současného výtvarného umění	PT 1.3- Sociální komunikace PT 1.5 - Spolupráce a soutěž
1.- 2.	I. Umění a průmysl	Dílo jako zboží, jeho kvalita, pojem komerce Využití umění v médiích – (reklama, animace aj.) Požadavek a meze obecné srozumitelnosti, vliv reklamy, masovost a autenticita projevu, (pop art, televize, akční umění, postmodernismus, umění nových medií)	Uvědomuje si roli umění v průmyslu v současném světě, popíše možnosti využití umění v „mimoumělecké“ oblasti, je schopen poukázat na příklady jejího zneužívání Využívá znalosti aktuálních způsobů vyjadřování a technických možností zvoleného média pro vyjádření své představy	PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy MPV: ČJ, HV, IVT
	II. Role umění ve společnosti	Funkce umění, umělecká hodnota díla, kvalita, kýč Osobní postoj, prezentace individuálního názoru	Uvědomuje si rozdílnost přístupů jednotlivých lidí k umění a výtvarné tvorbě, vnímá dílo jako způsob prezentace vlastních idejí, názorů i pocitů, názorů, postojů ostatních lidí a na základě toho je schopen se s tvorbou ztotožnit, či ji odmítnout, vytváří vlastní soudy a preference, které dokáže v diskusi	PT 2.4 - Žijeme v Evropě MPV: D
	III. Výrazové možnosti umění Řeč obrazu	Linie, plocha, barvy, tvary, kompozice, materiál, pohyb a klid, prostor a plocha, hmota a volný prostor, konstrukce a povrchy, technika, kontrast, barevný akcent, obsah Námět, symbol, znak, ikona, piktogramy	Pojmenuje účinky vizuálně obrazných vyjádření na smyslové vnímání, vědomě s nimi pracuje za účelem rozšíření citlivosti svého smyslového vnímání Na vybraných dílech popíše znaky tvorby, objasní originalitu autora a interpreta, podle svých	PT 5.2 Mediální produkty a jejich významy PT 1.3 - Sociální komunikace MPV: D

		• Interpretace výtvarného díla, vlastní hodnocení	schopností rozpozná možná sdělení výtvarného díla	
	IV. Umělecká tvorba a komunikace	• Umělecký proces a jeho vývoj • Role subjektu v uměleckém procesu - předpoklady tvorby, interpretace a recepce uměleckého díla • Úloha komunikace v uměleckém procesu – postavení umění ve společnosti, jeho historické proměny, role umělce a publika; nové technologie a umělecké disciplíny dneška, subjektivní chápání uměleckých hodnot ve vztahu k hodnotám uznávaným společností	• Cíleně a vědomě uplatňuje tvořivost při vlastních aktivitách; na příkladech vysvětlí umělecký znakový systém a umělecký výraz • Uvědomuje si význam osobního estetického prožitku, usiluje o recepci uměleckého díla • Uvede podstatné rysy současného umění, definuje současný „obecný vkus“ a „estetické normy“, vystihne nejvýraznější proměny aktuálního uměleckého procesu	PT 2.4 - Žijeme v Evropě PT 5.1 - Média a mediální produkce MPV: D

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	2	2	2	2

Výuka probíhá v tělocvičnách vybavených běžným sportovním náradím a náčiním a ve venkovních sportovních areálech určených zejména pro hry, případně v pronajatých specializovaných prostorách.

Ve všech hodinách se třídy dělí na skupiny.

Žáci 1. ročníku absolvují vícedenní zimní ozdravný pobyt v přírodě, žáci 2. ročníku absolvují vícedenní letní ozdravný pobyt v přírodě.

Škola se pravidelně účastní sportovních soutěží v nejrůznějších odvětvích a účast je otevřena všem zájemcům z řad žáků školy.

Obsahové vymezení

Realizuje obsah vzdělávacího oboru Tělesná výchova RVP G a část vzdělávacího obsahu oboru Výchova ke zdraví RVP G. Tělesná výchova integruje vybrané okruhy průřezového tématu *Osobnostní a sociální výchova*. Předmět Tělesná výchova si klade za cíl vybudovat v žácích pocit zodpovědnosti za své zdraví. Tím, že jsou žáci seznámeni se základy všech běžných sportovních odvětví a vedeni k aktivnímu pohybu, mohou během období studia najít sportovní činnost, která jim bude blízká a v budoucnu jim umožní věnovat se aktivnímu pohybu. Teoretické poznatky z oblasti tréninku, relaxace a účinků fyzické zátěže na organismus žákům umožní i v budoucnu plánovat svou fyzickou aktivitu přiměřeně svým možnostem. Ve výuce je rovněž kladen důraz na prevenci úrazů a význam správné životosprávy a správného životního stylu pro duševní zdraví. Součástí výuky jsou ušlechtilé myšlenky spojené se sportem a olympismem.

Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učitel klade důraz na individuální přístup k žákům, a tím rozvíjí jejich osobní schopnosti a posouvá jejich limity. – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence k učení**

Učitel organizuje ve výuce kolektivní hry a soutěže, tím rozvíjí zodpovědnost jednotlivce za výsledek práce kolektivu. – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská, kompetence k řešení problému**

Učitel organizuje ve výuce soutěže jednotlivců, tím rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a učí je snášet neúspěchy. – **kompetence sociální a personální, kompetence občanská**

Učitel klade důraz na hodnocení individuálního zlepšení výkonů každého žáka, a tím jej motivuje k práci na vlastním zdokonalení. – **kompetence sociální a personální, kompetence občanská**

Učitel striktním požadavkem na dodržování sjednaných pravidel rozvíjí morálně volní vlastnosti žáků a respekt před danými pravidly a předpisy. – **kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanská**

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Ročník	Téma	Učivo	Žák – výstup	Poznámka
1.	1.1 Činnosti ovlivňující zdraví	▪ Příprava organismu na pohybovou zátěž ▪ Protahovací, posilovací, kompenzační a zdravotně zaměřená cvičení ▪ První pomoc při úrazech, náhlých zdravotních příhodách a hromadném zasažení obyvatel	▪ Podle pokynů učitele se připraví na pohybovou činnost ▪ Podle pokynů učitele provádí cvičení, kondiční nebo jiné pohybové testy ▪ Je schopen poskytnout první pomoc	PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MPV: Bi Integrace - Výchova ke zdraví
	1.2 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností 1.3 Činnosti podporující pohybové učení	▪ Gymnastika, obratnostní a koordinační cvičení ▪ Sportovní hry: - volejbal - basketbal - florbal - softbal - kopaná ▪ Atletika ▪ Lyžování a snowboarding (vícedenní zimní ozdravný pobyt v přírodě) ▪ Výběrové hry a činnosti: - stolní tenis - frisbee - lacros - nohejbal - badminton - inline bruslení - vodácký výcvik - horolezectví - cyklovýjížd'ka - šplh na tyči a laně	▪ Zvládne samostatně nebo s dopomocí základní průpravná cvičení a cviky na náradí dle možností a vybavení školy. Rozumí používanému gymnastickému názvosloví. Pod dohledem učitele poskytuje záchranu a dopomoc ▪ S ohledem na individuální předpoklady zvládne základní herní činnosti jednotlivce (HČJ). Společně s ostatními nacvičuje jednoduché herní kombinace. Pod vedením učitele dodržuje základní pravidla jednotlivých sportů. Dbá na bezpečnost svou i spoluhráčů a na zásady jednání fair play. Chápe používaná gesta a signály ▪ Pod vedením učitele provede atletickou rozcvičku a běžeckou ABC. Zvládne základy techniky běhu, skoku. Podle podmínek podá měřený výkon v běhu, skoku a hodů ▪ Na lyžařském kurzu se dle zájmu naučí základům nebo zdokonalí techniku ve sjezdovém lyžování nebo snowboardingu. Všichni účastníci kurzu projdou výcvikem na běžeckých lyžích a s ohledem na přírodní podmínky absolvují lyžařskou túru a závod. Je schopen se základním způsobem orientovat v používané výzbroji a oblečení. Dovede je správně ošetřovat. Zná zásady bezpečného pobytu v horách a chování na sjezdovkách	PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne PT 1.5 Spolupráce a soutěž

			▪ Jsou zařazovány podle zájmu studentů a vhodných podmínek. Seznámí se, se základy techniky daných činností. Základy pravidel, hodnocení a bezpečnosti při těchto činnostech	
2.	2.1 Činnosti ovlivňující zdraví	▪ Příprava organismu na pohybovou zátěž ▪ Protahovací, posilovací, kompenzační a zdravotně zaměřená cvičení ▪ První pomoc při úrazech, náhlých zdravotních příhodách a hromadném zasažení obyvatel	▪ Zvládne samostatné rozcvičení hlavních svalových skupin. Uvědomuje si vhodnost a nevhodnost některých cviků při rozcvičování ▪ Pod vedením učitele správně provádí různé techniky protahovacích, posilovacích a zdravotně zaměřených cvičení. Dovede zvolit cvik zaměřený na určitou svalovou skupinu. Dovede vysvětlit význam pravidelného cvičení pro funkčnost pohybového aparátu ▪ Podle pokynů učitele provádí kondiční nebo jiné pohybové testy ▪ Je schopen poskytnout první pomoc	PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MPV Bi Integrace - Výchova ke zdraví
	2.2 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností 2.3 Činnosti podporující pohybové učení	▪ Gymnastika, obratnostní a koordinační cvičení ▪ Sportovní hry: - volejbal - basketbal - florbal - softbal - kopaná ▪ Atletika ▪ Plavání ▪ Úpoly ▪ Výběrové hry a činnosti: - stolní tenis - frisbee - lacros - nohejbal - badminton - inline bruslení - vodácký výcvik - horolezectví - cyklovyjížďka	▪ Zvládne samostatně základní průpravná cvičení a cviky na nářadí dle možností a vybavení školy. Při cvičení na nářadí a akrobacii zvládne, s ohledem na individuální zdatnost, zacvičit krátkou sestavu. Rozumí používanému gymnastickému názvosloví. Dovede poskytnout záchranu a pomoc ▪ Ovládá základní herní činnosti jednotlivce (HČJ) u jednotlivých sportovních her. Zvládá jednoduché herní kombinace a snaží se je použít ve hře. Zná a dodržuje základní pravidla jednotlivých sportů. Dbá na bezpečnost svou i spoluhráčů. Chápe používaná gesta a signály zásady jednání fair play. Při hře střídá různé role v týmu ▪ Ovládá základy techniky hlavních atletických disciplín. Podle podmínek podá měřený výkon v běhu, skoku a hodů ▪ Zvládne splývavou polohu. Zvládne správné základy techniky nejméně dvou plaveckých způsobů. Předvede startovní skok. Podá měřený výkon na 50 m trati dvěma plaveckými způsoby. Předvede postup při záchraně tonoucího	PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne PT 1.5 Spolupráce a soutěž

		▪ Turistika a letní ozdravný pobyt v přírodě (vícedenní)	▪ Zvládá základní pádovou techniku. Nacvičuje jeden judistický chvat. Jsou zařazovány podle zájmu studentů a vhodných podmínek. Seznámí se, se základy techniky daných činností. Základy pravidel, hodnocení a bezpečnosti při těchto činnostech	
3.	3.1 Činnosti ovlivňující zdraví	▪ Příprava organismu na pohybovou zátěž ▪ Protahovací, posilovací, kompenzační a zdravotně zaměřená cvičení ▪ První pomoc při úrazech, náhlých zdravotních příhodách a hromadném zasažení obyvatel	▪ Zvládne samostatné rozcvičení a přípravu organismu s ohledem na následující pohybovou činnost ▪ Zvládne samostatně vybrat cviky na posilování a protahování hlavních svalových skupin ▪ Zvládne samostatně (ve skupině) kondiční nebo jiné pohybové testy ▪ Zaměření cviků umí zvolit podle individuálních potřeb. ▪ Je schopen poskytnout první pomoc	PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MPV Bi Integrace - Výchova ke zdraví
	3.2 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností 3.3 Činnosti podporující pohybové učení	▪ Gymnastika, obratnostní a koordinační cvičení ▪ Sportovní hry: - volejbal - basketbal - florbal - softbal - kopaná ▪ Atletika ▪ Plavání ▪ Úpoly ▪ Výběrové hry a činnosti: - stolní tenis - frisbee - lacros - nohejbal - badminton - inline bruslení - vodácký výcvik - horolezectví - cyklovýjížd'ka	▪ Zvládne samostatně základní cvičení na hrazdě, kladině (dívky), při přeskočení a akrobacii. Dovede si vytvořit a zacvičit krátkou sestavu. Dovede poskytnout záchranu a pomoc ▪ Ovládá základní herní činnosti jednotlivce (HČJ) u jednotlivých sportovních her. Zvládá jednoduché herní kombinace a používá je při hře. Zná a dodržuje základní pravidla jednotlivých sportů, ve spolupráci s ostatními hraje bez rozhodčího. Spolupracuje při tvorbě hracích týmů. Dovede navrhnout a dohodnout se na úpravě pravidel vyplývajících z místních podmínek. Hraje fair play a respektuje protihráče ▪ Samostatně zvládá atletickou rozcvičku včetně běžecké ABC. Ovládá základy techniky hlavních atletických disciplín. Zkouší (v závislosti na materiálních podmínkách) základy techniky méně obvyklých atletických disciplín např. hod oštěpem, vrh koulí apod. Ovládá základy hodnocení, měření a zápisu atletických výkonů. Podle podmínek podá měřený výkon v běhu, skoku a hodu ▪ Zvládá základní pádovou techniku. Nacvičuje prvky sebeobranu proti držení a úderům. Je si vědom právních důsledků nepřiměřené obrany	PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne PT 1.5 Spolupráce a soutěž

			▪ Navrhne a ve spolupráci s ostatními volí činnosti pro hodiny TV s ohledem na podmínky a velikost skupiny. Zná zásady plánování, organizace a bezpečného chování při turistice (cykloturistice). Absolvuje turistickou (cykloturistickou) trasu. Vyzkouší si orientaci v terénu	
4.	4.1 Činnosti ovlivňující zdraví	▪ Příprava organismu na pohybovou zátěž ▪ Protahovací, posilovací, kompenzační a zdravotně zaměřená cvičení ▪ První pomoc při úrazech, náhlých zdravotních příhodách a hromadném zasažení obyvatel	▪ Zvládne rozcvičení samostatné a přípravu organismu s ohledem na následující pohybovou činnost. Uvědomuje si důležitost dostatečného rozcvičení pro bezpečnost tělesných cvičení - předcházení úrazům ▪ Zvládne samostatně vybrat cviky na posilování a protahování hlavních svalových skupin. Zvládne samostatně (ve skupině) kondiční nebo jiné pohybové testy. Uvědomuje si význam těchto cvičení pro správné fungování pohybového aparátu. Dovede základním způsobem stanovit počty sérií, opakování a časové výdrže při cvičení. Je schopen základním způsobem analyzovat příčiny svalových disbalancí a navrhnout postup při jejich odstranění. Dovede jednoduše popsat fyziologické procesy při cvičení a využít je pro účelné provádění cviků ▪ Je schopen poskytnout první pomoc	PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti MPV: Bi Integrace - Výchova ke zdraví
	4.2 Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností 4.3 Činnosti podporující pohybové učení	▪ Gymnastika, obratnostní a koordinační cvičení ▪ Sportovní hry: - volejbal - basketbal - florbal - softbal - kopaná ▪ Atletika ▪ Plavání ▪ Úpoly ▪ Výběrové hry a činnosti: - stolní tenis - frisbee	▪ Zvládne samostatně základní cvičení na hrazdě, kladině (dívky), při přeskočení a akrobacii. Dovede si vytvořit a zacvičit krátkou sestavu. Poznává hlavní chyby při cvičení. Dovede poskytnout záchranu a dopomoc při cvičení. ▪ Je schopen ve spolupráci s ostatními studenty zvolit druh sportu pro hodinu TV. Dovede navrhnout a dohodnout se na úpravě pravidel vyplývajících z místních podmínek. Spolupracuje při tvorbě hracích týmů. Dovede zaujímat různé role v týmu nebo roli rozhodčího. Při hře využívá získané dovednosti, spolupracuje s ostatními hráči. Hraje fair play a respektuje protihráče ▪ Je schopen ve spolupráci s ostatními studenty zvolit druh sportu pro hodinu TV. Dovede navrhnout	PT 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů PT 1.3 Sociální komunikace PT 1.4 Morálka všedního dne PT 1.5 Spolupráce a soutěž

		- lacros - nohejbal - badminton - inline bruslení - vodácký výcvik - horolezectví - cyklovyjžd'ka	a dohodnut se na úpravě pravidel vyplývající z místních podmínek. Spolupracuje při tvorbě hracích týmů. Dovede zaujímat různé role v týmu nebo roli rozhodčího. Při hře využívá získané dovednosti, spolupracuje s ostatními hráči. Hraje fair play a respektuje protihráče ▪ Samostatně zvládá atletickou rozcvičku včetně běžecké ABC. Dovede při sportovním výkonu použít základní techniku prováděné činnosti. Dovede měřit a zapisovat výkony. Podle podmínek podá měřený výkon v běhu, skoku a hodu. Zhodnotí a porovná dosažený výkon s předchozími výkony ▪ Zvládá základní pádovou techniku. Dovede předvést alespoň jeden judistický chvat dle vlastního výběru. Umí použít prvky sebeobrany proti držení a úderům. Je si vědom právních důsledků nepřiměřené obrany ▪ Navrhuje a ve spolupráci s ostatními volí činnosti pro hodiny TV s ohledem na podmínky a velikost skupiny	

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Informační a komunikační technologie realizuje vzdělávací obsah předmětu Informatika a informační a komunikační technologie vymezený v RVP G. Dále předmět realizuje vybrané tématické okruhy průřezových témat Mediální výchova a Osobnostní a sociální výchova.

Časové a organizační vymezení

Ročník	1.	2.	3.	4.
Hodinová dotace	2	2	1	0

Předmět se vyučuje v prvním a druhém ročníku čtyřletého gymnázia. Třída se ve všech hodinách dělí na skupiny. Pro výuku jsou k dispozici odborné učebny plně vybavené výpočetní technikou.

Obsahové vymezení

Žáci se zdokonalí v ovládnutí operačního systému počítače, naučí se systematicky používat základní kancelářské a komunikační programy. Porozumí významu digitálních technologií a jejich využití v praxi, posoudí význam počítačových sítí a pochopí smysl ochrany dat. Při vyhledávání informací v prostředí internetu budou žáci schopni ověřovat a vyhodnocovat informace z různých informačních zdrojů. Žáci se naučí základy práce s bitmapovými a vektorovými editory. Při tvorbě dokumentů se budou řídit základními typografickými a estetickými pravidly. Naučí se základům publikování na www a zpracování videa. V druhém roce výuky budou žáci pracovat na relativně dlouhodobých a komplexních úkolech, při jejichž řešení využijí téměř veškeré dříve probrané učivo.

Žák je veden k tomu, aby zejména sbíral a třídil informace ze zdrojů dostupných prostřednictvím internetu, aplikoval získané znalosti a dovednosti ve všech ostatních vzdělávacích předmětech, zejména při zpracovávání dokumentů.

Na podporu předmětových aktivit budou ve spolupráci se vzdělávacími institucemi a sociálními partnery pořádány doplňkové vzdělávací akce.

Výchovné a vzdělávací strategie

K utváření a osvojení klíčových kompetencí volí učitel následující strategie, metody a společné postupy:

Učitel vede žáky zadávanými úkoly k samostatnému využívání VT při získávání informací i jejich využití v praktickém životě (využívání různých SW produktů, spolupráce mezi žáky, vyhledávání různých informací), hodnotí výsledky práce své i žáků, porovnává s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuluje závěry formou vlastních prezentací, vede k samostatné práci i spolupráci, vede žáky k používání vlastních poznámek při praktických činnostech s technikou. – **kompetence k učení**

Učí žáky schopnosti formulovat své požadavky, zadáváním úloh a projektů je vede k tvořivému přístupu při jejich řešení, či k hledání více řešení, vede žáky nejen k nalezení řešení, ale i k jeho praktickému provedení. – **kompetence k řešení problémů**

Používá skupinové vyučování, vede k dovednosti podřídit se zájmu většiny, chápat potřebu efektivní spolupráce, dále vede žáky k využívání komunikace na dálku, učí je dodržovat vžitá pravidla pro tuto komunikaci (elektronická pošta, e-learning, chatování). – **kompetence komunikativní**

Předvádí žákům způsoby práce s informacemi, jejich zdroji a upozorňuje na obecně platné zásady práce s daty. Při zadávaných projektech je učí pracovat v týmu, s následným kolektivním hodnocením jednotlivých prací (vytváření projektů). – **kompetence sociální a personální**

Šetrným a ohleduplným zacházením s výpočetní technikou učí zodpovědnosti za svěřený majetek. Seznamuje je s morálními i legislativními zákony při užívání výpočetní techniky (pirátství, autorské zákony, hesla), vede žáky také k přemýšlení nad materiály získanými na Internetu . – **kompetence občanská**

Seznámí žáky s technickými pomůckami a umožní jim s nimi pracovat – osobní počítač, skener, tiskárny, digitální fotoaparát, atp. Jejich využíváním se zvyšuje organizace a efektivita práce. Učí je chápat funkci výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních a sociálních jevů a procesů. Vyžaduje výsledky zpracovávat do tabulek, grafů, přehledů. V neposlední řadě vede žáky k dodržování základních bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s výpočetní technikou. – **kompetence k podnikavosti**

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Ročník	Téma	Učivo	Žák - výstup	Poznámka
1.	Operační systém	▪ funkce operačního systému ▪ pracovní plocha, hlavní panel ▪ práce s okny ▪ práce s ovládacími panely ▪ instalace a reinstalace programů a ovladačů ▪ správa souborů a složek ▪ zástupce, koš ▪ základy práce v počítačové síti	Žák je veden: ▪ k uživatelskému ovládnutí operačního systému ▪ k efektivnímu využívání operačního systému ▪ k respektování pravidel bezpečné práce s operačním systémem ▪ k ochraně dat před poškozením, ztrátou a zneužitím ▪ žák se umí přihlásit do počítačové sítě	PT 1. 5 Spolupráce a soutěž
1.	Ergonomie, hygiena a bezpečnost při práci s počítačem	Ochrana zdraví, možnost využití prostředků ICT handicapovanými osobami	Žák je veden k dodržování základních bezpečnostních a hygienických pravidel a předpisů pro práci s digitální technikou	PT 1. 1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
1.	Údržba a ochrana dat:	▪ firewall ▪ antispam ▪ spyware ▪ antivirové programy ▪ komprese dat a zálohování dat	▪ žák umí bezpečně organizovat a ukládat data ▪ žák umí zálohovat data a chránit je tak proti poškození či zničení	
1.	Internet	▪ Internetu jako médium ▪ IP adresa, doménová adresa, URL adresa, WWW stránka ▪ způsoby připojení k Internetu ▪ mobilní technologie	▪ Žák prakticky ovládá Internet, umí vyhledat, třídit a zpracovat informace z Internetu. ▪ Žák umí ovládat vybraný internetový prohlížeč a umí jej nakonfigurovat. ▪ Žák umí ochránit počítač proti nebezpečí útoku z Internetu	PT 1. 5 Spolupráce a soutěž 5. 1 Média a mediální produkce

1.	Elektronická pošta	▪ Příjem, přeposlání , poslání a organizace elektronické pošty ▪ Šifování a certifikáty	▪ Žák umí používat alespoň jedno webové rozhraní pro příjem, odesílání a třídění elektronické pošty. ▪ Žák umí navrhnou ochranu při práci s elektronickou poštou	
1.	Zpracování textu	Textový editor: ▪ psaní, editace a formátování textu ▪ styly a šablony ▪ tabulky a sloupce ▪ hromadná korespondence ▪ typografická pravidla ▪ zásady a pravidla formátování dokumentu ▪ editor rovnic ▪ automatické generování obsahu	Žák je veden: ▪ k základnímu uživatelskému ovládání textového editoru ▪ k uplatňování základních norem pro práci s textem ▪ k rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti řešení úloh v textovém editoru ▪ k rozvíjení spolupráce při řešení úloh s využitím textového editoru ▪ k vytváření různých typů dokumentů v souladu s pravidly formátování těchto dokumentů	PT 1. 5 Spolupráce a soutěž
1.	Rastrová grafika	Digitální technologie: ▪ digitální fotoaparát ▪ skener Bitmapový editor: ▪ základní pojmy bitmapové grafiky ▪ základy práce v bitmapovém editoru ▪ tvorba a editace objektů, práce s maskou ▪ tvorba a editace obrázků ▪ tvorba koláží ▪ animovaný gif	Žák: ▪ z různých zdrojů získává a upravuje rastrovou grafickou předlohu pro tisk a pro web ▪ uplatňuje základní estetická pravidla při tvorbě a úpravě rastrové grafiky ▪ ovládá základy bitmapového editoru	PT 1.5 Spolupráce a soutěž

		▪ estetické zásady publikování		
1.	Tvorba prezentací	Program pro tvorbu prezentací: ▪ pravidla tvorby prezentací ▪ objekt text a tabulka ▪ práce se snímky ▪ šablony prezentací ▪ vkládání videí a zvuku ▪ animace objektů a jejich časování ▪ tvorba a předvádění prezentace s vlastním komentářem	Žák je veden: ▪ ke správným zásadám tvorby prezentací ▪ respektování základních estetických a typografických pravidel prezentací	PT 1. 5 Spolupráce a soutěž
1.	Microsoft Visio	▪ tvorba myšlenkových map pravidla	▪ žák názorně transformuje myšlenkovou mapu do grafické podoby	
2.	Informatika	Vymezení teoretické a aplikované informatiky: ▪ data a informace ▪ relevance a věrohodnost informací ▪ informační zdroje a systémy ▪ ochrana autorských práv a osobních údajů ▪ číselné soustavy, jednotky digitalizace	Žák je veden: ▪ k efektivnímu vyhledávání, zpracování a využití informací ▪ ke sdílení a výměně informací (diskusní skupiny, elektronické konference e - learning) ▪ dovednosti převodu z dvojkové do desítkové soustavy a zpět	PT 5. 1 Média a mediální produkce
2.	Multimédia a mediální technika	Multimédia: ▪ digitální kamera ▪ grafika na Internetu ▪ veřejnoprávní a komerční média, reklama ▪ editace multimediálních souborů z různých zdrojů	Žák: ▪ využívá praktické i teoretické poznatky o jednotlivých technologiích k tvůrčímu řešení úloh ▪ umí kriticky zhodnotit obsah a formu reklamního sdělení ▪ si ověřuje postupy pro tvorbu a	PT 5.1 Média a mediální produkce

		▪ prezentace multimediálního záznamu	zpracování multimediálních záznamů ▪ se orientuje v přebytku informací a odstraňuje redundanci	
2.	Tvorba webových stránek	Práce s wysivyg editorem – tvorba html kódu ▪ odkazy ▪ formátování textu ▪ obrázky, tabulky ▪ design webových stránek ▪ základy kaskádových stylů	Žák je veden: ▪ k dodržování autorského zákona ▪ k samostatné tvorbě a návrhu webu	PT 5.1 Média a mediální produkce 1.5 Spolupráce a soutěž 1.2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů
2.	Vektorová grafika	Vektorový editor: ▪ základní pojmy vektorové grafiky ▪ nastavené prostředí vektorového grafického editoru ▪ Beziérový křivky, výplně, objekty, vrstvy	Žák: ▪ uplatňuje základní estetická pravidla při tvorbě a úpravě vektorové grafiky ▪ ovládá základy vektorového editoru	PT 1.5 Spolupráce a soutěž
2.	Zpracování tabulek	Tabulkový kalkulátor: ▪ prostředí tabulkového kalkulátoru ▪ práce s okny a sešity ▪ základy práce s listem ▪ zadávání, editace a formátování dat ▪ funkce a vzorce ▪ rozmístění a tisk ▪ grafy	Žák je veden: ▪ k ovládní práce s tabulkovými kalkulátory ▪ k správnému používání vzorců a funkcí ▪ k správnému vytváření jednoduchých grafů ▪ žák je seznámen s možnostmi spolupráce tabulkového kalkulátoru s jinými programy	PT 1. 2 Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů 1. 5 Spolupráce a soutěž

3.	Pokročilé zpracování tabulek, pracovní listy z přírodních věd	Tabulkový kalkulátor pro pokročilé: ▪ tvorba databází v tabulkovém kalkulátoru ▪ práce s databází (řazení a filtrování) ▪ získáváním externích dat ▪ spolupráce v tabulkovém kalkulátoru	Žák je veden k: ▪ vytváření a editování 3D grafů ▪ k analýze dat pomocí grafů ▪ k statistickému zpracování dat	PT 1.1 Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti
	Modelování a simulace	Modelování v přírodních vědách	Žák umí vyhledat na Internetu a modelovat průběh přírodního děje.	
	Úvod do hardware	Hardware: ▪ Von Neumanovo schéma ▪ základní části PC, popis a funkce ▪ periférie, popis a funkce	Žák umí popsat základní součásti počítače, jeho periférie a umí popsat jejich fungování.	
	Algoritmizace úloh	Algoritmy a vývojové diagramy	Žák aplikuje algoritmický přístup k řešení úloh.	
	Základní struktury vyšších programovacích jazyků	▪ základní principy objektového programování ▪ ovládací prvky ▪ objekty, vlastnosti, události ▪ třídy, metody ▪ proměnné, konstanty, symboly ▪ podmíněné vykonávání a větvení programu ▪ cykly	▪ žák zpracovává látku v názorných a praktických příkladech ▪ nové myšlenky a postupy žák vnímá v kontextu v situacích, s jakými se lze setkat v praktickém životě ▪ žák se učí programovat s důrazem na praktické zvládnutí problematiky	

6.

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

6. 1 Pravidla pro hodnocení žáků

Hodnotíme dle klasifikačního řádu. Žáci nejsou hodnoceni slovně.

Chování žáka se hodnotí těmito stupni:

1 - „velmi dobré“

žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení školního řádu. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle, je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

2 - „uspokojivé“

chování žáka je v rozporu s pravidly chování a ustanoveními školního řádu. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování, školnímu řádu nebo se opakovaně dopouští méně závažných přestupků. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.

3 - „neuspokojivé“

chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Ojediněle se dopouští méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v souladu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Dopustil se závažnějšího přestupku nebo se dopouští opakovaně přestupků méně závažných. Nepřispívá aktivně k vytváření pozitivních vztahů v kolektivu spolužáků. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustil závažného přestupku proti pravidlům stanovených ve školním řádu, přes udělená výchovná opatření se dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu.

Klasifikace – hodnocení výsledků vzdělávání žáků

1. Předměty všeobecně vzdělávací

Při klasifikaci výsledků se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů a při výkladu společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- schopnost využívat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech
- kvalita výsledků činnosti a schopnost samostatné práce
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, zákonitostí a vztahů

Stupeň 1 (výborný)

Žák nemá v přesnosti a úplnosti poznatků, faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi podstatné mezery. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s drobnými chybami. Ústní a písemný projev je správný a výstižný, grafický projev úhledný a správný. Žák je schopný samostatně pracovat po předcházejícím návodu učitele.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi ojediněle podstatnější mezery. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami, potřebuje vedení učitele. Ústní a písemný projev má zpravidla nedostatky ve správnosti a přesnosti, grafický projev je méně estetický. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele s menšími obtížemi.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi závažné mezery. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit omezeně a jen za pomoci učitele. Ústní a písemný projev je slabý, grafický projev je často méně estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena značnými nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat pod občasným dohledem učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi četné a velmi závažné mezery. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena velmi značnými nedostatky. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým dohledem.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si předepsané učivo neosvojil. Má trvalé velmi podstatné nedostatky ve vykonávání požadovaných činností. Při výkladu a hodnocení jevů nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Jeho projev ústní i písemný je zcela nevyhovující. Žák není schopen uspokojivě pracovat ani pod trvalým dohledem učitele.

2. Předměty výchovného a estetického zaměření

Při klasifikaci výsledků se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnost projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

6. 2 Autoevaluace školy

Vlastní hodnocení školy vychází z příslušné vyhlášky MŠMT.

Oblasti, cíle a metody evaluace jsou shrnuty v následujících tabulkách.

Kritéria evaluace jsou stanovována na počátku evaluačního období ředitelkou školy po projednání s evaluačním pracovním týmem a rovněž po projednání v pedagogické radě školy. Závěrem autoevaluačního procesu na konci každého dvouletého období je souhrnná zpráva, která stanovuje priority práce školy pro další období.

Střednědobý plán autoevaluace Slezského gymnázia 2014 - 2021						
Oblast autoevaluace	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	2019/2020	2020/2021
Podmínky ke vzdělávání		E	☑		E	☑
Průběh vzdělávání	☑		E	☑		
Výsledky vzdělávání		☑		E	☑	E
Program školy		E	☑	E	☑	
Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči,	E		☑		E	☑
Řízení školy, DVPP, person. práce	☑	E		☑		
Úroveň výsledků práce školy		☑	E		☑	E
<i>Poznámka:</i>	☑	<i>zaměřeno</i>				
	E	<i>sledováno</i>				

Oblasti hodnocení

1. Podmínky ke vzdělávání

cíle:

- materiální, technické a hygienické podmínky vzdělávání – prostory, pomůcky, učebnice, technické prostředky
- efektivita využívání finančních zdrojů
- rozvoj ekonomických zdrojů

kritéria:

- vliv personálních podmínek na kvalitu vzdělávání
- funkčnost a estetická úroveň budov, učeben, společenských prostor
- efektivita využívání finančních zdrojů pro další rozvoj školy
- zabezpečování nadstandardních zdrojů (mj. účast v projektech, grantech)

2. Průběh vzdělávání žáků

cíle:

- pravidla hodnocení

kritéria:

- kvalita jednotlivých oblastí vzdělávání – tzn. příprava, zajištění, organizace, metody, formy, hodnocení, motivace, komunikace, klima
- účelnost použití metod výuky vzhledem k cíli a tématu vyučování
- individuální přístup k výuce
- prostor pro individuální nebo skupinové aktivity
- využití vstupních motivačních metod
- motivace v průběhu výuky
- dodržování stanovených pravidel hodnocení
- prověřování výchozích znalostí a dovedností
- vedení žáků k sebekontrolě a sebehodnocení
- prostor pro vyjadřování vlastního názoru
- dodržování pravidel komunikace
- psychosociální podmínky výuky

3. Výsledky vzdělávání žáků

cíle:

- výsledky vzdělávání vzhledem ke stanoveným cílům vzdělávání

kritéria:

- zvládnutí očekávaných výstupů
- používání náročnějších myšlenkových dovedností (aplikace, analýza, syntéza, kritické hodnocení)
- dovednost spolupracovat
- dovednost komunikovat
- výsledky v testech
- uplatnění žáků
- výsledky žáků v soutěžích

4. Program školy

cíle:

- soulad školního programu s RVP
- programová nabídka pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, dotace předmětů, volitelné předměty, projekty

kritéria:

- relace mezi vzdělávacím programem a potřebami a podmínkami školy
- programová nabídka žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
- soulad nabídky volitelných předmětů s představou žáků

5. Podpora školy žákům, spolupráce s rodiči, vzájemné vztahy

cíle:

- kvalita výchovného poradenství
- přístup k informacím a jejich přenos
- vzájemné vztahy mezi školou, žáky, rodiči a dalšími osobami a jejich dopad na vzdělávání
- vztahy se zřizovatelem a školskou radou
- klima, kultura a étos školy

kritéria:

- kvalita činností výchovného poradce ve vztahu k potřebám školy, žáků a rodičů
- přístup pracovníků školy, žáků a rodičů k potřebným informacím
- poskytování potřebných informací zákonným zástupcům žáků
- úroveň spolupráce školy s odbornými pracovišti, např. PPP, SPC
- existence pocitu sounáležitosti a hrdosti na školu
- existence zřetelně přívětivého prostředí
- existence důvěry žáků (i rodičů) k učitelům a vedení školy

6. Řízení školy

cíle:

- kvalita systémového řízení
- plánování řídicích činností (koncepce, ŠVP, roční plán, plán DVPP, kontrol)
- efektivita organizace školy
- metodická podpora kvality výuky – personální rozvoj, DVPP, samostudium ...
- systém vedení pedagogických pracovníků – především efektivita výsledků hospitací
- kontrolní systém
- dokument – koncepční záměr rozvoje školy
- dokument – školní řád
- dokument – pravidla hodnocení

kritéria:

- vyhodnitelnost cílů stanovených v koncepčním záměru rozvoje školy
- realizovatelnost koncepčních záměrů, zejména ve vztahu k finančnímu rozpočtu
- koncepčnost řídicích činností ve škole – jejich zřetelná strategie
- míra spoluúčasti pracovníků školy na činnostech spojených s řízením školy
- účinnost organizační struktury ve vztahu k řízení školy
- účelnost rozvrhu hodin
- kvalita a efektivita školního řádu
- koncepční zajištění personálního rozvoje
- systém dalšího vzdělávání a samostudia ve vazbě na potřeby školy
- zajištění pomoci začínajícím vyučujícím

- systém prosazování progresivních trendů vzdělávání
- kvalita kontroly a hodnocení průběhu vzdělávání (učitelé)
- kvalita kontroly provozu

7. Úroveň výsledků práce školy

cíle:

- kvalita výsledků vzdělávání
- prezentace školy
- spolupráce s partnery
- organizace akcí školy – vystoupení, přehlídek, výstav ...
- dokument – výroční zpráva

kritéria:

- zřetelnost zkvalitňování výsledků vzdělávání
- prezentace školy na veřejnosti a odezva
- zapojení školy do vzdělávacích projektů a aktivit
- organizace vystoupení, koncertů, výstav
- účast žáků na soutěžích, olympiádách, přehlídkách
- kvalita výroční zprávy

Pro zjišťování výsledků ve všech výše uvedených oblastech hodnocení je možné využít tyto *nástroje:*

- pozorování
- kontrola
- skupinová diskuse
- dotazník
- rozhovor
- školní dokumentace
- sebehodnocení žáků
- sebehodnocení vedení školy
- sebehodnocení třídních učitelů, učitelů
- vlastní hodnocení učitelů a žáků
- hodnocení žáků (např. technikou volného psaní)
- využití externích nástrojů (standardizované testy)

7.

Přílohy

Hodnocení výsledků vzdělávání

1) POJETÍ A PŘEDMĚT HODNOCENÍ

- a) Hodnocení žáka je nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení.
- b) Předmětem hodnocení jsou výsledky, kterých žák dosáhl ve vyučovacích předmětech v souladu s požadavky vzdělávacího programu, schopnost používat osvojených vědomostí, dovedností a návyků v konkrétních situacích a chování žáka podle požadavků školního řádu.
- c) Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
- d) Klasifikaci je uskutečňována jako
 - průběžná (při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka)
 - celková (na konci každého pololetí, není aritmetickým průměrem průběžné klasifikace).
- e) Hodnocení chování neovlivňuje výsledky ve vyučovacích předmětech.

2) ZÍSKÁVÁNÍ PODKLADŮ PRO HODNOCENÍ

- a) Podklady pro hodnocení žáka získává škola diagnostickým pozorováním žáka, soustavným sledováním jeho výkonů, připravenosti na vyučování a analýzou výsledků činnosti žáka.
- b) Podklady pro hodnocení žáka získává škola formou zkoušek (písemných, ústních, grafických, praktických, pohybových, didaktických testů apod.).
- c) Podklady pro hodnocení žáka získává škola konzultacemi s ostatními učiteli, výchovným poradcem, metodikem prevence, případně psychologem a dalšími pracovníky školy.
- d) Podklady pro hodnocení žáka získává škola prostřednictvím rozhovorů se žákem, zákonnými zástupci a dalšími osobami.

3) ZÁSADY HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A CHOVÁNÍ

- jednoznačnost
- srozumitelnost
- srovnatelnost s předem stanovenými kritérii
- věcnost
- všestrannost

Učitelé vedou záznamy o průběžném hodnocení žáků. Žák musí být v daném předmětu písemně klasifikován alespoň dvakrát za každé čtvrtletí, pokud to předmět umožňuje.

Učitel oznamuje žákovi výsledek klasifikace bez zbytečného odkladu.

Hodnocení výkonu žáka provádí učitel s výrazným akcentem na klady žákova projevu či výkonu, na nedostatky upozorňuje současně s uvedením možnosti nápravy.

V jednom dni mohou žáci psát pouze jednu čtvrtletní písemnou práci, jejíž délka trvá více jak 30 minut. Při hodnocení průběžné i celkové klasifikace pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Při celkové klasifikaci přihlíží učitel ke specifickým zvláštnostem žáků i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.

4) POSTUP PŘI KLASIFIKACI PROSPĚCHU ŽÁKA

- a) Žáci jsou klasifikováni ve všech vyučovacích předmětech uvedených v učebním plánu příslušného ročníku vzdělávacího programu.
- b) Klasifikační stupeň stanovuje učitel příslušného předmětu. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
- c) Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období, přihlíží se ke snaživosti a pečlivosti žáka a k celkovému zájmu o práci. Stupeň prospěchu není průměr klasifikace za určité klasifikační období.
- d) Zákonní zástupci žáků jsou o hodnocení prospěchu a chování žáků informováni při třídních schůzkách a po domluvě s učitelem kdykoliv v průběhu školního roku.
- e) V případě mimořádného zhoršení prospěchu nebo chování informuje třídní učitel zákonné zástupce bez zbytečného odkladu.
- f) Z důvodu nadměrné absence je možné absolvovat přezkoušení nejvýše ze 3 předmětů. V případě, že žák neabsolvoval minimální povinný základ ve více než třech předmětech, je vyloučena možnost tohoto přezkoušení, a proto nemůže být žákovi uzavřena klasifikace. Z důvodu nadměrné absence je možné absolvovat přezkoušení nejvýše ze 3 předmětů. V případě, že žák neabsolvoval minimální povinný základ ve více než třech předmětech, je vyloučena možnost tohoto přezkoušení, a proto nemůže být žákovi uzavřena klasifikace.

5) PRŮBĚH A ZPŮSOB HODNOCENÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ PODLE INDIVIDUÁLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PLÁNU

- a) Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti jeho speciálních vzdělávacích potřeb.
- b) Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků je třeba zvýraznit motivační složku hodnocení, hodnotit jevy, které žák zvládl. Užívá se různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.
- c) Učitel seznámí žáky s podstatou a důvody individuálního přístupu a způsoby hodnocení, které bude užívat. Tyto skutečnosti jim sdělí vhodným způsobem, který odpovídá úrovni jejich rozumové a mravní vyspělosti.

6) KRITÉRIA STUPŇŮ PROSPĚCHU

- a) Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu a s přihlédnutím k žakovým schopnostem a vzdělávacím potřebám (zdravotní postižení, zdravotní znevýhodnění, sociální znevýhodnění).
- b) Klasifikaci učitel používá především jako motivační a výchovný prostředek.

a) Předměty všeobecně vzdělávací

Při klasifikaci výsledků se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení praktických úkolů a při výkladu společenských a přírodních jevů a zákonitostí
- schopnost využívat zkušenosti a poznatky získané při praktických činnostech

- kvalita výsledků činnosti a schopnost samostatné práce
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, zákonitostí a vztahů

Stupeň 1 (výborný)

Žák nemá v přesnosti a úplnosti poznatků, faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi žádné podstatné mezery. Ojedinelé nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s drobnými chybami. Ústní a písemný projev je správný a výstižný, grafický projev úhledný a správný. Žák je schopný samostatně pracovat po předcházejícím návodu učitele.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák nemá v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi podstatnější mezery. Osvojené poznatky a dovednosti aplikuje při řešení teoretických a praktických úkolů s menšími chybami, potřebuje vedení učitele. Ústní a písemný projev má zpravidla nedostatky ve správnosti a přesnosti, grafický projev je méně estetický. Žák je schopen samostatně pracovat po předběžném návodu učitele s menšími obtížemi.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi závažné mezery. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit omezeně a jen za pomoci učitele. Ústní a písemný projev je slabý, grafický projev je často méně estetický. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena značnými nedostatky. Žák je schopen samostatně pracovat pod občasným dohledem učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v přesnosti a úplnosti požadovaných poznatků, faktů a pojmů a ve vztazích mezi nimi četné a velmi závažné mezery. Pro výklad a hodnocení jevů dovede své vědomosti uplatnit velmi omezeně a jen za stálé pomoci učitele. Kvalita výsledků jeho činnosti je narušena velmi značnými nedostatky. Žák je schopen pracovat pouze pod trvalým dohledem.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si předepsané učivo neosvojil. Má trvalé velmi podstatné nedostatky ve vykonávání požadovaných činností. Při výkladu a hodnocení jevů nedovede své vědomosti uplatnit ani s pomocí učitele. Jeho projev ústní i písemný je zcela nevyhovující. Žák není schopen uspokojivě pracovat ani pod trvalým dohledem učitele.

b) Předměty výchovného a estetického zaměření

Při klasifikaci výsledků se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnost projevu
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti
- kvalita projevu
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně

Stupeň 1 (výborný)

Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá osobní předpoklady a velmi úspěšně je rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák je v činnostech aktivní, převážně samostatný, využívá své osobní předpoklady, které úspěšně rozvíjí. Jeho projev je esteticky působivý, originální a má jen menší nedostatky. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky. Má zájem o umění, estetiku, tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák je v činnostech málo aktivní i tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malý zájem a snahu.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je většinou chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci.

7) HODNOCENÍ A KLASIFIKACE CHOVÁNÍ

a) Klasifikaci chování navrhuje třídní učitel po projednání jednak s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a jednak s ostatními učiteli. Snížená známka z chování je projednána pedagogickou radou.

b) Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel stanovených školním řádem během klasifikačního období ve škole a na akcích pořádaných školou.. Při klasifikaci se přihlíží k věku žáka, jeho morální a rozumové vyspělosti.

8) KRITERIA STUPŇŮ CHOVÁNÍ

Stupeň 1 (velmi dobré)

Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a aktivně prosazuje ustanovení řádu školy. Má kladný vztah ke kolektivu třídy a školy, přispívá k jeho upevnování a k utváření pracovních podmínek pro vyučování. Ojedinele se dopouští méně závažných přestupků proti školnímu řádu.

Stupeň 2 (uspokojivé)

Chování žáka je v souladu s pravidly chování a s ustanoveními školního řádu. Dopustil se závažnějšího přestupku nebo se dopouští opakovaně přestupků méně závažných. Nepřispívá aktivně k vytváření pozitivních vztahů v kolektivu spolužáků. Žák je přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.

Stupeň 3 (neuspokojivé)

Žák se dopustil závažného přestupku proti pravidlům stanovených ve školním řádu, přes udělená výchovná opatření se dopouští dalších přestupků, narušuje činnost kolektivu.

9) HODNOCENÍ ŽÁKŮ NA VYSVĚDČENÍ

Vysvědčení

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Za první pololetí lze žákům vydat místo vysvědčení výpis z vysvědčení. Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- 1 - velmi dobré,
- 2 - uspokojivé,
- 3 - neuspokojivé.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm (dále jen „klasifikace“).

Výsledky vzdělávání žáka

Úroveň se hodnotí zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů vzdělávacího programu, k jeho věku a individuálním vzdělávacím a osobnostním předpokladům. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení klasifikačními stupni prospěchu:

Klasifikační stupeň – známka

- 1 - výborný,
- 2 - chvalitebný,
- 3 - dobrý,
- 4 - dostatečný,
- 5 - nedostatečný.

Celkové hodnocení žáka na vysvědčení

- prospěl(a) s vyznamenáním,
 - prospěl(a),
 - neprospěl(a).
- a) Prospěl(a) s vyznamenáním: není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný, průměr stupňů prospěchu ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem není vyšší než 1,5 a jeho chování je hodnoceno stupněm velmi dobré.
 - b) Prospěl(a), není-li v žádném z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný.
 - c) Neprospěl(a), je-li v některém z povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem hodnocen na vysvědčení stupněm prospěchu 5 - nedostatečný.

Výsledky práce v zájmových útvarech organizovaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

- pracoval(a) úspěšně,
- pracoval(a).

Postup žáka do vyššího ročníku SŠ

Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí příslušného ročníku prospěl ze všech povinných předmětů stanovených školním vzdělávacím programem (učebním plánem), s výjimkou předmětů, z nichž se žák nehodnotí.

Hodnocení žáka za 1. pololetí

Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné žáka hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

Hodnocení žáka za 2. pololetí

Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitelka školy pro jeho hodnocení náhradní termín tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. Do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník. Není-li žák hodnocen ani v tomto termínu, neprospěl.

Opravná zkouška

Žák, který na konci druhého pololetí neprospěl nejvýše ze 2 povinných předmětů, nebo žák, který neprospěl na konci prvního pololetí nejvýše ze 2 povinných předmětů vyučovaných pouze v prvním pololetí, koná z těchto předmětů opravnou zkoušku nejpozději do konce příslušného školního roku v termínu stanoveném ředitelkou školy. Opravné zkoušky jsou komisionální. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitelka školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do konce září následujícího školního roku.

Pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí

Má-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitelku školy o komisionální přezkoušení. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem nezletilého žáka. V odůvodněných případech může krajský úřad rozhodnout o konání opravné zkoušky a komisionálního přezkoušení na jiné střední škole. Zkoušky se na žádost krajského úřadu účastní školní inspektor.

Komisionální zkouška

Komisionální zkoušku koná žák v těchto případech:

- a) koná-li opravné zkoušky
- b) požádá-li zletilý žák nebo zákonný zástupce nezletilého žáka o jeho komisionální přezkoušení z důvodu pochybností o správnosti hodnocení.

Ředitelka školy nařídí komisionální přezkoušení žáka, jestliže zjistí, že vyučující porušil pravidla hodnocení. Termín komisionálního přezkoušení stanoví ředitelka školy bez zbytečného odkladu. Komise pro komisionální zkoušky je nejméně tříčlenná. Jejím předsedou je ředitelka školy nebo jí pověřený učitel, zkoušející učitel vyučující žáka danému předmětu a přisedící, který má odbornou kvalifikaci pro výuku

téhož nebo příbuzného předmětu. Pokud je ředitelka školy zároveň vyučujícím, jmenuje předsedu komise krajský úřad. Členy komise jmenuje ředitelka školy. Výsledek zkoušky vyhlásí předseda veřejně v den konání zkoušky. Žák může být v příslušném pololetí z daného předmětu komisionálně zkoušen pouze jednou, kromě komisionální zkoušky konané v případě opravné zkoušky. Komisionální zkoušku může žák konat v jednom dni nejvýše jednu.

Klasifikační řád je účinný od 1. 9. 2009.

Individuální vzdělávací plány (dále IVP)

Ve výjimečných a odůvodněných případech může ředitelka školy povolit žákovi studovat podle IVP. A to buď s omezenou docházkou do výuky, nebo je žák od docházky zcela osvobozen. V individuálním vzdělávacím plánu je určena zvláštní organizace výuky a délka vzdělávání při zachování obsahu a rozsahu vzdělávání stanoveného školním vzdělávacím programem. V odůvodněných případech lze udělit IVP i pro jednotlivé předměty.

Vyučující jednotlivých předmětů předají žákovi učivo odpovídající rozsahem danému klasifikačnímu období, studijní prameny a nabídnou možnost konzultací. Žák je povinen dohodnout si s vyučujícími a vedením školy termíny přezkoušení a na tyto termíny se dostavit. Klasifikaci je nutné uzavřít v termínu platném pro všechny žáky. V případě neomluvené nepřítomnosti u zkoušky se zkouška hodnotí stupněm nedostatečný.

Individuální vzdělávací plán podepsaný ředitelkou školy, žákem a zákonným zástupcem nezletilého žáka se stává součástí osobní dokumentace žáka.

V Opavě 1. 9. 2009

Maturitní zkouška

Maturitní zkouška od školního roku 2020/2021 s platností od školního roku 2017/2018 počínaje 1. ročníkem

Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí – společné a profilové. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky.

Model maturitní zkoušky

Společná část	Profilová část
1. povinná zkouška - český jazyk a literatura	1. povinná profilová zkouška
2. povinná zkouška - cizí jazyk	2. povinná profilová zkouška
3. povinná zkouška - matematika	Nepovinné zkoušky (nejvýše 2 zkoušky)
Nepovinná zkouška (nejvýše 1 zkouška)	

Společná část maturitní zkoušky („státní“ část maturitní zkoušky)

Všechny zkoušky společné části zadává Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR ve stejném termínu a za stejných podmínek. Ministerstvo určuje v rozsahu daném zákonem obsah a formu zkoušek, stanoví také kritéria hodnocení.

Zkouška z českého jazyka a literatury je zkouškou komplexní a skládá se ze tří dílčích zkoušek: didaktického testu, písemné práce a ústní zkoušky.

- Didaktický test je tvořený uzavřenými i otevřenými testovými úlohami.
- ☒ Cílem písemné práce je ověřit, zda žák dokáže napsat souvislý, myšlenkově ucelený a strukturovaný text, zda se v něm dokáže vyjadřovat v souladu s jazykovými normami a zda umí funkčně nakládat s jazykovými prostředky. Důležité je také to, jak se žák dokáže orientovat v komunikační situaci nastolené v zadání písemné práce.
- V ústní zkoušce žák prokazuje schopnost analýzy uměleckého a neuměleckého textu, dále charakteristiky literárněhistorického kontextu – to vše na základech získaných přečtením literárního díla ze školního seznamu literárních děl (viz web školy). Ústní zkouška se koná před maturitní komisí, předchází jí příprava.

Zkouška z cizího jazyka je zkouškou komplexní a skládá se ze tří dílčích zkoušek: didaktického testu, písemné práce a ústní zkoušky.

- Didaktický test se skládá ze dvou subtestů, kterými jsou poslech, čtení a jazyková kompetence.
- ☒ Písemná práce se skládá ze dvou částí. V každé části žák na základě zadání zpracovává jiný slohový útvar.
- Ústní složka zkoušky z cizího jazyka ve společné části ověřuje ústní projev. Je zadávána formou tzv. pracovních listů. Koná se před maturitní komisí, předchází jí příprava.

Volitelná zkouška je písemná a má formu testu.

Maturitní zkouška z matematiky je koncipována jako didaktický test.

Profilová část („školní“ část maturitní zkoušky)

Profilová část maturitní zkoušky slouží k profilaci žáků, k uplatnění jejich specifík a záměrů. Skládá se ze **dvou povinných zkoušek** a až 2 **zkoušek nepovinných**. Stanovení obsahu, formy, témat a termínů zkoušek v profilové části maturity jsou v pravomoci ředitelky školy. Žák si nemůže zvolit stejný předmět, z něhož koná zkoušku ve společné části, vyjma matematiky.

Zkoušky profilové části jsou prováděny ústní formou (v IKT s praktickými úlohami) před zkušební maturitní komisí. Výsledky nepovinných zkoušek jsou uvedeny na maturitním vysvědčení, do celkového výsledku maturitní zkoušky se však nezapočítávají.

Povinné a nepovinné zkoušky

Žák si vybírá z nabízených možností jeden předmět tak, aby výběr všech předmětů včetně společné části byl různý (nesmí se opakovat), kromě předmětu matematika, který je možno zvolit u profilové části, neboť zohledňuje učivo ŠVP.

Nabídka předmětů: cizí jazyk1, cizí jazyk2, základy společenských věd, matematika, fyzika, chemie, biologie, zeměpis, dějepis, informační a komunikační technologie, estetická výchova – hudební/výtvarná. Každý předmět žák musí v průběhu studia absolvovat v rozsahu alespoň 144 hodin, vyjma cizího jazyka.

Volitelné předměty profilové zkoušky (žák volí dva)	Nepovinné předměty (žák volí nejvýše dva)
Matematika Cizí jazyk (angličtina, francouzština, němčina, ruština, španělština) Biologie Fyzika Chemie Zeměpis Základy společenských věd Dějepis Informační a komunikační technologie (IKT) Estetická výchova - hudební/výtvarná	Další předmět profilové části, pokud nebyl zvolen jako povinný a nebyl předmětem společné části.

Detailní a průběžně aktualizované informace najdete na www.novamaturita.cz, www.slezgymopava.cz

V Opavě 14. 11. 2016

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

I. Obecné informace

Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) a žáků nadaných upravuje především školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se SVP a žáků nadaných. Žákem se SVP je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (dále ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Součástí těchto opatření může být individuální vzdělávací plán (dále IVP). Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

II. Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Škola při vzdělávání žáků se SVP (včetně žáků nadaných) vychází z konkrétních zjištění, případně z doporučení školských poradenských zařízení. Tito žáci jsou integrováni do běžných tříd. Škola přitom:

- zohledňuje zdravotní stav žáka
- respektuje individualitu a potřeby žáka
- využívá přiznaná podpůrná opatření
- v případě závažných (zdravotních) důvodů umožňuje částečné či úplné uvolnění z konkrétních činností či předmětu
- umožňuje diferenciaci a individuální přístup při stanovení obsahu předmětu či forem nebo metod výuky a jejich výstupů (výběr učiva)
- spolupracuje se zákonnými zástupci žáka
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními
- podporuje nadání a talent žáků individuálním přístupem, vytváří pro ně vhodné studijní podmínky
- zajišťuje dostatečnou informovat pedagogů v této oblasti (např. formou DVPP)

III. Postup při zjištění SVP žáka, jeho diagnostika

- a) SVP žáka zjistí škola z přihlášky ke studiu (její přílohy)
- b) SVP žáka identifikuje některý z pedagogických pracovníků školy
- c) o předpokládaném SVP informuje školu zákonný zástupce žáka

Po identifikaci SVP (obtíže i nadání) proběhne komunikace mezi třídním učitelem žáka, výchovným poradcem školy a zákonným zástupcem žáka (v případě plnoletosti s žákem samotným). Jedná-li se o SVP pouze v jednom předmětu, dohodne vyučující se zákonným zástupcem žáka postup (navrhne řešení, metody aj.). V případě rozsáhlejších SVP (týkajících se více předmětů – např. nečitelné písmo, chyby při čtení textu, pomalé pracovní tempo aj.) doporučí třídní učitel po projednání s výchovnou poradkyní školy a se zákonným zástupcem návštěvu ŠPZ, které provede diagnostiku a stanoví stupeň podpůrného opatření a případně také navrhne, zda bude zapotřebí vyhotovit IVP.

IV. Evidence žáků se SVP

Žáci, kteří jsou ŠPZ identifikováni jako žáci se SVP, jsou následně školou evidováni (na základě doporučení ŠPZ) a doporučení ŠPZ je zaneseno do školní matriky. Na nejbližší pedagogické radě třídní učitel (výchovná poradkyně) upozorní pedagogické pracovníky na zjištěná fakta.

V. Tvorba individuálního vzdělávacího plánu, jeho realizace a vyhodnocení

Vyžadují-li to SVP žáka a doporučí-li toto ŠPZ, zpracovává škola IVP. Doporučení ze strany ŠPZ může žák mít již při zahájení studia nebo je může získat v průběhu studia. Stanoví-li ŠPZ nutnost vyhotovení IVP, doporučení se dostává do rukou výchovné poradkyně, která ve spolupráci s třídním učitelem, vyučujícími dotyčného žáka a zákonným zástupcem sestaví IVP (jeho obsah). Výsledkem je konkretizace obsahu (náplně) výukových předmětů a využívaných metod. IVP se vytváří do 1 měsíce od obdržení doporučení ze strany ŠPZ.

Při realizaci IVP pedagogové dodržují stanovené postupy i obsahovou náplň svých předmětů. Jedenkrát za rok (termín stanovený ŠPZ) probíhá komunikace mezi vyučujícími a výchovnou poradkyní o naplnění jednotlivých kroků (požadavků) IVP a o respektování SVP žáka. V odůvodněných případech může být IVP aktualizován dříve než v období jednoho roku, vždy ale v mezích doporučení ze strany ŠPZ. Při každé změně jsou informováni všichni zapojení účastníci (ŠPZ, vedení školy, výchovná poradkyně, třídní učitel, vyučující žáka a zákonný zástupce).

VI. Specifika práce s žáky nadanými a mimořádně nadanými

V případě žáků nadaných a mimořádně nadaných (na doporučení ŠPZ) může škola přistoupit ke specifickým krokům:

- umožní účast žáka na výuce jednoho či více předmětů ve vyšším ročníku školy nebo v jiném vzdělávacím zařízení
- podporuje individuální práci žáka v rámci předmětu (předmětů)
- zadává specifické úkoly, nabízí účast v projektech
- připravuje žáka na soutěže v oblastech, v nichž prokazuje nadání
- nabízí škálu zájmových aktivit
- umožní žákovi pracovat se speciálními pomůckami, využívat speciálních metod, databází, softwaru aj.

V Opavě 28. 11. 2016